

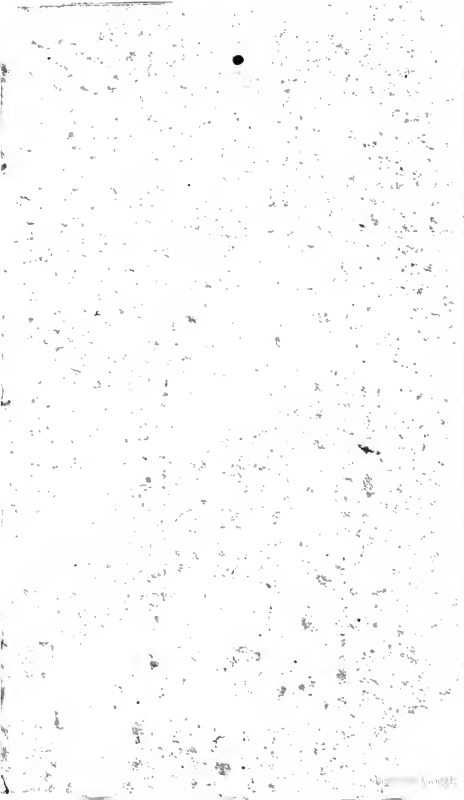
BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III

XXXIX

B

30

NAPOLI

CAROLI MARIÆ
MADDII,
ANECDOTA POSTHUMA
Miscellanea.

CAROLI MARIÆ
MADDII,

CLARISSIMI VIRI,
INSIGNIS POETÆ,

Olim in Palatino Gymnasio Mediolani

Scientiæ Græcomoralis eruditissimi Magistri,
& Excellentissimæ ejusdem Urbis

A SECRETIS,

Anecdota posthuma Miscellanea,

*Nuper inventa, in ordinem redacta, & luci exhibitæ
studio, & diligentiâ*

JACOBI MACHII,

Mediolanensis, S. T. D.

Qui inter FATICOSOS appellatur. *Indifferens*

SUB AUSPICIIS

Excellentissimi Domini

ANTONII LITTÆ,

Marchionis Gamboloti, Garbanæ, & Remondorii,

Comitis Vallidis, Domini Trenzanensis, & Torratæ,

ex Magnatibus Hispaniarum, ex LX. Decurioni-

bus Excellentissimæ Civitatis Mediolani,

ex Secretiori Excelso Consilio S. M. C. C.

& Commissarii Generalis Exercituum

in Ditione Mediolanensi, Lom-

bardiâ, & Pedemontanâ

Provinciâ.

MEDIOLANI MDCCXXVIII.

Ex Typographiâ Josephi Pandulphi Malatestæ.

Superiorum permissu, Et Privilegio.

Excell.^{mc} Domine.

Uod diu anxiiis votis opta-
veram, ut publicô aliquo
testimonio obsequium
meum tibi probarem,
EXCELLENTISSI-
ME DOMINE, id impræsens con-
secutum me arbitror, cùm pedibustuis
literarium hoc munusculum reverenter
advolvo. Deterruit me hucusq; ab hujus-
modi implendo gratissimo officio, non
tam

tam tenuitas mea , audaciæ notam perti-
mescens , si meriti vacua , ac solâ vene-
rationis commendatione suffulta ad te
accederet , quàm magnitudo splendoris
tui , quo super cæteros , sanguine simul ,
ac virtute præclarissimus assurgis . Quis
enim infirmis oculis in altam illam
lucem , quâ undique circumdaris , de-
scendere valeat , aut longam seriem
Avorum metiri , quos universa ferme
Europa recentibus , vetustisque Ætati-
bus , illustri rerum egregiè gestarum
memoriâ conspicuos vidit ? Quis dotes
amplissimas , quibustu ipse ornaris , at-
que in te uno collectam veluti Majorum
omnium virtutem ostentas , æquâ laude
recenseat ? Hodiernâ tamen luce timo-
rem excussi , cùm præstantissimi Viri
Caroli Mariæ Maddii lucubrationes no-
mini tuo dicandas pararem . Quod
namque obscurô mihi , ignotoque apud

te meriti deerat, abundè pensat claritas
doctrinæ, quam in tanti Viri monu-
mentis, Mortis invidiam vincentibus
susplicere poteris. His me commenda-
tum præsidiiis satis, superque confido,
precorque Deum, ut pro summâ câ
benignitate, quâ obsequium hoc meum
excipere dignaberis, cumulatiora sem-
per beneficia in Te, tuamq; progeniem,
feros in annos duraturam, effundat.
Vale.

Ex Typis meis hac die

15. Aprilis 1728.

Excellentiæ tuæ

Humil., Obseq., & Addict. Ser.
Joseph Malatesta.

DE

DE mandatô Reverendissimi Patris Inquisitoris, Librum, cui titulus *Anecdota posthuma Miscellanea Caroli Mariæ Maddii*, exactè perlustravi, ex ejusq; attentâ lectione nihil nedum mihi emerfit, quod Catholicæ Religioni, aut probis moribus adversetur; quin imò poeticum metrum in multis non modicâ pietate affluentem invêni. Quapropter ad utilem, eruditamque Delectantium instructionem prælo mandari posse censeo.

Innocentius Piola, Librorum Censor.

Die 24. Novembris 1726.

Stante præf. attestatione

IMPRIMATUR

*Fr. Ludovicus Maria Besozzi, Ord. Præd.
Sac. Theol. Magister, Vicarius Generalis
S. Offitii Mediolani.*

*Franciscus Curionus, Obl., Parochus S. Eusebii pro Reverendissimo, & Eminentissimo
D. D. Cardinali Odescalco Archiep.*

Gallarinus pro Excellentiss. Senatu.

LEC:

LECTORI BENEVOLO

JACOBUS MACHIUS

felicitatem.

Rande illud, notissimumque totius literaturæ Nomen, Carolus Maria Maddius, inedita quædam divini ingenii sui monimenta reliquerat, quæ ut Collectoris oculos effugérunt, ita obli-
vioso æternum pulveri devota esse debuerant. Fausto itaque, sed insperato rerum eventu factum est, ut, dum in posthumis junioris Maddii Operibus, quæ Philosophicis, & quæ Poeticis, ad promeritam lucem aptandis, ordinandisque eruditum apud Sæculum gratiam adepturi, justissimas vigilias impenderemus, fortè fortunâ ante oculos scripta quædam Senioris emerferint, quæ, quia publicani cæterorum societatem prolixâ nimium latitatione desperabant, debuerant idcirco perniciosiori motu in claritatem sibi debitam convolare. Habes ergo, Lector humanissime, nova excellentissimi Vatis carmina, quæ in sacra, moralia, atq; profana distinximus, inq; tres Tomos, quorum prior Latina, alter, & tertius Itala continent,
A diges-

digessimus. Nec propterea spernenda censui-
 mus iocosa aliqua, & quæ, dum per juvenilem
 liceret ætatem, Cupidinem fingerent, non ta-
 men excolerent: siquidem nec bellaria saturam
 jam mensam dedecent; quin eam complent, &
 morosiora labia ad lectioris meri calices vicis-
 sim invitant. Ab egregiis profectò Authoribus
 quidquid etiam negligendo exciderit, colligen-
 dum est, & non sinè veneratione servandum;
 quippe qui suppleant famâ nominis; si quid
 fortè desit castigationi. Neque enim fieri fas
 est in Authorum scriptis, quemadmodum fit in
 campis; ubi post collectos, distinctosque mani-
 pulos, quæcunque occurrunt aristæ ab oblivio-
 sâ passim collectione deciduæ, quæ tamen pa-
 tientissimam Egenorum operam frumento post-
 modum cumulant. Omnia, & omninò colli-
 genda sunt. Id sanè, quantum in nobis fuit,
 præstitimus in coactis, distributisque, quæ
 usq; latuerant tanti Viri Caroli Mariæ Mad-
 dii conscriptoriis. Magno sanè, & non admo-
 dum credibili laboris dispendio hæc, quæ sorte
 obvenerant, pretiosissima in unum contulimus;
 præstito nimirum, quo carebant, ordine; addi-
 tis, qui desiderabantur titulis; & pro modulo
 suppletis, quas carierum æmulatrix, seu scri-
 bentis mors, seu per publicas distracta curas
 fatigatio reliquerat, Lacunis; quas quidem
 variis in locis non adeò breves invenimus, ut
 plurimum non semel carminum necessaria, quoad
 nobis

nobis videbatur, non steterint subrogatione.
 Sed & hanc operam longè abundiàs impendere
 nobis oportuit, dum Italica, quæ chaos penè
 altum involverat, cogeremus, & congruis par-
 titionibus donata, ut sculptas effæte reliquias
 Aetatis ab effosâ tellure erutas, mos est Anti-
 quariis in scrinio collocare, diligentissimè di-
 stribueremus; &, quæ supremam manum desi-
 derabant, plurima, conato, quantum in nobis
 fuit; Maddiano Marte, perfecimus, ne quid
 ruinosum, & semirutum legis cursum deti-
 neret. Erunt forsân, qui religionem sentiant,
 quòd alieno ingenio, & præcipuè nostro (quod,
 quàm exiguum sit novimus) non sinè aliquâ
 audaciæ specie, completâ fuerint ea fragmen-
 ta, quæ suis vel in defectibus inclyti majesta-
 tem Authoris repræsentassent. Ita nullus ex
 Neotericis, ut ut egregius, Pictor imperfectas,
 si quæ extarent Zeusis, vel Apellis tabulas pe-
 nicillo suo, quantavis imitationem conanti,
 ausus fuisset perficere, veritus, ne in spicientium
 indignationem, loco laudis inveniret. Hic cer-
 tè scrupulus nos non ignaros, nec temerarios
 diu tenuit, & implicavit. Verùm, quia ex
 Magnorum exemplo Virorum error vel oritur
 nullus, vel oritur excusatus, metum omnem
 deposuimus, ubi contrectare manibus datum
 est, oculisque lustrare Magnum Parisiensis
 Academiæ Principem Heuremontium, qui La-
 tina Petronii Arbitri satyrica argentei Aei

claritudinem loquentia, Gallico sermone do-
 nata, multiplici ob temporum senectutem ina-
 nitate scatentia, latinè, & quàm potuit simil-
 limè, implevit, rerumque ipsarum, quæ man-
 cam reliquerant narrationem, effluvia adeò fe-
 liciter est prosecutus, ut legentis oculus nec
 salebras inveniat, nec supplementum adver-
 tat. Idipsum nobis cum Clarissimo Maddio
 sperare licuit, vel saltem tentare. Non est
 igitur amplius, quod vitio verti debeat, imi-
 tatio meliorum. Quod autem ad Egregii in
 omnibus Virilaudes attinet, quamquam nullæ
 satis pro merito darentur, actum tamen age-
 rent, ubi florem sui omnem, & succum nove-
 rint invenire apud literatissimum, cui semper
 humillimas fascès submittemus, Ludovicum
 Antonium Muratorium, in ejusdem jam editis
 Libris, præmissâ vitæ Historiâ, & carminum
 suorum Prologo veluti galeato. Satis enim
 ille toto passim Orbe celeberrimus Author, cu-
 jus suffragium tum veterum, tum recentium
 Scriptorum fama est grandis, spectare nobis
 dedit de Carolo Mariâ Maddio, & obstupere,
 tum ejus mirabilem inter lubrica, & pericu-
 losa Aevi commercia, usque ad extremum vitæ
 perductam probitatem; singularem, quâ sibi
 ipsi despiciatui erat, animi demissionem; utram-
 que, & moralem, & artificiosam Musarum
 castitatem; Latii, Græcique sermonis, veluti
 pativam, felicemque consuetudinem; Ethica-
 rum,

rum, divinarumque rerum emunctam peritiam; Virtutum denique omnium constantem, perfectamque rationem. Ab hoc ergo, æquissimæ cæteroquin laudationis debito, optimi Laudatoris præoccupatione justè absolvimur, precamurque te, Lector ingenuè, ut hosce nostros, qualescumque ii sint, labores æquo animo accipias, & diù valeas.

Ast quia nec falx herbas omnes, nec memoria omnia colligit, unum exciderat, amice Lector, quod te monendum initio proposueramus: nos nimirum diligentiam omnem, quam potuimus maximam adhibuisse, ne quid iterum in tanti eximii Viri Typis irreperet, quod jampridem fuisset excusum. Sed, Deus immortalis! Quantæ fuit circumjectio hæc, & illac obtutui res hæc defatigationis, & tædii! debuit oculus Amanvensia omnia prius percurrere, deinde Typographicè impressa: Comparare singula, & minutatim attendere, ne quid volaticum fortasse aspectum fefellerit, & effugerit. Forsitan aliquid fefellit, & effugit; non contra juraremus. Quid tu inde? Humanitate, quâ polles, excusa, & iterum Vale.

6
Inventis nuper, & publicæ luci datis post-
humis aliquot scriptis celeberrimi
Vatis, & Sophi

CAROLI Mariæ MADDII,

Pro grato Literario Orbe Elegiacis metris
plaudebat

Maria Helena Lusiniana, Genuensis.

ECce novi surgunt Maddj senioris honores,
Appulit in lucem posthumus ecce labor.
Fortunata Manus, quæ carmina digna coegit!
Oh pretiosa oculis pagina sera meis!
Non ita latatur thesauri Inventor avarus,
Non ita, cui gemmas Unda remota dedit.
Istas nimirum non occulit amplius Ætas,
Urna nec immeritas pulverulenta capit.
Junguntur primis, famamque reduplicat Auctor,
Cujus Apollineum nomen ubique sonat.
Quando Syracusius nova ponderis organa Vector
Detexit, plausu bulliit aula suo.
Mille resurrexit resonabile murmur honorum,
Laus nova per veteres expatiata fuit.
Divini haud aliter confurgit fama Poetæ,
Quem Virtus, & quem plena Minerva beat.
Regia in Insubrico Majestas clausa Senatu,
Cujus ab arcanis nobilis Auctor erat.
Huic jam divini concessit nomina Vatis,
Et titulum tabulis jussit inesse suis.
Dum lauro donat crines, & nomina cedro:
Imprimit impressis se data Fama libris.

Atque

Atque iterum surgens inopinas concutit alas :
 Sunt numeri numeris , sunt metra juncta metris .
 Et Sophus , & Vates virtute superstiti notus
 Officia hæc laudum congeminata meret .
 Nam quas reliquias operum collegimus , illas
 Cernimus in plures evolare manus .
 Quantaque de primis venere encomia Musis ,
 Tanta recens , visis , cuncta per ora sonant .
 Vidit inhumanum damnoſa oblivio crimen ,
 Quæ facta Heroum , scriptaque digna tegit :
 Pulvere conſperſis lacrymas eduxit ocellis ,
 Dextraque in incultas læviſt atra comas .
 Clamavitque ſibi : pudor eſt voluiſſe recondi
 Hæc quoque Apollineæ pignora clara manus .
 Detraxiſſe pudet quosdam de Sole nitores ,
 Quæis modò detectis fulgurat alma dies .
 Poſterioris erat Virtus non indiga laudis :
 Sed ſpatium laudis poſterioris erat .
 Divite ab extincto nova commoda colligit Hæres ,
 Fitque revelatas ditior inter opes .
 Sum rea neglecti jam pridem divitis uſus ,
 Atque aperit crimen ſedula dextra meum .
 In Famam vertor , ceſſavi oblivio , centum
 Ora mihi cupio nunc , totidemque tubas ;
 Ut reſonent iterum ſuper æthera nomina Maddj ,
 Nomina per Faſtos ſemper itura novos .
 Dixit , & edocto calcaria contulit Orbi ,
 Iret ut in metricos , hōc duce , ſæpe modos .
 Cultaque divinis ſacraret carmina rebus ,
 Eſſe jubens illis cuncta profana procul .
 Hanc nempe ille viam calamo , meritisque premebat :
 Nil , præter Cœlum , quod placuiſſet , erat .
 Vel moriens cecinit cœleſtes inter Olores ,
 Vox expirantis cantiq ſacra fuit .
 Oh utinam canerent omnes hac lege Poetæ ,

Ut raperent Animas Fata canora suas !
 Supplevit Phœbum Jesus , Calvaria Pindum ;
 Supplevit Veneris Virgo decora sonum .
 Spiritus æternus pueros præcepit amores ,
 Ut fureret sacris ignibus ille sinus .
 Nec periere ignes per docta volumina fusi ,
 Quin alii latos nunc peperere dies .
 Fausa mihi lux est , quod luce revolvor in istâ ,
 Ut tenebras nomen nesciat inde meum .
 Nam dignos laudare Viros est maxima laudum .
 Ista sagittiferos pulcra sagitta ferit .
 Carole ! non ultra malè culta Elegia sonabit :
 Ne fœnus laudis , quæ dedit , ipsa trahat .
 Namque Helenæ nomen , quod cenſeo jurè ſilendum ,
 Te celebre evadens , incipit eſſe tuum .

De nuperis utriusque MADDII Operibus
 Judicium ex Jambo Sophoclis ,
 latinè ſic redditô .

Nam Veritate potentior eſt Opinio .

Hôc expreſſum EPIGRAMMATE

A Mariâ Helenâ Luſinianâ , Genuenſi .

QUantumvis clamet Verum , venerabile Verum ;
 Heu non auditur ! Fabula vana placet .
 Uſus opinandi faciles ſibi ſubdidit aures ,
 Et rerum Judex unicus eſſe ſolet .
 Non itur , quâ pergendum ; quâ pergitur , itur .
 Nulla viam ratio , ſola ſequela docet .
 Circinus errori ſi torqueat arte capillum ,
 Ecce locum veri protinus error habet .
 Maddj vade Liber : Tibi fata benigna precamur :
 Incipient ex te vera placere magis ,

Scias

SCias Lector benignissime, quòd dum scriptis Caroli Mariae Maddii, quae defuncti memoriam Authoris adhuc ineditam indignari videbantur, versandis, partiendisque occuparer, venit in manum aureus hic de Chocolatâ Elegiacus Dialogismus: ubi cum & argumenti leporem, & Poetica inventionis raritatem, cantusque peritiam omnigenâ eruditione cumulatissime refertam, fuisse largiter admiratus, quodque rei caput est, in maximam cederet ipsas Caroli Mariae gloriam, & decus, qui rogatus, ut constet ex ipso contextu Elegia, ab Amicis, in gratiam eorum lepidè, & eleganter hanc de tam utili sorbitione historiam exaravit; non me detinui, quin illico paginas conferrem, ut foetum pulcherrimum ingenii tanti Viri debitâ lucis usurâ donarem. Quia tamen voti compos haudquaquam esse potuissem, nisi lacera, & mucosa, malig; macie atramenti consumpta quàmplurima supplevissem, id etiam praestiti per plura quâquaversum desiderata carmina, & distica, qua utinam (quod animo nostro aliè harebat) cultissimo exemplari conformia prorsus contigerint! Salsem pro virili curavi hoc, ne mei à Maddianis versibus discrimina rent.

Addo & alia in Authoris laudem carmina Itala, ac Latina, quae non tantum ob peculiarem excellentiam, quàm ob magnam laudem, quam à celeberrimo laudato Viro capiunt, sola sufficerent, ut Typis consignarentur, publicamque admirationem mererentur. Siquidem, & ab eo, quo inventa sunt consortio nequaquam separentur. Cur enim si sociales inter tenebras latuere, sociali quoque luce non gaudeant?

DE CHOCOLATA

DIALOGISMUS ELEGIACUS.

Cientes. Maddius.

G. H Ellados Italici, sermonis suada latini,
 Pignus, & Insubriæ ter venerande Cato.
 Ad tua confugimus supplex oracula Cœtus,
 Sphingis ut enodes carmina cæca nova.
 Nuper ab obscuro Sphinx Bellojana barathro
 Proposuit Famulis hæc paradoxa tuis.
 Enneas ex variis ego consto condita rebus,
 Biblia, quam Cicero, non cecinere Maro.
 Pyrrhus, Alexander, Romana potentia, Cæsar
 Conculcare meum non potuere solum.
 Auspice quod primo, Christum portante Columbo,
 Detectum augustas deveneratur ayes.
 Enneas ut mea sit tibi non ignota, biperti,
 Distinguat pentas, membraque nostra tetras.
 Formetur chorea, hinc abeat retrogradus aer,
 Quod superest non est pentas, at una trias.
 Pentas ut evadat, repetes, superesse quod audis,
 Dummodo, quod medium est, in repetendo leves.
 Pentada descripsi, structuram Tegados audi,
 Non longa, aut alta est, sed modò laza tetras.
 Occupat, oh Maddi, nostras confusio mentes,
 Oramus, nobis Qædipus esse velis.
M. Non anigma tetrum est, nec inenodabile, vobis
 Grammaticæ sensus norma fidelis erit.
 Vos ænigmaticam attentè comprehendite formam,
 Ut, quid significant, lumina vestra legant.
 Enneas est nobis, meliori fusa metallo,

Terque

Terque caput triplex vaticinatur opus .

Ecce prophetantis juvenilia sensa Camenæ ;

Pellamus tenebras erudiente Deo .

*Christus Hebræorum Officiis Crucifixus Obibit ;
Lanceola Atroci Trajicietur Acu .*

C. Vitantes Sphingem penetravimus antra Sibyllæ ,
Nos caligo duplex occupat , affer opem .

Quò minus ingenium cruciet tortura Clientum ,
Clara magisterii da documenta tui .

M. Annuo . Quidquid erit vestrâ dignum indole , pandâ ,
Ut morem vobis nostra cathêdra gerat . (quo

C. Pande , quota Enneados sit syllaba ? *M.* bina bis . *C.* at
It pede ? *M.* iudice me Pyrrhichoræus itat .

C. Exprime rem . *M.* fuit antiquis incognita Sæclis ,
Notuit & nostris , ut novus Orbis , avis .

Quindecimum Sæclum post-lustra quaterna labeat ,
Trajecta ad nostras cùm medicina plagas .

Misit Ulysiponem primùm , detecta recenter
India proficuam sorbitionis opem .

Hanc ex balsamici vaginis Indus odoris
Condere , aromatibus , seminibusque solet .

Haud tamen est unus Japonia , America , vestris ,
Qui sorbent , Populis India , China stylus .

Utitur hic gummi , flores hic ingerit , herbas
Vult hic , odoriferas congerit ille nuces .

Potus præcipuis ex mercibus indere mos est
Cacacium , nuculam cujus imago refert .

Sacchara sic Indis incognita , ut Indica nobis
Potio , cùm patuit nuperus Orbis , erant .

Hinc Europæis insuavia visa fuerè ,
Plenaque amaritiæ pharmaca prima labris .

Europæ potum Medici novè salubrem ,
Suavior ut fiat , sacchara mixta jubent .

Saccharinâ methodo nos compensavimus Indos ,
Sic sorbet grates Orbis uterque scyphus .

M.

Nomen ab Hispanâ prodit gentile loquelâ,
Ioque suum ascivit lingua latina forum.

Eruerit nomen quo Nomenclator ab antro,
Hactenus est oculis res tenebrosa meis.

Quam fero, trado facem, cum res exotica nolit;
Vel Græcam, Latiam vel tolerare fidem.

Antidotum ex gémis, quod constat, & ex hyacinthis;
Chacunde Sinæ Gens sale plena vocat.

Nomen ab hōc aliqui derivant fonte, quid haustus
Iste sit ob dotes res pretiosa suas.

Vel quia Cacacio, cum sit pretiosior Indi
Compositi species, hic tribuatur honos.

Credite, quod vestro dignum sit acuminē, nobis
Sit satis hanc digito significasse viam.

Pastillos Latio, vel Ibero idiomate dices
Frustrula Japoniæ consolidata dosis.

Ni trochilos, bolosve, vellsve vocare trochiscos;
Vel quos consimili nomine Musa docet.

Implevit novitas Italum medicaminis Orbem;
Cui res ut placeat, sufficit esse novam.

Hæc Procerum solis in consuetudinis ortu
Advenâ visa fuit potio digna labris.

Paulatim cunctas sic introducta per Urbes
Prostrat, ut omnigenas recreet illa gulas.

Est hic amicitiæ ceu tessera, amabile potus
Hospitibus Xenium, nobiliusque mero.

C. Carole cur vocitas medicinæ hunc nomine potum?

M. Quòd profit multis, vt medicina, malis.

C. Anxia, Præceptor, rursus te Turba precatur,
Virtutem ut potus enucleare velis.

M. Quò desideriis respondeat undique vestris,
Cum mea cognitio, cum mea lingua, canam.

Pharmaca ne vestræ sint detrimenta saluti,
At morbos reparent, hæc monumenta dabo.

Quis hypocondriacum virus per viscera serpit,
Con-

Contagem ex hilari sorbitione trahunt ?
Utilis at reliquis est sorbitiuncula chylis ,
Ut caleat , quantum ferre labella valent ;
Antidoti ferventis , ubi ferventior æstas ,
Quâ natura magis debilitatur , eget .
Manèque ventriculus postquam discussit esum ;
Pro sorbillando est aptior hora schypo .
Sanior estque , die si non rebibatur eodem
Potus hic . Hispanos excipe ; causa patet .
Mos apud hos Populos , veluti natura , bibendi est
Non semel in quovis frustra liquata die .
Præcedant sorbilla cibum per quatuor horas ,
Quinque vel unciolis bis moderata tribus .
Hoc ego te moneo , ne sorbillator in haultu
Sedimenta cadi perniciofa bibas .
Obstrueret venas sentinæ crassior humor ,
Et cieret bilem tetra cloaca tuam .
Potio factitia ad mensem requiescat , & ultra ,
Ingerat in venas ne nocumenta tuas .
Tempore frigescat , nulloque rebulliat haustus ,
Ufus uterque tibi perniciosus erit .
Par sit an Italicus modus , ut sorbilla coquantur
Chinensi , Juvenes , ambigo , noster hic est .
Cacabus aptatur , mola quem versatilis intrat .
Igneque præscriptâ pharmaca solvit aquâ .
Structa sit argillâ , fabricata vel ollula cupro ,
Quæ valeat prunas , artificemque pati .
Aptius ut liqueat , se spumeus eleve humor .
Sit mola de ligno , quæ revoluta terat .
Frustra minutatim scribe si , concisave cultro ,
Arte resolvantur commodiore molæ .
Hæc dosis . Unciolam recipe unam pulveris , undæ
Quinque , revolve molam , spumet ut olla , bibe .
Mixtorum vires , innata potentia , potus
Hujus abundantj debilitantur aquâ .

Hinc

Hinc fit, ut h c solus sapor inveniatur in haustu,
 Et nutrimenti vix remanentis odor,
 Accepi, quibus est ingrator unda Lyæo,
 Mexica ferventi frustra liquare mero.
 Sunt, quibus arridet pro lymph  infundere in ollam
 Jurave pullorum, vel vitulina; probo,
 Qu stio sed nobis non est de gustibus: haustum
 Sorbent ad genium qu libet ora suum,
 Mexicus instaurat valide præcordia potus,
 Concoquat ut massam, ventricul que juvet,
 Sorbile n ctar alat, communis opinio suadet,
 Pellat & inde sitim, pellat & inde famem.
 Vis tamen ad senas, vel septem durat ad horas,
 Prout semper rerum vera magistra docet,
 H c ablactatus fugit sorbilla Pupus,
 Grataque cum raro pane alimenta trahit.
 Potio languentem vegetat medicata Senectam,
 Et vis spirituum c u rediviva redit,
 Corpora pinguefacit macilenta frequentior usus,
 Ferventemque calens temperat unda sitim,
 Vena salutifero percurrit purior haustu,
 Corporis, & flatus h c panacea fugat,
 Hinc naturalis vigor, & substantia cordis
 Crescit ab exhausto vivificata cado,
 Vis quoque Sinensis sicer  mirabilis h c est,
 Ne sorbillantes ebrietate gravet,
 Quòd non indigeant somni requiete bibentes
 Pocula, qu  refero, practica nostra docet,
 Obstructas referant sorbilla calentia venas,
 Et, velut elixir, viscera nostra beant.
 Facticios inter non Italus incol  potus
 Utiliorem ist  sorbitione bibit,
 Nos pro deliciis, nostrive libidine gustus
 Sorbentes variis exhilaramur aquis,
 H c per marmorcos est purificata meatus,

Illaque

Illaque odoriferâ conditione flagrat .
 Semine, vel nucleis, vel succo hæc mixta, sed Indus
 Pocula cuncta calix utilitate præit .
 Frustula nunc Gadibus, vel Ulysipone vehuntur ,
 Ipsaque Sinenſi germina nata ſolo .
 Potio nobilibus primùm decreta labelli ,
 Quantum plebejæ ſorbitionis habet !
 Hanc Coquius, ardentem dum ſtat fumofus ad ollam
 Accipit, hanc Mulier, quæ cuba purgat humum .
 Hanc Cerdo , tenſis quem ſulcat plurima filis
 Linea , vel lotâ non abitura manu .
 Hanc omnes, quos feſta dies facit unica Cives .
 Sed negat hos Cives multa operoſa dies .
 Videris id generis Chocolatâ impenſius uti ,
 Non ſecus ac cicerum mellea jura forent .
 Solum dulcorem , & ſpumas laudare globoſas ,
 Et guſtum falſis ore probare notis .
 De ſiliquis Indis compactus creditur humor .
 Et ſunt, quas Natus prodigus eſuriit .
 Sacchaream poſuere fecem , quæ fuſca rybeſcit ,
 Atque alvum laxâ dexteritate juvât .
 Nullus aromatico de pulvere ſpiritus exit ,
 Et nil , quod ſapiat critica naris habet .
 Aurea baſſamicis non intrat virgula ſuccis ,
 Uſque per unciolas , quam jubet ire calor .
 Falſa ſed arentem muſco concreta juvarunt ,
 Forſan inexpertam pellicitura gulam .
 Quam facile eſt errare gulam ! niſi videris intus ,
 Sæpe poteſt potus fallere , ſæpe cibus .
 Italus inventum Mercator adulterat Indum ,
 Italus hinc trochilus vilior eſſe ſolet .
 Non dolus eſt , ſed cauſa rei penuria , carô
 Quam pretio ad noſtras India mittit aquas .
 Quod pretioſius eſt , ſuppletur aromate , vili
 Frugere (ſi verum publica fama reſert) .

Hordea

Hordea misceret si Pastillarius, esset

Prosperior nostris fortè medela malis.

Quare in Nobilium mos est lepidissimus aulis

Pro potu hōc, Famulis hæc dare jura suis.

Ut scitis, facta est Chocolatæ tertia classis;

Est varia ad varios congrua facta Viros.

Optima prima Viris ponatur equestribus, atque

Civibus, in pretio quos mage Dominus habet.

Cætera desumat civilis Turba secundam,

Quam Dominus potu consociare negat.

Et quia sacra jubet devotio ferre cucullis;

Ferte; dabit vobis tertia classis opem.

Ferte bonum cyathum, reverenti assistite vultu;

Discit enim ignaram Sanctus habere gulam.

Hanc legem edocti, discursant unus, & alter

Servorum, calidis undulat aula scyphis.

Hic fert, ille refert: est nigra corona labellis

De calice, & madidat nigra saliva solum,

Sat puto descripsi quæ vestigatis, Amici,

Vos apud Historicos quærite plura novos.

Quidquid ab ore meo potuistis discere, lætor,

Clariùs exemplo dicta probare volo.

Sic igitur fumans sorbetur spumeus humor,

Pharmaca guttatim sic mea labra trahunt.

Præbibo, sit vestræ, precor, hæc præfaga salutis

Potio, sit cordis tessera fida mei.

¶ Reddendæ pro more vices. Tibi vascula, Maddi,

Ad te quæ misit leviâ, picta Ligur.

Nos de spumifero repleta sacramus ahenis,

Quo tibi concedant Nestoris astra dies.

Sorbile descriptum graphicè, nectarque benigno

More propinatum est, duplici honore faves.

Quidquid agis, quidquid recitas, instructio nostra est,

Eloquio, exemplo, doctor es, ore, manu.

Quàm prius urbano placeat dimittere vultu,

Quod

17

Quod petit , hoc superest, obsequiosa Cohors .
Potio dic , utrum frangat jejunia ? M. Lis est ;
Dum Cathedræ crocitant , absque timore bibo :
C. Quot bibimus guttas spumantes , Carole , grates
Solvimus unanimi tót tibi corde - Vale .

I N L O D E
DEL SIG. CARLO MARIA MAGGI
S O N E T T O :

CArlo , fregio di Pindo , onor di Clio ;
Tu sai , ch' io già ne l'età mia più molle
Feci una scorsa in su l'Aonio colle ,
E'l labbro attinsi in quel Nettarco Rio .

Quindi cantai , per fin che al genio mio
Prestar estri canori Apollo volle :
Ora che stagna il fangue , e più non bolle ,
Ei m'abbandona in taciturn' obbligo .

Nè perciò sia ragion , che strano sembre
A me , se l'età mia mi fa l'oltraggio ,
Infiuolendo al pari , e spirti , e membre ;

Ma non così , ch' io non ti renda omaggio :
Che ciò , ch' in altri è languido Dicembre ,
Fiorisce in te , perchè s'eterna in Maggio .

Il Signor N. N. dopo conosciuto di vista
il Signor Segretario

CARLO MARIA MAGGI,

Gl' invia il presente

SONETTO.

Con invidia di Grecia, anzi del Mondo,
L'Italo Cielo i vostri carmi onora,
E di Pindo a le cime oggi v'adora
De le Muse lo stuol Febo secondo.

Quel vostro dir sì dolce, e sì facondo,
Che le piaghe d'un Dio sovente infiora,
Delizie porta a l'innocente Aurora,
Ch' ebbe del Sole eterno il sen secondo.

Onde infocato da un immenso ardore
D'udirvi, e di vedervi, io dissi poi:
Venero i carmi assai, ma più l'Autore,

E quella fama, che corre fra noi,
Benchè foglia sovente esser maggiore,
E' grande sì, ma assai minor di voi.

CARLO MARIA MAGGI.

SONETTO.

CH'io v'ami, Carlo mio, non è stupore;
Che motivi ben grandi a me ne date;
Ma ch'io meritar possa il vostro amore,
A degna ambizion voi m'innalzate.

Come puote annidarsi in sì gran Core,
D'amar Uomo sì vil tanta umiltate?
E pur (vantar mi vo senza rossore
De le fortune mie) so, che m'amate.

Per calcar di Virtute il bel sentiero
Ignoto, già vostra Virtù m'è scorta;
Ma di ben imitarvi io mai non spero.

Pur tanta gioja il vostro amor m'apporta,
Che tra gli spessi affanni un sol pensiero,
Che a voi sen voli, il mio dolor conforta.

Manibus Optimi Viri

CAROLI MARIAE MADDII,

Clarissimi Philosophi, & Poetæ
præstantissimi.

E L E G I A

A Mariâ Helenâ Lufinianâ, Januensi.

*Recitata Mediolani, in celebri Borromæorum
Doma, ubi de laudibus doctissimi Viri
acta fuit insignis Academia.*

Magni iustitiam luctu testata doloris
Abjectâ vellet Musa silere chely.
Odit cura gravis cantum: malè lumine Vatis
Exincto, tenuis tentat avena modos.
Sed merito laudes poscente, injusta silendo
Quæ foret, officium Musa, professa canit.
Excessit vitâ Vir mente, & pectore magnus,
Mente colens sophiam, pectore, jura, Deum.
Hinc illi nitor ingenii, prudentia simplex,
Recti amor, & nullo munere victa fides.
Grata per hunc placuit, sed pura à labe Poësis,
Et didicit cultis scena juvare jocos.
Addidit his meritis præclara modestia lumen,
Quæ magis in magno pectore pulchra micat.

Se

Se patriæ Populis , Cælo sic ille probavit
 Doctrinâ , eloquio , moribus , arte metri ;
 Nec dispar vitæ fuit exitus . Inclyta clausit
 Egregios pulcro gloria fine dies .
 Jam totum febris pervaserat ignea corpus ,
 Sed mens quassato corpore firma fuit .
 Non cessit morbo placidi constantia cordis ;
 Quin nituit vultu pectoris alta quies .
 Cursor ut optatam gaudet contingere metam ;
 Gestit & in portum flectere Nauta ratem :
 Sic metæ Carolus prævertit gaudia votis ,
 Lætus ut extremum sensit adesse diem .
 Quin vetuit plorare suos : vix paruit illi
 Se cohibens veritus tam pia iussa dolor .
 Nec nos flere decet ; nam laude superstitæ Fatis ;
 Quod fuerat pietas , incipit esse pudor .

EXCELLENTISSIMI VATIS
CAROLI MARIAE
MADDII
MISCELLANEA POESIS.

JESUS PUER

23

In antro Bethlemitico à Magis adoratus

ELEGIA.

Empyreï Musæ, per quas moti Ætheris orbes
Efficiunt dulces, mente agitante, modos;
Mentes proximius divino à Sole micantes,
Per quas auctoris laudibus astra sonant;
Vos hominum tutela vigil, vos Numine missi,
In nostro canitis pectore sensa Dei.
Sparsum Judæas, Jesu nascente per auras,
Auribus & nostris nunc renovate melos.
Numinis en nati moriens reminiscitur annus;
Carmina plausurus discere digna velim.
Rex Regum acceptus studiis regalibus esto,
Ut tribus acceptus Regibus ante fuit.
Dicite, ut ante Magos vos ad præsepe vocastis;
Unus ut e vobis sidere fecit iter.
Dicite, quid Regum dixerunt oscula Nato;
Quæ in Regum impressit pectore sensa Puer.
Divinos sensus cœlestibus edite metris:
Vestra ego, quo possum carmine, dicta sequor;
Horrebat torpens hyemali frigore Cœlum,
Stareque concreto sidera visa polo.
Non ideo Regum torpebat cura Magorum;
Sueta à sidereis discere fata notis.
Stabant intenti Cœlo, velut abdita nimbo
Cum Nautæ expectant conscia signa viæ.
Sic spectat gelidis ignavus Pastor in auris,

Ord.

Ordine quo volitent agmina tarda grunni:
 Quando suspensis-effulsit in Æthere lumen,
 Quod non ante solens Ætheris hospes erat.
 Mirantur taciti, sed mentibus astra rogantes,
 Quæ Terris hæc lux advena monstra ferat.
 Tunc Mens, quâ regitur lumen, sic fata, repente
 Regum majori lumine corda replet.
 Consilium fati quid jam scitamine ab astris?
 Rex fati in vestros se dedit ecce sinus.
 Æthere descendens in aperto nascitur antro,
 Vagituque omnes ad sua dona vocat.
 A Cœlo pacem sua regna volentibus affert.
 Se Mundo, & morti, se dabit ipse Viris.
 En jacet in fœno, quò sint fidentia vota:
 En majestatem velat amore Puer.
 Numinis ad cunas, hac luce præibo, venite:
 Quisque ferat cor amans, accipiatque Deum:
 Mirantur Reges, nempe ut mirantur Amantes,
 Quos magis in flammis extasis illa rapit.
 Conveniunt, iter expediunt, sunt omnia præstò;
 Omnia nam solers expediebat Amor.
 Non illos regni retinet; non cura salutis,
 Non longa hîc anni tempore damna viæ.
 Discurrunt Famuli, sua quisque ad munia velox,
 Is petit, ille affert, hic struit, iste ligat.
 Ornamenta viæ cophanos, tentoria, vestes,
 Vasa, aurum, phaleras, plaustra, jumenta parant.
 Sic mellis dum fervet opus, circumvolat omnis
 Alitis, exiguæ rus populata cohors.
 Hæc violam, fert illa rosam, gerit ista lignstrum,
 Et tota à vario gramine Flora venit.
 Hæc arcet fucos, loculos hæc sedula purgat,
 Hæc intus ceras instruit, illa favos.
 Murmure festinos ostendit Turba labores,
 Dulcis & à studio noscitur esse labor.

Jam Reges in equis sub ductu sideris ibant,
 Sed magis interno lumine ducit Amor.
 Solabantur iter de Jesu multa loquentes,
 Mentibus & Regum multa loquente Deo.
 Et linguam, & vestes Populi mirantur euntum,
 Et mira est Regum splendida gaza trium.
 Hi nihil attendunt, quamvis nova multa viderent,
 Namque animos toto Namine Numen habet.
 Perveniant tandem scelerati Herodis ad urbem.
 It fama, & replet plurima turba vias.
 Fingit de exoticis mendacia multa popellus:
 Rex vocat, & quærit, quæ nova causa viæ?
 Respondent, natum Regem prope degere Gentis,
 Ad quem se monitos coelitus, ire pios.
 Rivalem metuens, meditatum immane Tyrannus
 Celat, & in reditu visa referre jubet.
 Stella prius radios ab iniquâ averterat aulâ,
 Ingressis urbem texerat illa jubar.
 Occupat egressis dubium solata viarum.
 Qui licem Domini quæris, abello reïs.
 Visa propinquantem necare suavior aura,
 Noticiam auctoris spargere lata sui.
 Visa & avis Jesum gratari garrula sylvis,
 Atque animam Pueri flos imitatur olens.
 Solvebatur hyems à Sole in Virgine nato,
 Et facies Pueri primula Veris erat.
 Pastores natum grati per prata caneant:
 Auditis properat laudibus agmina anans.
 Fortè loquax summâ repetebat psittacus orno
 Pastorum auditos lata per arva modos.
 Ite, ait, ad natam mortalibus ite salutem:
 Se cupit in Gentes spargere nata salus.
 En divinus Amor puerili in corpore ludic,
 Sensibus ut placeat, pulchrior esse nequit.
 Sic avis invitat, Christique fit Angelus orti,

Sic etiam volucris carmine fama volat.
 Cælo spargebat flores Aurora sereno,
 Post alba incipiens lilia ferre rosas.
 Numinis, at nati radiis percussa, minorem
 Erubuit Terris ducere falsa diem.
 Tunc Magos ducens, quasi metâ latus adeptâ,
 Clarior in tecto paupere sedit apex.
 Est Faber in caulâ, nec Fabro digna supellex,
 Et pauper præbens ubera Virgo Deo,
 Poplite sed flexo circum, sparsique per auras
 Aligeri Juvenes carmina festa canunt.
 Gloria in excelsis sit pax latissima Terris,
 Mulcens iustorum pectora carmen erat.
 Desiliunt ab equis Reges, nec honora morantur
 Officia adstantum, sed pietate ruunt.
 Jam procumbentes humanum Numen adorant,
 Et Puero lacrymis oscula mixta ferunt.
 Oscula dant pedibus, facient ubi vulnera clavi,
 Stabit ubi in lacrymis Magdala mersa suis.
 Oscula, quæ figunt, sunt dulcia vulnera cordi,
 Vulnera pro Populis oscula pacis erunt.
 Solentur, divine Puer, fida oscula Regum,
 Osculo ab infido quod tibi vulnus erit.
 Æthereæ mentes petii caneretis amores,
 Quos Iesu, & Regum corda locuta simul,
 Audio vos, fateor, quid magnum, & dulce canentes,
 Sed magno, & dulci, hō est mea Musa minor.
 Præterea ignorant sacras mea pectora flammæ,
 Qui facit, hæc novit dicere solus Amor.
 Attamen, & requies contentur grandia vires,
 In laudes veniet Numinis aura suas.
 Obtutus Pueri, qui Tartara dira beasset,
 Hæc, credo, in Regum pectora dicta tulit.
 Oh quos æternum dilexi immensus amando,
 Oh quos, ut servei, jam moriturus amo.

En magis, ut vestrum fieret, Verbum caro factum est;
 Sic fuit in vobis dulce habitare Deo.
 Accipite humanum, vestra ne obsistite carni:
 Juncta Deo placeat, quæ caro sola placet.
 En venio caræ laturus gaudia Genti,
 Totus ero in membris plaga, dolorque meis.
 Gaudia pro vobis, pro me mala cuncta parantur:
 Lætitiaæ scœnus lugubre funus eris.
 Me redamate precor, mors hac mercede repensâ est;
 Hoc sitio: ista sitis languor Amantis erit.
 Me similem vobis natura, & imago fatetur:
 Gratiâ vos similes efficit una mihi.
 Mors petit humanam reparare in sanguine vitam:
 Anne iterum in mortem stultus abibit homo?
 Me redamate Homines, & amando beate beantem,
 Numen amatori reddet amando vices.
 Esse meos placeat; magnum hoc reputate, quod estis
 Vota Dei, & dirum spernere vota Dei.
 Sed vos oh Reges redamare flagrantius opto.
 Mecum nobilitas major amare magis.
 Per vos decrevi mea lux mage luceat orbi.
 Gaudete, & lumen luminis esse mei.
 Venistis. Vestro hoc, & quod non desinet ævo,
 Quanta est Immensi gratia, gratus ero.
 Vos magnos faciam cœlestis amoris in aulâ,
 Atque in corde dabo dulcia regna meo.
 His respondebant lacrymæ, & suspiria Regum,
 Dum concepta Dei sensa coquebat amor.
 Non responsa foris reddentum voce sonabant,
 Nam Deus auditor pectoris intus erat.
 Internas dictat voces vox intima Patris:
 Et fatuum est Verbo, non nisi verba dare.
 Hoc Reges didicere, novo fulgore beati,
 Quando dedere animi munera signa sui.
 Hoc reduces docuere suas cum sanguine gentes;

Martyriique ostro purpura tincta fuit.
 Hæc pia vagitu dictabat sena Magister,
 In cathedram cunas verterat ille suas.
 Et teneram extendens paulisper in indice dextram,
 Finxit eam, quam post sustulit ipse, crucem.
 Dimisit latus; & eorum in pectore dixit:
 Veras delicias crux mea sola dabit.
 Hanc ego ab axe Gigas, celer exultando petiri:
 Hæc una in vestrum est pendula stella caput.
 Hæc sit lux vobis, quæ Regum in fronte nitebit:
 Compactam ex gemmis hanc diadema feret.
 Sic rediere Duces, claudentes pectore Jesum;
 Sed clausi in Jesu torde steterunt Duces.
 Felix, cui nunquam de corde recedit Jesus?
 Felix, qui Jesum fert ubicumque suum!

JO. BAPTISTÆ MADDIO, SOC. JESU,
 Filio suo, Rhetoricam discenti.

*Verbi divini eloquentia è Crucis
 cathedra proponitur.*

EPIGRAMMA.

Qui colis eloqui dulcem meditantibus artem,
 Dilectibus ut discas flectere corda modis,
 Huc animum vertens, divinam meditare suadam,
 Quæ Verbum æternum de Cruce corda movet.
 Humani Generis causam sic morte perorat,
 Gratia ab occiso Rhetore disce pati.

Ad

Ad eundem,

Mittens librum suorum Carminum.

EPIGRAMMA.

Mitto meos tandem, quos poscis Nate, libellos,
 Quod non mittebam, culpa pudoris erat.
 Nam, præter tenuem conantem gramina Mentem,
 De sacris animo fonte profanus ago.
 Sed jam vulgato cum jacta sit alea libro,
 Nil juvat in Populum sparsa negare tibi.
 Quin tibi, Nate, meum pariter cui dedecus obstat,
 Est quoque dedecoris causa tenenda mei.
 Probrum ferto animo communis nominis æquo.
 Pulcher hic esto genis à pietate rubor:
 Hæc nota (ne timeas) humili si mente feramus,
 Laudabit melius, quam mea Musa, Deum.
 Gloria tota Deq; nos nulla à Gentibus ornet:
 Qui causam æternam judicat, ille probeat.

AMOR CHRISTI IN SACRAMENTO.

ELEGIOLA.

ESca replens vacuos, satura mea viscera Jesu:
 Desipit omne mihi, tu mihi sole sapis.
 Mortali anticipas divæ immortalia mensæ:
 Cum Jesu dulce est vivere, dulce mori.
 Ah non est nobis alibi quærenda voluptas!
 Quid pote divino dulcius esse cibo?
 Gustate, & sapiet; sanò gustate palato,

B 3

Æger

Æger ne gustus dira venena probet .
 Et claudi , & cæci Domino à clemente vocantur :
 - Conditio miseros nulla retardat inops .
 Nutriat ut Gentem Cœlo, Verbum caro factum est .
 Tu caro , quid fies Numine pasta , vides .
 Invitatus Homo comedat , manducet amanter :
 Æternùm æterno nectare plenus erit .
 Non potis Omnipotens tibi quicquã apponere majus ,
 Fastidire tamen vir scelerate potes ,
 Oh quantum vacuis æternã in morte dolendum ,
 Divinã in mensã non habuisse famem .

Ad Filium suum , Regularis Observantiæ
 Professore, Theologiam discipulum,
 Natalis D. N. festo recurrente .

ELEGIO LA.

OH qui flexanimæ discis præcepta suadæ ,
 Ut Jესum infirmos Gentibus artis ope :
 Huc , ubi Bethlemi Musis cœlestibus antrum
 Dulce sonat , vacuã protinus aure veni .
 Audi munifico canitur , quæ gloria Cœlo ,
 Quæve voluntati pax venit alma bonæ .
 Quæ Verbi æterni Sapiencia nascitur infans ,
 Fando intus causam maximi Amoris agit .
 Verbum namque caro factum carni alta locutum
 Sic suadet proli carnis , & esse Dei .
 Hæc tu suasurus cape toto corde Magistrum .
 Et corde , & labro (se dabit ille) cape .
 Sed cape Alumnus amans . Totũ est dictamen Amoris :
 Solus dictamen discit amoris amor .

Dulce

Dulce tuum pectus fiet Præsepe Puello ;
 Hac ille optatâ sede jacebit amans.
 Quamvis ipse hospes sit gloria pectoris , ultro
 De sibi recluso pectore gratus erit .
 Ille suavis ager grates , reteretque suavis ,
 Ut tibi de eloqui nectare flumen eat .

Genitori suo Crucem sancti Sepulchri
 donaturo .

EPIGRAMMA.

Q UOD me Equitæ Genitor sacri meditere Sepulchri,
 Semper de tanto munere gratus ero .
 Miliciam Christi victoria certa sequetur ,
 Hæc Homini vitam Numinis urna parit .
 Cux nos Terris , urna hæc nos educat Astris :
 Es mihi tu vitam sic in utramque Parens .

In idem Argumentum.

EPIGRAMMA.

O H Servatoris nostri Crux alma sepulti :
 Hæc auctore libens signa Parente feram .
 Tolle Crucem ventura tuam dux clamat Jesus ;
 Respondebo Patris munere : collo tuam .

OCTO FLUMINA IN FUNERE PHILIPPI IV. HISPANIARUM REGIS.

Parana, vulgò Rio de la Plata.

ME argenti fluvium Rex aureus ante beabat,
Ferreâ sed nostras Parca sitivit opes.

Indus.

Occasum Hesperii Solis fleat Indus ab ortu:
Impleat hæc totum nox lacrymanda diem.

Bætis.

Occiduo narranda Mari fert funera Bætis:
Regnorum Atlantem lugeat alter Atlas.

Duria.

Portet ad extremas Gades hanc Duria mortem;
Imò, & plus ultra permeet iste dolor.

Tagus.

Jam Tagus auriferis frustra se jactat arenis;
Aurea facturus sacra Philippus obit.

Iberus ad Catalaniam.

Vindicis arma canat, dum funera plorat Iberus:
Heroas cantat Gloria, luget Amor.

Padus.

Populi ad Eridanum Phaetontis funera deflent;
Eridiani Populi Rege cadente fleant.

Liris in Lucanis.

Belliger hunc Liris, sed amœnus flumine sensit;
Pellere bello hostes, pace beare suos.

33

Mittens hoc Fluminum vectigal ad Patrem
Rhetoricæ Magistrum, in Collegio
Braydensi, Societ. Jesu.

EPIGRAMMA.

Ultima cùm magnus complevit fata *Philippus*;
Jam vectigalis funera Mundus adit.
Mittunt ad lacrymas Tagus, Indus, Duria, Rætis,
Parana, Eridanus, Liris, Iberus aquas.
Austriacum deflent tumidi, quasi repleat Auster,
Cùm liquat excelsas Vere repente nives.
Quisque suam cineri fluvius jam destinat urnam,
Et celer extremis fletibus unda venit.
Sed quoque ne veniat miscens obliviam Lethe,
His ego Castalii misceo fontis aquas.
Hos Pindi latices gratus tibi mittit Alumnus:
Sic nostri redeunt Rivuli ad Oceanum.

Solari Horologio inscriptio.

Una umbrosa diem concedit linea. Frustra
Mille juvant, unum præteris, ille nocet.
Vel.
Dum quota sit quæris, cernis quota transit hora?
Ne reliquum pereat, jam periisse puta.
Vel.
Nos semper morimur, multos tamen expetis annos:
Stulte quid exoptas, ut mori are diu?

INSCRIPTIONES.

Turris in Astra viam tentavit Persica quondam :
 Ipsas Astrorum continet ista vias .

Vel .

Turrem agit in Cœlum Nembroth : melioribus ausis
 Monstro ego Cœlorum conscia Solis iter .

Vel .

Non pulchram Danaem Turris , sed Sidera servat ,
 Nam magis hæc nostro visa placere Jovi .

Ob suavissimum munus Fragorum ,
 missum ab Amico suo .

ELEGIO LA.

Vir summus mihi mittis humi nascentia Fraga ,
 Summa ut suspiciam Sidera natus humi .

Dulcia Fraga Viris , jucunda tuentibus Astra ,
 Dummodo spes Cœli pectora dulcis alât .

Me Deus expectat cari pietate Parentis ,
 Horrendo expectat Numine justitiæ .

Hinc spes , inde metus ; sed tristi mente recurrens ,
 Me potius cogit culpa rigere metu .

Judicis ira Deum terret , Patris ipse videtur
 Perfidia pœnas poscere læsus amor .

Sed Deus ipse monet , qui nollet perdere Judex ,
 Ut properem lacrymis fretus adire Patrem .

Quin monitum tam dulce sequar , serverque fruendo .
 Coram

Coram tam caro dulce dolere Patre.
 Judicis humani peccat qui tentat amores:
 Index se flecti gaudet amore Deus.
 Hos mihi dictarunt caros tua munera sensus:
 Oh quàm misisti dulcia Fraga mihi!

Magistro suo, Rhetoricam docenti,
 dum de laudibus

D. IGNATII LOYOLÆ AGIT.

EPIGRAMMA.

Vestra sequor dictata infans, & paupere Musá,
 Quis laudem Ignatii vestra suada docet.
 Laudibus his Patrem generosus Filius ornat:
 Facunda hæc Nati laudat imago Patrem.
 Ægrè imitor laudes, quas sanctè imitatis amando.
 Vera Beatorum laus imitantis amor.

In idem Argumentum.

EPIGRAMMA.

Vixit amore pio non solum Ignatius ardens,
 Sed sancti in Populos sparsit amoris opes.
 Dissudit sacros exemplo, & vocibus ignes,
 Excivit scriptis, unde cientur adhuc.
 Vivis adhuc Cælo, & Terris æquè inclytus Heros;
 Magnùs ibi quòd amas, hic quòd amare doces.

HUMANA INQUIETUDO.

C A R M E N.

TU ne voverca mihi fraudes Natura parasti ,
 Virtutem impediens dumis, mel turpibus addens,
 Mente ad honesta vocans , ad noxam sensibus urgens?
 Anne gerenda mihi semper fera praelia mecum ,
 Dissidioque mei pacem per bella tuebor?
 Per bona nempe malus , clarusque per aspera fiam ,
 Probrum inter flores , decus inter saxa legendo?
 Membris anne meis ideo lex altera fixa est ,
 Ut leges servans iusto mea viscera perdam?
 Tanta mihi imponis nondum experientibus annis ,
 Et contra impositas obitas acerrima leges?
 Quæso, Auditores, tumidâ exundantibus irâ
 Parcite versiculis : facit indignatio metrum.
 Dum sic indignor meritò , Nemesisque fatigor ,
 Ecce subit fessum demulcens anxia somnus ,
 Humanæ obducens oculis velamine scenæ ,
 Fabula quo rerum tot vitæ angoribus acta
 Tantisper cesset , viresque recolligat Actor .
 Sic sopor immensis facit alta silentia curis ,
 Et vitam recreat placidissima mortis imago .

Laus nostra ad auctorem Deum
 referenda .

E L E G I A.

ESt laudis munus Virtutem accendere dictis ;
 Quam laudat , si non nutriat , ipsa perit .
 Concidit ac Virtus , nisi pulchra modestia fulcit :
 Hoc

Hôc incremento proficit omne decus :
 In vitium laudat , qui reddit laude superbum ,
 Sic bonus a laudis carmine pravus abit .
 Ergo , quem laudas , faciendus laude modestus ;
 Ut quò sit major , sit minor ipse sibi .
 Virtutem ostendas tribui divinitus omnem ,
 Quod Vir Virtuti conferat , esse parum .
 Offerri nobis species à Numine primas ,
 Et libertatem spiritu amoris agi .
 Tunc magis ostendes Virtutis munere, nullum
 Verius à vero posse venire Jove .
 Maxima sic Domini cùm sentit munera Servus ,
 Sentit , nil meritis sordibus illa dari .
 Sic fiunt grati , sequiturque modestia gratos ,
 Gratia sic meritum falsa , modesta rubet .
 Est humile officium grati , qui accepta revolvit .
 Pauperiem memorat , nempe eguisse memor .
 Gloria Virtutis rerum pulcherrima fulget ,
 Sed decet Auctori fulgeat illa suo .
 Hoc satis est magnum , sumus hôc impunè superbi .
 Laudari in nostro pulvere velle Deum .

In laudem Mortis .

EX PALLADE.

EPIGRAMMA:

COrpus styx animi , carcer , violentia , fatum ,
 Vincula , nox , morbus , pœna , procella , dolor .
 His velut è vinclis tandem mens nostra soluta ,
 Gaudet ad auctorem pura redire Jovem .

MA-

M A R I A V I R G O

Phosphoro comparata.

✠✠✠

E P I G R A M M A.

Phosphorus extremâ tandem de nocte triumphat;
 Tunc primum in risus flosculus omnis hiat.
 Ecce affert Virgo alma diem, Mundumque serenat;
 Humanum floret speque, fideque Genus.
 Phosphorus extinguit fatales Ætheris iras,
 Temperat & radiis fata inimica suis.
 Virgo solet nobis meritas avertere clades,
 Detrahit & genito fulmina iusta Jovi.
 Angelus illa movet felici lumina Cœlo,
 Angelica in nostrâ Virgine mens, & amor.
 Phosphorus aurorâ, serò sit Vesperus idem.
 Utraque sic anceps tempora Sidus habet.
 Lucem Virgo ferens mihi Phosphorus ante fuisti:
 Tu quoque, cum moriar, Vesperus esto mihi.

Deus omnium inspector.

✠✠

E P I G R A M M A,

Cura Hominum quævis externo cognita sensu,
 Fallit sæpe Viros teste peracta Viro.
 Ast intus quæcumque gerit sibi nota voluntas,
 Nulla Deum fallunt, teste peracta Deo.

REV.

REV. PATRI BARTH. PUSTERLÆ,

E' Societ. Jesu,

In locum mirabilem Platonis de Vitâ Aeternâ.

In lib. de Republicâ primo.

E L E G I A.

NUtricem senibus spem dixit Pindarus olim,
 Audaci visus carmine mira loqui.
 Nam potius miserâ senium formidine friget,
 Spem magis in calido corde juvenia fovet.
 Sed Plato laudavit dictum, quod proxima Vitz
 Sentiat æternæ regna beata senex.
 Sic tu, qui meritis tibi regna æterna parasti,
 Hac potes extremos spe recreare dies.
 Emensis portum sic Nauta salutatur ab undis,
 Et fruitur viso lictore tutus amor.
 Scilicet innoctos numeras feliciter annos,
Nulla dies, cujus non meminisse velis ()*.
 Dulce est præteritum, præsens tibi dulcius ævum,
 Quo dulcem expectas spe, fide, amore Deum.
 Sed mihi sollicitos contraxit culpa timores,
 Et mala tam læso Judice causa Rei.
 Crescentes anni sunt incrementa pavendi,
 Ultima quò propior, me magis hora quatit.
 Attamen in propriis tua gaudeo gaudia curis,
 Spes tua nempe meos visa levare metus.
 Nos suprema vocant. Quod speres optima, lator,
 Sed mihi cur timeam pessima, Amice vides.
 Jam votis propera Numen placare Clienti:

Hoc.

(*) *Martial.*

Hôc amat officio se Deus ipse coll.
 'Ali rape me tecum, quò te rapit inclyta Virtus :
 Augebit concors gaudia summa Cliens.
 Hæc non ambitio laudis, sed cura salutis
 In causâ cordis corde loquente canit.

N A T O J E S U.

E P I G R A M M A.

NE nos majestas divini arceret Amoris,
 En factus nostrâ carne puellus Amor.
 Jam mala nostra dolens humanum Numen adibo :
 Illa dolebit Homo, corrigit illa Deus.
 Se facit humanum, quo sumus in Æthere Divi ;
 Vult miser in nostrâ forte beare suâ.
 Tu Deus, ut noster fias, Terræ aspera sumis :
 Cur nolim, ut Cœlo perfruar, esse tuus ?

Vitæ humanæ infelicitas.

E P I G R A M M A.

STat ne æterna Viris hæc ilias alta majorum ?
 Dicite, quò tandem desinet iste labor ?
 Obteurbant casus, terit ætas, munia vexant,
 Lis fugit, fallunt prædia, bella premunt.
 Sortis opes, rumoris honor, vita obvia Morti,
 Forma fugax, fallax gratia, fluxa fides.

Inficit,

Inficit, ardet, obest, appellat, deferit, angit.
Morbus, amor, bonitas, Creditor, aula, domus.
Nos trahit ipsa dies, omnique occidimur hora;
Ipso, quo durat tempore, vita perit.
Est breve quidquid abit, qui computat, exiit, annos,
Est breve quod, quando dicitur esse, fuit.

Non est pax in Mundo.

EPIGRAMMA.

Pacem humana negant tam dire in turbine rerum
Hanc à se solo vult Deus ipse peti.
Sed qui deberent lacrymis placare Tonantem,
Impia cum laeso Numine bella gerunt.

Simus in Mundo, quasi non simus.

EPIGRAMMA.

O Pta aurum modicè, placide linque, utere parce;
Ne stet, quod cruciat, non placeat, quod abit.
Gratia, census, honor, fallit, gravat, inflat habentem:
Quæ veniunt, ut eant, sic habeam, ne habear.
Nulla fides rebus, quas fors tibi congerit extra:
Stat, malè quodq; paras, stat, bene quodq; merer.
Res perit, angit amor, fugit ætas, gratia fallit:
Quisque habet illa sibi, quæ gerit ipse sibi.
Ver abit, alget hyems, coquit ætas, mox ruit annus;
Arguitur Mundus, vel fugiendo nocens.

Hæc

42
Hæc bona non saturant, quamvis fastidiat usus :
Implebis solo pectoris æta Deo.

Vita Hominis infelix.

Æt. Pofidip. lib. 1. c. 13.

ELEGIA.

QUam vitæ ingrediar semitam : domus anxia curis,
Ambitione flagrat Curia, lite Forum.
Arva labore gemunt, terrentque pericula Pontis :
Est Bellona ferox, pectora vexat Amor :
Luget inops, trepidat dives, fors utraque triftis :
Hinc stat dira Fames, obsidet inde Latro :
Divitiæ partæ fugiunt, quæstuque fatigant :
Mandat paupertas turpia, pulchra vetat.
Non lecto Cælebs, non libertate Maritus
Gaudet, hic est natis, hic finè prole miser.
Gratia nunc Regum fallit, nunc destruit ira,
Et quem non perdit regia, Turba premit.
Obtundunt superos utrâque à forte querelæ :
Hic jacet obscurus, nobilis ille ruit.
Lumine mentis adhuc caret infans, stulca juvenus.
Vir premitur curis, ægra senectæ dolet.
Quæ optata exurunt, tandem possessa nocebunt,
Falluntur potu qui doluere siti.
Otia fastidit, pariterque negotia damnat
Mens Hominum, rebus semper iniqua suis.
Optima non nati fors est, aut illico rapti :
Se longo sentit vita dolore mori.

DEUS AMANS.

Ex Anacr. fab. deductum.

1242

EPIGRAMMA.

ME compellat Amor, durus quasi provocet hostis;
 Præcipiti ingratae carpo timore fugam.
 Ille vocat rursus, monet, allicit, inerepat, urget,
 Et cupiens pacem tradere, bella gerit.
 In me tela jactat: consumptis denique telis,
 Se jactat in nostros ipsa sagitta sinus.
 „Fabula, de falso quam Musa Cupidine finxit,
 „De se dante mihi Numine vera canit.
 „Munificos Jesu quis non miretur amores?
 „Ut suus esse velim, se facit ipse meum.
 „Hoc facit, ut redamem, sed ego crudelis Amanti
 Ingresso præbens pectora, corda nego.

Mors quotidie meditanda.

1243

ELEGIA.

Anctius insistentem vitam meditatio Mortis;
 Ut melius discas vivere, discce mori.
 Sed licet exemplo moneat Libitina frequenti,
 Fabula non nobis ista videtur agi.
 Assiduus mæstâ satagit Pollinctor in Urbe,
 Occurrunt toto funera ducta foro.
 In tristis officio Manes lugemus amicos,
 Jam jubet affinis solvere iusta cinis.

Hic

Hic magnas miseramur opes , hic lata juventæ
 Tempora , queis reuult parcere Parca ferox .
 Dira vel inuitis instant spectacula Turbis ,
 Communis fati sic violenta fides .
 Attamen obſtamus , mentemque avertimus ipſi ,
 Et properat ſpecies quiſque fugare nigras .
 Laſcivit petulans poſito Veſpillo ſeretro ,
 Et miſcet lacrymis præfica ſalfa , jocos .
 Hoc natura facit , finem averſata ſupremum ,
 Horrorem attonitis Mentibus ipſa levat .
 Hæc reuult reputans inimicum agnoſcere fatum ,
 Teſtis & interitus abnuat eſſe ſui .
 Hæc ſaltem minuit veluti diſtancia longè ;
 Sic omnes ſperant ultima ſera ſibi .
 Sic omnes animo reputant longinqua remiſſo ,
 Et jubet attentam ferre , quod iſtat , opem .
 Quotidie in nobis ſenſus duratur ab uſu ;
 Diſcimus aſſiduè viſa videre minùs .
 Hoc natura facit , magis hoc facit Impius horrens ,
 Quem Mors æternâ Morte timenda manet .
 Vindictis hic quærit mox flenda obliuia Lethi ,
 Quodve negare nequit , non meminiffe cupit .
 Hic ſtultè ſperat fieri dulcèdine Culpæ ,
 Ne lædant ſenſus Mortis amara ſuos .
 Sed licèt obtundat ſenſum temulenta Voluptas ,
 Objectæ ſemper Mortis amaror adest .
 Interdum vincat licèt ipſa Libido timorem ,
 Ad flagrum interius Culpa ſubinde redit .
 Et niſi jam redeat , reſtat ſpes nulla ſalutis :
 Proxima jam languens ſcæta veteris habet .
 Ergo obverſantem cicuret meditatio Mortem :
 Perceptum minuunt provida ſenſa malum .
 Mors præviſa minùs perimit : ſcæva illa Sceleftis ,
 Qui non ſenſerunt ante , inopina venit .

Inscriptiones, quæ apponi debebant pictis
 Tabulis, exprimentibus nonnulla
 Dominicæ Passioni Myſteria,
 ut videre est in Aula Ex-
 cellentiſſimi Senatus
 Mediolanensis.

Jeſus orans in Horto.

SPinas, flagra, crucem, clavos meditabar in Horto:
 Scito in deliciis iſta fuiſſe meis.
 Admonet, ne vigilant, Socios: ipſe orat in Horto:
 Tuque in deliciis recta tuere vigil.
 Filius oravit, ſed Patris facta voluntas.
 Iudex, quod debes proſpice, non quod amas,

Ad Columnam.

PLandæ triumphali Tellus ſervata Columnæ:
 Atria Juſtitiæ fulciet illa tuæ.

Corona ex Spinis.

Juſtitiæ Patri peperit Terra impia ſentes:
 Non legit humano Juſtus in Orbe roſas.
 Jam non ſlos Campi; Spinis concluditur Hortus:
 Hunc niſi per Cordis vulnera carpet Amor.

Ad Clavos.

Mallens hic tundat, terebret mea pectora clavus:
 Juſtius in duro pectore vulnus erit.
 His clavis noſtra compangitur arca ſaluti:

Nc

Ne pereat, clavo figitur ipse Faber.
 Scis, cur clavus atrox legem tibi figat amoris?
 Edicit Pietas, ut doceas, & ames.
 Clavorum plausus hæc dura tragedia poscit:
 Egit Amor primas, claudere, suprema Dolor.
 Reddenda Patriæ legem mihi figite clavi:
 Sic sint exilii fata refixa mei.

Ad Crucem.

Victima Justitiæ moritur Deus. Ecce quid actum
 Victimæ Justitiæ non morietur Homo!

Maria occurrens Christo, ferenti Crucem.

Occurrit Mater raptato ad funera Christo;
 Est hinc inde ardor: maximus ergo dolor.
 Virgo videt cruce defessum, videt ille dolentem:
 Mens reputa, pietas concipe, fere dolor.
 Et Matri, & Christo æquales auxere dolores,
 Causa, pudor, feritas, gratia, sanguis, amor.

**IN OBITU PHILIPPI IV
 HISPANIARUM REGIS.**

EPIGRAMMA.

Rex perit: Insubrum pacem Mors invida terret
 Jam jam visa oleas falce secare novas.
 Scilicet hunc Orbem Terræ nutare necesse est,
 Maxima dum moriens pondera ponit Atlas.
 Compositis sed firma Deus dabit otia rebus,

Et

Et parceret tanti perdere Regis opus .
 Quæ mens terrenas agitaverat inclyta moles ,
 Addita Sidereis mîcia fata reget .
 Imprimet hæc Stellis longævæ pacis amores ,
 Ingenio faciet sidera fausta suo .
 Saturnum Aultriacum Terræ pax aurea sensit ,
 Hunc , & ab Æthereo sentiet Orbe Joyem .

De beneficiorum reminiscentiâ .

§§§§§

EPIGRAMMA:

CUM bene quis fecit multis , malè gratia constat ,
 Quin meritis grates , odia sæpe refert .
 Nam bene qui accepit , vel reddere munera nolit ,
 Vel æqueat , dirus mordet utrinque pudor .
 Ipse animus magnus magis accepisse dolebit ,
 Visus , ut accepit , dante fuisse minor .
 Hunc bene promeriti renovat præsentia morsum .
 Hinc bene promeriti debitor ora fugit .
 Ne se quis speret facturum munere gratos ,
 Sed juvet , ut facto gaudeat ipse suo .
 Non ideo abstineat multis quâcunque juvandi :
 Se virtus propriis dotibus ipsa beat .
 Tot videt ingratos Cœlum , tamen excubat illis ,
 Et licet immemores , sidera læta juvant .
 Tu bonus , ingratis exemplum Numinis imple ,
 Et probe auctorem mens imitata Deum .

AD PECCATOREM.

EPIGRAMMA.

Tu te Numen amans immenso exundat amore,
 Nec potes immenso durus amore capi?
 Oh tua durities! Aeterni carceris ardor
 Est tamen hoc tanto crimine poena minor.
 Quamvis poenarum poena atrocissima menti
 Est ibi nosse, suo quam sit iniqua Deo.
 Quanta ibi Naturam torquet violentia nostram?
 Heu quantum à proprio sine remota dolet!
 Tunc odisse Deum quid sit, sentire coacta
 Est, summo summi pressa dolore mali.

Ambitiosus sibi meditans Epitaphium Sepulchrali lapidi incidendum, à Poetâ crebris interrogationibus identidem interpellatur.

Ex Antholog. lib. 3. cap. 6.

EPIGRAMMA.

Est nomen mihi. Quid refert? Mihi patria. Quor-
 Inclyta Gens. Quid si Gens tua Turba fuit?
 Maxima paravi. Quid si nec gloria gestis?
 Hic jaceo. Quis tu? Jam quibus ista canis?
 Quid curas Mundo de te dicenda relicto?
 Iudice nil curas gesta probanda Deo?

Forti.

Fortitudo vera quænam sit?

49

EPIGRAMMA:

Fortis qui faciat, pietas si viribus absit,
Non erit hic fortis, sed violentus erit.
Quod Patriam, quod Numen ames, occumbere pul-
Virtutis radix unica, sanctus Amor. (Chrumest)

Præparatio ad Mortem.

EPIGRAMMA:

Ultima fata sonant vitam, quam quisque peregit,
Dumque animus languens angitur, usus agit.
Qui reliquum peragunt, peragunt vitæ ultima mores:
Sic sis, ut mortis tempore & esse cupis.
Quid quod provideas in pugna tempora differ?
Sero, cum ferrum tæneum, arma paras.
Ne tota obturber, per vitam divide mortem,
Hanc vivus reputans carpe: erit inde minor.
Mors erit ad vitam, si mortem vita parabit.
Si vis, ut consent ultima, prima rege.

G

Necessi

Necessitas veri Amoris.

ELEGIA.

PULCHRE in Symposio Plato laudavit Amorem.
 Nis Amor hac solâ sede docendus erat.
 Hic sedet alma fides, fugiunt mendacia mentas:
 Verum Baccus amat, falso inimica Ceres.
 Simplicitas Veneris Natum nutrire suevit:
 Hoc solo vesci lacte Cupido solet.
 Non venit in pectus, quod subdolus obstruit astus,
 Perfidiamque nigram candidus odit Amor.
 Libera synceros pascunt convivium mores,
 Cui sapit alma fides, altè in amore sapit.
 Combibit omnis Amans, & sunt convivium Amantium.
 Est horum ebrietas plenior esse simul.
 Tam dulcem ambrosiam superis non temperat Hebe,
 Nec credo tantum nectaris esse Jovi.
 Vos amor invitat quam laetus! Adeste vocati.
 Sât laetè accipiet quisquis amando vocat.
 Magnificus cenam dat Amor, non sperula sordens,
 Sed rectis recto munere recta datur.
 Non tamen in stultum vulganda hæc cœna Popellum;
 Non tam divitiis appetit ille dapes.
 Si vulgem, naream Itygias ut Tantalus undas:
 Nolo vulgari nectaris esse reus.
 Vos Amor invitat, nata ad sublimia Mentis:
 Ad vestra egregiam fercula forte famem.
 Quisquis amat superum fieri conviva beatus,
 Hic fieri sancto discat amore satur.

EPIGRAMMA.

Hic Græcus Vates extinctus, Cyridis olim,
Phœbi, & Bacchi ardens igne, furore, siti.
Mors triplicem domuit supremâ pace furorem.
Friget Amor, cessant pocula, Musa tacet.
Quin Bacchi, & Veneris nunc plectit gaudia Minos,
Gloria nunc Phœbus, qui labor ante fuit.
Quàm mutat sensus rerum doctrina sepulchri!
Quæ placere dolent, quæ dolere placent.

Ex Florileg. lib. 3. cap. 6. Epigr. 42.

EPIGRAMMA.

Temporis immensum fluxit, quàm vixeris ante:
Temporis immensum post tua fata fuerit.
Quanta tibi nunc vitâ manet! sit maxima, punctum,
Aut etiam parvulo, si quid in orbe minus.
Hoc modicum miserum: Curæ urgent, gaudia fallunt.
Mors plus optanda sæva quietis habet.
Ergo vitatis ad litteus tende procellis,
Phedon quale Cryti jam tenet hœc tumulto.
Corrit vita celer, sed in ipso nexia cursu,
Vel spernenda brevis, vel fugienda nocens.

EPIGRAMMA.

Mente tenet leges ; & moribus Agatonicus ;
 Sed non jura solet Parca timere ferox.
 Ergo erepta cito Jurisprudencia fato,
 Dum nondum vestit justa juvenca genas.
 Hunc deflorent Socii , tundentes planctibus urnam ,
 Docti ornamentum , præsidiumque chori.
 Ejulat amissos ventris testata dolores ,
 Nunc iterum magno pressa dolore Parens.
 Sed felix superis , celeri qui morte peremptus
 Non dolet , in vitâ desipuisse diu.

Ex Agatiâ.

EPIGRAMMA.

Quis Mortem timeat , quæ fert post fata quietem,
 Mortales morbis , pauperique levans ?
 Ex cunctis hæc sola malis semel obvia tantum ,
 Nullum bis lædit Parca reversa Virum.
 Cominus est aliis alios succedere morbos ,
 Quis vexata solet vita perire diu.

Ex

53

Respondet Filio suo, qui ad illum
transmisit Poesim.

ELEGIA.

Qui legis hæc, Dominum lauda, contemne Postam;
Sic Domino gratus, sic mihi iustus eris.
Non increor laudem, non aura hæc debita Cælo.
Quæ Cælo attertur gloria, sola mea est.
Hæc fudit natura rudis, non cura polivit.
Si quid fortè probas, hoc pietate probas.
Ergo laudetur pietatis maximus Auctor,
Qui tibi & indocto carmine dulce sonat.
Hæc non laudis amor, sed Cæli gratia dictat:
Simplicibus gaudet veribus illa magis.
Quin dolor hic loquitur: sunt horrida verba doloris;
Infantem, si quem pœnitet, esse decet.
Qui nimis ornatur, non sentit crimina supplex,
Nempe vacans arti culpa, dolore vacat.
Sæpe est in nimio inspecta superbia cultu,
Creditur haud veniam poscere laudis amor.
Totus in ingenio malè causam pectoris urget;
Cor frigere solet, cui calet ingenium.
His vellem cor amans loqueretur ad æthera verbis:
Non bene lucernam carmen Amantis olet.
Est facundus amor, sed non facundus ab arte;
Pectoris undanti flumine sensa vehit.
Impetus amittit genium, si cura moretur,
Et multus subito in flumine limus inest.
Cui loquor, huic animi nudantur sensa loquentis:
Non his ut placeant auribus, artis egent.
Præterea doctrina Dei super omnia amandi,

Est per se dulcis, lucida, pulchra, brevis.
 Non est ornatu tradenda, aut dogmate multo.
 Explicat hanc puris mentibus ipse Deus.
 Omnibus hanc tradit, modo sint audire parati.
 Se se hebetem dicat nemo; cuique paret.
 Hoc spargit divina Homini Sapientia munus.
 Summas in Populum prodiga fundit opes.
 Tardos ipsa ciet, datque ad mysteria mentem;
 Urque humiles sapiant altius, illa facit.
 Arcet nolentes inamisso à munere solos,
 Atque hi ne nolint admonet, instat, agit.
 Quod si quis patulas paulum modo commodet aures,
 Terrena attentos dedocet, alta docet.
 Quin saepe infanti sublimis ab ore perorat.
 Oa velit & nugis corda subire meis!

EX FLORILEGIO
GRÆCO
VERSIONES NONNULLÆ
IN LATINUM,
ET
ITALICUM IDIOMA.

ORIGINAL FILES

COPIED

REPRODUCED

IN

1901-1902

C Rudelis jaceat, sinè luctu, & honore sepulchri
 Iratum aspiciens Cœlum, terramq; inimicam;
 Quæ quâvis Mater cunctorum, viscera claudat
 Ingrato; renuens retinere nocentia membra.
 Ultio naturæ, quæ læsa est, omnia debet
 Congerere in furias elementa: sed una furorem
 Plus Mater communis habet, plusque illius ossa
 Insequitur; lex est cunctis odia alta movere,
 Qui nostros læsere pares: similisque duorum
 Condicio nimium infundit pietatis; & iras
 Vel non admittit, vel in imo pectore frænat.

In Italiano.

G laccia il crudo insepolto, e nieghi almeno
 La comun Madre al matricida il seno.
 De le membra nocenti
 De l'offesa Natura
 Ben tocca la vendetta a gli elementi.
 Ma la gran Madre antica,
 Più d'ogn' altra nemica, in odio il prende;
 Che l'abborrir chi vostri pari offende,
 E' naturale usanza.
 Tosto impetra pietà la somiglianza.

A Ctus magnanimi, sudantis gloria frontis;
 Vulgabunt meritis nomina plena tuis.
 Flectit quique genu, nam te videt esse beatum
 Empyreo, & celebri spargere luce dies.
 Luminibus dum nemo tuis huc usque propinquat,
 Omnia sunt clarus sidera sermo tui.
 Tani validi nunquam zeli monumenta peribunt.
 Virtutum historiam solus Olympus agit.

In Italiano.

L E fatiche, e i magnanimi sudori
 Ti renderono il merito. Ognun t'adora
 Su l'Empireo beato, a' cui splendori
 Mortal non giunse ancora,
 Son de l'opre tue belle
 Chiara staria le Stelle.
 Non fia giammai, che la memoria muora
 D'un valoroso zelo.
 De la virtude è commentario il Cielo.

O H Græci Heroes ! nostrum terebrate cadaver.
 Est lusus Leporis mortuus ipse Leo.
 A' Pelide Hector cæsus, sic dixit Achivis.
 Insultans querulo scommate barbariem.
 Infelix etenim quando est audacia Martis,
 Insultus viles corpora cæsa dolent.

In Italiano.

O Mai Greei Campioni
 Il Cadavero mio prodi ferite.
 Così i morti Leoni
 Sono scherno talor di lepri ardite.
 Già da Pelide spento
 Così a' Greci insolenti Estore dice.
 Al valore infelice
 La viltà temeraria è gran tormento.

Victorem Diophontæ cano; Zitos, atque Corinthus
 Monstrant ardoris conscia signa sui.
 Saltu, luctâ, arcu, disco, cursuque volucris
 Fama suis circum sibilat alta comis.
 Tales sunt nostri, mundana oh gloria, lusus:
 Es tamen humanis tu sitis una fibris.
 Tollis, perstringis, feris, occidisve, fugisve.
 Oh cinis! oh vanum nil nisi nomen, homo!

In Italiano.

NE gli arringhi di Zito, e di Corinto
 Or Diofonte ha vinto,
 Calmo di gloria altera,
 Per salto, lotta, stral, disco, e carriera:
 Tai de l'umana gloria i ginocchi sono,
 Il cui desio ne strugge.
 Innalza, abbraccia, e fere, ancide, e fugge.

Tentarunt olim, græcâ erudiente Palæstrâ,
 Artis præsidio juveniles cingere vires,
 Et quos Herôes Neptunus, quotque creavit
 Juppiter. Ergo simul luctarunt. Præmia Victor
 Nulla æris promissa sciat; sed noverit ille,
 Qui vicit, se contentum vitalibus auris,
 Audire & laudes; qui vero victus, ab aurâ
 Divulsus jaceat vitali; hoc scilicet illi
 Sit damnum, sit & iste pudor. Terram occupat ecce
 Cernuns Antæus, victor supereminet ori
 Caleato Alcides. Instructæ in more Palæstræ
 Gens Lybica haud tanta est, quanta est Argiva Propægo.
 Huic peregrinæ Olæ sua ferta ad tempora mittent,
 Vanus inexpertus semper se fleverit ardor,
 Consuetudo potest plusquam naturâ: beati,
 Queis Virtus facta est usus, quo vincitur uno!
 Unica præcipuum sequitur victoria morem.

In Italiano.

D! Nettuno, e di Giove i figlj prodi
 Di congiugner tentaro
 Ne la greca palestra
 A valor giovanile arte maestra.
 Lottaro insieme, e non per premio usata
 Di bronzo effigiato.
 Esser doveva al vinto
 La perdita mortale,
 E applauso al vincitor l'aura vitale.
 In terra al fin si vide
 Anteo giacere, e vincitore Alcide.
 Che a la palestra avvezzi
 I Libici non son, come gli Argivi.
 Di riportarne i pellegrini ulivi
 Inesperto Campione in van presume;
 Che la forza maggiore è del costume.

Sæpius heu falsis bona sibilat aura susurris !
 Ne te decipiant , Navis amica , vide .
 Neve tuis veniens ventosa superbia velis ,
 In desolatas advehat inde plagas .
 Nulla importuna , & nondum saturata cupido
 Det libertati vincula sæva tuæ .
 Vita hæc oppositis agitur pericula ventis ,
 Non secus ac puppis , nescia stare freto .
 Virtus sola manet , radicibus obsita firmis ,
 Ventis obstitit , nec vada falsa timet .
 Hac unâ poteris regere auras fata minantes ,
 Et Nerei iratum transvolitare caput .
 Vincere juratas in nostra pericula sortes
 Sors est Virtutis , vis animique gravis .

In Italiano .

Non faccia aura infedele
 Di seconda fortuna
 Al tuo naviglio insuperbir le vele .
 Nè mai cura importuna ,
 O mal contenta voglia
 Al tuo libero core il seren toglia .
 Rabbia dà mille ognor venti contrari
 Questa vita mortal combatte , e scuote ;
 Sola virtù su le radici immune
 Resiste a' venti , e signoreggia i Mari .
 Sol con questa potrai
 Regger l'altre felici , e romper l'onda :
 E' prova del saper farie gioconda ;
 Gran potenza del core è vincer guai .

63
THyrsiger est Bacchus non semper : Gloria vana
 Se vacuum nescens , specie se se implet inani .
 Vultus in aspectu rerum , cernendo , quiescit .
 Fallimur hinc omnes , dum iudicat omnia sensus .
 Sed cum deceptum se jam quis vidit , in ipsam
 (Proh pudor !) irrêpit fraudem : nam Gratia fallax
 Ornatur semper , quia censet fallere semper .
 Oh ingens error , non esse , & velle videri !
 Sed bonus inspector non tradit corda colori .
 Syncerus vanum nescit depingere verum .
 Hoc opus est falsi : vestiri ab imagine solâ
 Est mendici animi , non ad coelestia nati .

In Italiano .

Sempre Bacco non è , che 'l tirso porta :
 La Vanitade accorta ,
 Di mancante sostanza
 Mette cura maggior ne la sembianza .
 A leggiere apparenze il volgo attienfi ,
 Pur troppo avvezzo a giudicar coi sensi
 Ma dal fallace oggetto
 Spesso ingannato ei torna ;
 Che vuol sempre coprir chi troppo adorna .
 Gran desio di parer senie difetto ;
 Ma chi ben dentro vede ,
 Al bugiardo color non presta fede .
 Non è vano il sincero ;
 Rassomigliare il vero
 E' studio di chi mente :
 La vosta del fallito è l'apparente .

Qui

Qui canô gelidæ Junonis pulvere tectus ,
 Perpetui in tergo fata Decembris habet ,
 Mons Ethna interiùs vulcania viscera nutrit ,
 Sulphureosque ferus mittit in astra focos .
 Qui circum effusi quasi flâmnea flumina strident ,
 Implent fumosis ima , superna globis .
 Hinc solem eripiunt : sed iniqua volumina flammæ
 Horribilem spargunt per loca cuncta diem .
 Membraque concussi saxosa ruentia Montis
 In Mare præcipiti detonuerè gradu .
 Emulus hic duplex se percutit ignis , & unda :
 Tertius est aer : trina procella furit .

In Italiano.

ETna , che nevi eterne ha su le spalle ,
 Versa da l' arse cime
 Fiumi d'ardor sublime ;
 Fiumi , che sparsi in alto , e ne la Valle ,
 Con fumo acceso , e folto
 Coprono al Sole il volto ,
 Ma ne la notte poi spargono intorno
 Con volumi di fiamme orribil giorno .
 Queste scagliano in Mare
 Vasti membri del Monte i rotti scogli ,
 E par , che 'l foco ancora
 Sfoghi in seno del Mar l' ire sue felle ,
 Gareggiando con l' aria in far procelle .

Nostra quot ira viros perdat, jam nosti Agamemnon,
 Collatoque gradu queis pugnet viribus Hector.
 Ecce omnes periere tuo stultissime damno,
 Quod par commeritis, & pejus morte tulisti.
 Ecce tuas tecum solvunt græca agmina pœnas,
 Qui fueras nostris decus, & fiducia castris.
 Pœna est peccati ferre infortunia secum.

In Italiano.

Agamennone or provi empio tiranno,
 Quanto a guerra affrontata Ettore è fiero.
 Quanto de l'ira mia sia grave il danno.
 Ecco del Greco impero
 Abbattute le squadre, e tu sì forte
 De gli eserciti Achei gloria, e fidanza,
 De l'ingiusta baldanza
 Paghi, o misero, il fio peggior di morte.
 Così Pelide accagionar procura
 De la sconfitta il Capitano ingrato.
 E' pena del peccato,
 Portar la colpa ancor de la sventura.

Sic Musas affata Venus : mea sacra colantur .
 Ne à vobis pœnas exigit ultor Amor .
 Illæ respondent placidæ . Sic dicto Marti .
 Nescit ad Aonios iste volare puer .
 Tutus ab effluviis curarum creditur ille ,
 Quem decorat sanctæ religionis amor .
 Et mens , quæ Cœli splendoribus obsita fulget ,
 Nil cæcum in votis novit habere suis .

In Italiano.

Disse a le Muse un dì Venere altera :
 Ongrate il mio Nome ,
 Onde voi per vendetta Amor non fera ;
 Che di punir superbi ha per costume .
 Franca rispose allor l' Aonia schiera :
 Tali minaccie il tuo Gradivo ascolti .
 Il tuo garzon non vola a' nostri regni :
 Vivon sicuri, e sciolti
 Da ogni cura profana i sacri ingegni .
 Sdegnan di nodrir seco
 Le menti illuminate un desir cieco .

O B decus eloqui vir facundissime parce ,
Quod debemus adhuc nos monumenta tibi .
Quicquid sapiens curis civilia regna beasti ,
Hoc tandem munus ponimus Hæraclemion .
Ne leve despicias donum , statura per ævum
Egregie meritis re dæimus ista tibi .
Magnæ Animæ lex est placitum tibi dicere donum ,
Est majus meritum cui moderata placent .
Muneribus splendet parvis dum Gratia major ,
Sit Virtus modico lætior ista metro ,
Non etenim meliora Jovi sunt premia ; quam nos
Assiduos gratâ consolidasse fide .

in Italiano.

PEr dona, se al tuo dir saggio eloquente,
Che vincendo innamora,
Dovute non s'alzar le statue ancora.
A le tue cure a nostra pace intente
Questo oramai fia sacro
Eterno simulacro.
Gradisci Eraclemion: così da noi
Si consacran gli Eroi.
Obbligo di grand' Alma è il gradimento,
Ed è merto maggior merto contento.
Spira nel picciol dono immenso affetto,
Che a render basta i pregi tuoi beati:
Anco il più caro effetto
Del benefico Giove è farci grati.

Vltis quid faciam, Paridis cum dexter Apollo
 Diriget in natum tela Pelasga meum.
 Infelix animus renovat, memorando, dolores;
 Cunctorumque gravis fit sua cura dolor.
 Consilio, & pietate petras, & ligna replere
 Posse putat, querulam reddere fronde Nemo.
 Nemo adeo facilis credet, quæ sensa medullis,
 Se nunquam saturus, nutriet ipse dolor.

In Italiano.

A Mici tralci, ed io
 Qual prenderò consiglio,
 Quando di Dafne il Dio
 Scoccherà nel mio figlio
 Con invisibil mano
 Il fiero strat del traditor Trojano?
 Così piangendo disse
 T'eti a la vite, onde fu salvo Ulisse.
 Sempre un misero core
 Rinova i, pianti sui
 Ne la salvezza altrui.
 Stima, che 'l suo dolore
 Ad ognun tocchi, e pur gli sian dovuti;
 E consiglio, e pietà dai tronchi muti.
 Non si puo creder, quanto
 Ne' proprj sensi è delicato il pianto.

MOenia Macyni conscendit in alta Philippus.
 Juppiter, ut serves sidera, claude polum.
 Jam Mare, jam terras domuerunt sceptrâ Philippi.
 Ausibus una suis restat ad astra via.
 Humanum nescit votum fortuna beare;
 Et semper bibulam linquit iniqua sitim.
 Pugnas, & palmas ne te quâsiveris extra:
 Ipse sibi campus, Victor, & hostis homo.
 Urbes, & Populos Martis crebra flumina inundant,
 Interiora illos, & graviora premunt.
 Est aterna sitis vincendi; & figere metas
 Humani ingenii creditur esse probrum.

In Italiano

SAla Filippo in su l'eccelse mura,
 E al superbo Macin l'orgoglio atterra:
 Se de le stelle hai cura,
 Giove l'eterne sedi omai rinsera.
 Già terre, e mari ha soggiogati in guerra:
 Vinti i bassi elementi,
 Or l'assalto del Ciel convien, che tenti.
 Desio di gloria umana
 Per favor di fortuna unqua non sana.
 Disusato valore
 E' il cercar le vittorie entro al suo core:
 Benchè veggan gli altri
 Da' torrenti guerrieri
 Inondate Città, Popoli oppressi,
 Fanno guerra a se stessi,
 Da sete eterna inquietati, ed arso.
 Non è prodezza umana il contentarsi.

Non-

Nondum magna mei desaxiit ira parentis,
 Ast ego laturus Teucris fata ultima veni,
 Nostro prateritos obscurans Marte triumphos.
 Et Priamum Regem, & quos ipse reliquit Achilles,
 Una omnes fundant Phrygiis mea Prælia campis.
 Ultor disjiceret sublimia Pergama Pyrrhus;
 Una hæc hasta decem concludet Doribus annos.
 Et Patrem ulciscens, super ostia diruta scribam:
 Ultio, quæ pia sit, præcedit robore plena.

In Italiano.

L'Orrende imprese ancor non terminaro
 Del mio paterno acciario.
 Del gran Dardano al regno
 L'alta caduta io veggio,
 E ad oscurar con mie prodezze io vegno
 Le passate Vittorie al valor gresco.
 Lo stesso Priamo al êro,
 Con quei, che da Pelide ebbero scampo,
 Io stenderò su 'l campo.
 Di Pergamo guerriero
 Al suolo spargerò le torri antiche.
 Troncherò le fatiche
 Del decennio fatal con questo brando:
 E'l Padre vendicando,
 Inciderò su l'atterrate porte,
 Che pietosa vendetta è sempre forte.

CAlloipe pascentis Apes Heliconis alumna,
 Bis tibi Pelides; bis tibi Homerus erit.
 Fulgida vis laudum præclaris pervia factis,
 His donat radio nobiliore frui.
 Inque manus Sapientis, opes posuere secundas
 Sidera, & edocto cernua facta pedi.
 Quò melior laudator erit, laudatus habebit
 Plus famæ: ex alto nomine nomen habet.
 Ipsa sibi merces, sibi fors est unica virtus:
 Et tamen è calamis clarior ipsa venit.

In Italiano.

SAggia Caliope tu, che in Pindo regni,
 Ove si pascon l'api, e più gl'ingegni,
 Or che novello Achille in noi soggiorna,
 Un nuovo Omero a partorir ci torna.
 Aggiugner suole un più durevol raggio
 La beltà de le lodi a l'opre belle,
 E posero le Stelle
 I fati de la gloria in man del Saggio.
 Un gran nome più dura,
 Quando scrittor più glorioso ottenne;
 Dal valor de le penne
 Fin la stessa virtù prende ventura.

O H sapiens, quisquis Stoicorum dicta secutus,
 Proficuos libros, quos venerere, dedit!
 Illi que inscripsit: sola est, atque unica Virtus,
 Unde Urbes gaudent, Djs similatur homo.
 Musarum miseranda nimis, quæ labile nostro
 Corde, voluptatis prædicat una bonum!
 Extremum vitii est doctrinis turpiter uti,
 Dentur ut assuetis jura benigna malis.

In Italiano.

S Aggio chi de la Siga seguendo i detti,
 Poscia al Mondo ne die sacri valumi.
 Sola è bene Virtù: co' suoi precepti
 Son liete le Città, santi i costumi.
 Una de le Camene
 Pose il sozzo piacer per sommo bene,
 E l'estremo del vizio
 Coprirci di dottrine il precipizio.

QUæ rupes, quæ te, Labrusca maligna creavit?
 Rupes Phœbei nescia facta pedis?
 Te Celtæ, aut peperere Scythæ, rigidusve Bootes:
 Vel Mons Cantabricus, Ferri-parensque tulit.
 Ex immaturo, qualem fers impia, fructu
 Pro vino, potius dira venena fluunt.
 Ut te detruicem, cupio evasisse Lycurgum,
 Tollas indignum ne malefana caput.
 Sic legum formare decet fera jura peritos:
 A' radice malum vellere, dulce bonum.

In Italiano.

QUal non veduta al Sole
 Mai ti produsse incolta, erma pendice,
 O Labrusca infelice?
 Forse de' Celti, o del gelato Scita
 Sotto il rigido Norte,
 O del Cantabro forte.
 Sol gravida di ferro alpe romita?
 Dal tuo frutto immaturo
 Stillan gli aspri licori
 Degnissimo velen di labbro impuro.
 La tua destra, Licurgo, or ben desio,
 Da troncar le radici al tralcio rio.
 Così i Legislatori
 Sogliono farsi immortali,
 Con lo sterpar da la radice i mali.

G Emmatos posuit clypeos quis Martis ad aras ?
 Indignam sedem gemma cruoris habet .
 Heu non digna meis anathemata tollite templis !
 Nam mihi non laudes , sed probra mille vocant .
 Fœmineos ornate lares : hæc Martius ardor
 Ornamenta negat , quæ cupit una Venus .
 Hostilem in sortem natus , non lator in ullis ,
 Quàm quæ funereo sanguine scuta madent .
 Non capit à pulchro generosa audacia gustum .
 Sola armis feritas esse jucunda potest .

In Italiano.

A' *Marziali altari.*
 Chi mai sospese interi scudi , e tersi ,
 Effeminati acciari
 D'oro , di gemme , e non di sangue aspersi ?
 Togliete i Voti indegni a' templi miei ,
 Che rimproveri sono , e non trofei .
 Così l'atrio s'adorni ,
 Ove lascia ebrietà soggiornar .
 Io , che nacqui a le morti ,
 Sol contento co' l' sangue , e con le stragi
 I fieri guardi , e forti :
 Poichè del valor vero
 L'ultima prova è dilettar col fiero .

Vulnera centeno potuit quæ figere cordi,
 Per grassatores nunc laniata dies:
 ais adest: jam Lais erat: non amplius ullo
 Vere rubet vultus, plumbea labra cadunt.
 ed qui ferre negat placitura piacula vultus,
 Mille dat elusis nunc documenta viris.
 n rectas mutata vices, sic provida sanat.
 (Se ipsam oh utinam!) quot dedit ante neci.

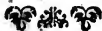

In Italiano.

*Aide, che pena fui di cento Cori,
 — Non più Laide peccato or son de gli anni:
 Ov' ebb' gioventù più vaghi i fiori,
 più sozzi or son de l'età fredda i danni:
 Ma per altrui salvezza or questi orrori,
 e non danno piacer, togliona inganni.
 Angiata al core altrui, se d'amor vano
 più Laide lo ferii, laida lo sano.*

Qui canò gelidæ Junonis pulvere tectus ,
 Perpetui in tergo fata Dece nbris habet ,
 Mons Ethna interiùs vulcania viscera nutrit ,
 Sulphureosque ferus mittit in astra focos .
 Qui circum effusi quasi flammæa flumina strident ,
 Implent fumosis ima , superna globis .
 Hinc solem eripiunt : sed iniqua volumina flammæ
 Horribilem spargunt per loca cuncta diem .
 Membraque concussi saxosa ruentia Montis
 In Mare præcipiti detonuere gradu .
 Emulus hinc duplex se percutit ignis , & unda :
 Tertius est aer : trina procella furit .

In Italiano .

Etna , che nevi eterne ha su le spalle ,
 Versa da l' arse cime
 Fiumi d'ardor sublime ;
 Fiumi , che sparsi in alto , e ne la Valle ,
 Con fumo acceso , e folto
 Coprono al Sole il volto ,
 Ma ne la notte poi spargono intorno
 Con volumi di fiamme orribil giorno .
 Queste scagliano in Mare
 Vasti membri del Monte i rotti scogli ,
 E par , che 'l foco ancora
 Sfoghi in seno del Mar l'ire sue felle ,
 Gareggiando con l'aria in far procelle .

NOstra quot ira viros perdat, jam nosti Agamemnon,
 Collatoque gradu queis pugnet viribus Hector.
 Ecce omnes periere tuo stultissime damno,
 Quod par commeritis, & pejus morte tulisti.
 Ecce tuas tecum solvunt græca agmina poenas,
 Qui fueras nostris decus, & fiducia castris.
 Poena est peccati ferre infortunia secum.

In Italiano.

A Gamemnone or provi empio tiranno,
 Quanto a guerra affrontata Ettore è fiero.
 Quanto de l'ira mia sia grave il danno.
 Ecco del Greco impero
 Abbattute le squadre, e tu sì forte
 De gli eserciti Achei gloria, e fidanza,
 De l'ingiusta baldanza
 Paghi, o misero, il fio peggior di morte.
 Così Pelide accagionar procura
 De la sconfitta il Capitano ingrato.
 E' pena del peccato,
 Portar la colpa ancor de la sventura.

Sic Musas affata Venus : mea sacra colantur .
 Ne à vobis pœnas exigit ultor Amor .
 Illæ respondent placidæ . Sic dicito Marti .
 Nescit ad Aonios iste volare puer .
 Tutus ab effluviis curarum creditur ille ,
 Quem decorat sanctæ religionis amor .
 Et mens , quæ Cœli splendoribus obsita fulget ,
 Nil cæcum in votis novit habere suis .

In Italiano.

Disse a le Muse un di Venere altera :
 Ongrate il mio Name ,
 Onde voi per vendetta Amor non fera ;
 Che di punir superbi ha per costume .
 Franca rispose allor l' Aonia schiera :
 Tali minaccie il tuo Gradivo ascolti .
 Il tuo garzon non vola a' nostri regni :
 Vivon sicuri , e sciolti
 Da ogni cura profana i sacri ingegni .
 Sdegnan di nodrir seco
 Le menti illuminate un desir cieco .

O B decus eloqui vir facundissime parce ,
 Quod debemus adhuc nos monumenta tibi .
 Quis sapiens curis civilia regna beasti ,
 Hoc tandem munus ponimus Hæcæclæmon .
 Ne leve despicias donum , statuta per ævum .
 Egregiè meritis reddimus ista tibi .
 Magnæ Animæ lex est placitum tibi dicere donum .
 Est majus meritum cui moderata placent .
 Muneribus splendet parvis dum Gratia major ,
 Sit Virtus modico lætior ista metro .
 Non etenim meliora Jovi sunt premia ; quàm nos
 Assiduos gratâ consolidasse fide .

In Italiano.

P Erdonà , se al tuo dir saggio eloquente ,
 Che vincendo innamora ,
 Dovvie non s'alzar le statue ancora .
 A le tue cure a nostra pace inteso .
 Questo oramai fia sacro
 Eterno simulacro .
 Gradisci Eraclemon : così da noi
 Si consacran gli Eroi .
 Obbligo di grand' Alma è il gradimento ,
 Ed è merto maggior merto contento .
 Spira nel picciol dono immenso affetto ,
 Che a render basta i pregi tuoi beati :
 Anco il più caro effetto
 Del benefico Giove è farci grati .

Vitis quid faciam, Paridis cum dexter Apollo
 Diriget in natum tela Pelasga meum.
 Infelix animus renovat, memorando, dolores;
 Cunctorumque gravis fit sua cura dolor.
 Consilio, & pietate petras, & ligna replere
 Posse putat, querulam reddere fronde Nemos.
 Nemo adeo facilis credet, quæ sensa medullis,
 Se nunquam saturus, nutriat ipse dolor.

In Italiano.

A Miei tralci, ed io
 Qual prenderò consiglio,
 Quando di Dafne il Dio
 Scoccherà nel mio figlio
 Con invisibil mano
 Il fiero stral del traditor Trojano?
 Così piangendo disse
 T'ei a la vite, onde fu salvo Ulisse.
 Sempre un misero core
 Rinova i pianti sui
 Ne la salvezza altrui.
 Stima, che 'l suo dolore
 Ad ognun tocchi, e pur gli sian dovuti;
 E consiglio, e pietà dai tronchi muti
 Non si può creder, quanto
 Ne' proprj sensi è delicato il pianto.

MOenia Macyni conscendit in alta Philippus.
 Juppiter, ut serves sidera, claude polum.
 Jam Mare, jam terras domuerunt sceptrâ Philippi.
 Ausibus unâ suis restat ad astra via.
 Humanum nescit votum fortuna beare;
 Et semper bibulam linquit iniqua sitim.
 Pugnas, & palmas ne te quasiveris extra:
 Ipse sibi campus, Victor, & hostis homo.
 Urbes, & Populos Martis crebra flumina inundent.
 Interiora illos, & graviora premunt.
 Est aterna sitis vincendi; & figere metas
 Humani ingenii creditur esse probrum.

In Italiano

SAla Filippo in su l'eccelse mura,
 E al superbo Macin l'orgoglio atterra:
 Se de le stelle hai cura,
 Giove l'eterne sedi omai rinserra.
 Già terre, e mari ha soggiogati in guerra:
 Vinti i bassi elementi,
 Or l'assalto del Ciel convien, che tenti.
 Desto di gloria umana
 Per favor di fortuna unqua non sana.
 Disusato valore
 E' il cercar le vittorie entro al suo core:
 Benchè veggan gli alièri
 Da' torrenti guerrieri
 Inondate Città, Popoli oppressi,
 Fanno guerra a se stessi,
 Da sete eterna inquietati, ed arso.
 Non è prodezza umana il contentarsi.

Non-

Nondum magna mei deserviit ira parentis,
 Ast ego laturus Teucriis fata ultima vent,
 Nostro prateritos obscurans Marte triumphos.
 Et Priamum Regem, & quos ipse reliquit Achilles,
 Una omnes fundant Phrygiis mea Prælia campis.
 Ultor dispiciet sublimia Pergama Pyrrhus;
 Una hæc hasta decem concludet Doribus annos.
 Et Patrem niliscens, super ossa diruta scribam:
 Ultio, quæ pia sit, præcedit robore plena.

In Italiano.

L'Orrende imprese ancor non terminaro
 Del mio paterno acciaio.
 Del gran Dardanio al regno
 L'alta caduta io reco,
 E ad oscurar con mie prodezze io vegno
 Le passate Vittorie al valor greco.
 Lo stesso Priamo al tro,
 Con quei, che da Teliide ebbero scampo,
 Io stenderò su'l campo.
 Di Pergamo guerriero
 Al suolo spargerò le torri antiche.
 Troncherò le fatiche
 Del decennio fatal con questo brando:
 E'l Padre vendicando,
 Inciderò su l'atterrate porte,
 Che pietosa vendetta è sempre forte.

CAlloipe pascentis Apes Heliconis alumna,
 Bis tibi Pelides, bis tibi Homerus erit.
 Fulgida vis laudum præclaris pervia factis,
 His donat radio nobiliore frui.
 Inque manus Sapiientis, opes posuere secundæ
 Sidera, & edocto cernua fata pedi.
 Quò melior laudator erit, laudatus habebit
 Plus famæ: ex alto nomine nomen habet.
 Ipsa sibi merces, sibi fors est unica virtus:
 Et tamen è calamis clarior ipsa venit.

❖ ❖ ❖

In Italiano.

SAggia Caliope tu, che in Pindo regni,
 Ove si pascon l'api, e più gl'ingegni,
 Or che novello Achille in noi soggiorna,
 Un nuovo Onero a partorir ci torna.
 Aggiugner suole un più durevol raggio
 La beltà de le lodi a l'opre belle,
 E posero le Stelle
 I fati de la gloria in man del Saggio.
 Un gran nome più dura,
 Quando scritte più glorioso ottenne;
 Dal valor de le penne
 Fin la stessa virtù prende ventura.

O H sapiens, quisquis Stoicorum dicta secutus,
 Proficuos libros, quos venerere, dedit!
 Illi que inscripsit: sola est, atque unica Virtus,
 Unde Urbes gaudent, Djs similatur homo.
 Musarum miseranda nimis, quæ labile nostro
 Corde, voluptatis prædicat una bonum!
 Extremum vitii est doctrinæ turpiter uti,
 Dentur ut assuetis jura benigna malis.

In Italiano.

S Aggio chi de la Sioa seguendo i detti,
 Poscia al Mondo ne die sacri volumi.
 Sola è bene Virtù: co' suoi precetti
 Son liete le Città, santi i costumi.
 Una de le Camene
 Pose il sozzo piacer per sommo bene,
 E l'estremo del vizio
 Coprirci di dottrine il precipizio.

QUæ rupes, quæ te, Labrusca maligna creavit?
 Rupes Phœbeï nescia facta pedis?
 Te Celtæ, aut peperere Scythæ, rigidusve Bootes:
 Vel Mons Cantabricus, Ferri-parensque tulit.
 Ex immaturo, qualem fers impia, fructu
 Pro vino, potius dira venena fluunt.
 Ut te detruicem, cupio evasisse Lycurgum,
 Tollas indignum ne malesana caput.
 Sic legum formare decet fera jura peritos:
 A' radice malum vellere, dulce bonum.

In Italiano.

QUal non veduta al Sole
 Mai ti produsse incolta, erma pendice,
 O Labrusca infelice?
 Forse de' Celti, o del gelato Scita
 Sotto il rigido Norte,
 O del Cantabro forte.
 Sol gravida di ferro alpe romita?
 Dal tuo frutto immaturo
 Stillan gli aspri licori
 Degnissimo velen di labbro impuro.
 La tua destra, Licurgo, or ben desio;
 Da troncar le radici al tralcio rio.
 Così i Legislatori
 Soglion farsi immortali,
 Con lo sterpar da la radice i mali.

Gemmatos posuit clypeos quis Martis ad aras ?
 Indignam sedem gemma cruoris habet .
 Heu non digna meis anathemata tollite templis !
 Nam mihi non laudes , sed probra mille vocant .
 Fœmineos ornate lares : hæc Martius ardor .
 Ornamenta negat , quæ cupit una Venus .
 Hostilem in sortem natus , non lator in ullis ,
 Quàm quæ funereo sanguine scuta madent .
 Non capit à pulchro generosa audacia gustum .
 Sola armis feritas esse jucunda potest .

In Italiano.

A' *Marziali altari.*
 Chi mai sospese interi scudi , e tersi ,
 Effeminati acciari
 D'oro , di gemme , e non di sangue aspersi ?
 Togliete i Voti indegni a' templi miei ,
 Che rimproveri sono , e non trofei .
 Così l'atrio s'adorni ,
 Ove lascia ebrietà soggiornar .
 Io , che nacqui a le morti ,
 Sol contento co' l sangue , e con le stragi
 I fieri guardi , e forti :
 Poichè del valor vero
 L'ultima prova è dilettar col fiero .

Vulnera centeno potuit quæ figere cordi,
 Per grassatores nunc laniata dies:
 Lais adest: jam Lais erat: non amplius ullo
 Vere rubet vultus, plumbea labra cadunt.
 Sed qui ferre negat placitura piacula vultus,
 Mille dat elusis nunc documenta viris.
 In rectas mutata vices, sic provida sanat.
 (Se ipsam oh utinam!) quot dedit ante neci.

In Italiano.

L Aide, che pena fui di cento Cori,
 Non più Laide peccato or son de gli anni:
 Ov' ebb' gioventù più vaghi i fiori,
 Più sozzi or son de l'erà fredda i danni:
 Ma per altrui salvezza or questi errori,
 Se non danno piacer, togliona inganni.
 Cangiata al core altrui, se d'amor vano
 Già Laide lo ferii, laida lo sano.

Pessimus ecce Phrygum , generosi Ajacis ad urnam
 Verborum eructans , ore jocante , lutum .
 Sit licet extinctus , se se excutit inclytus Hæros ,
 Clamat ; & ad sonitum percitus , Orcus hiat .
 Vilis derisor fit par formidine saxo ,
 Et stupidus muto scommata in ore necat .
 Clamor Magnanimi durat post fata : cadaver
 Semper ab imbelli , quod timeatur , habet .

In Italiano .

Vlen con detti maligni un Frigio indegno
 Del prode Ajace ad oltraggiar la tomba .
 Grida l'Eroe di sdegno ,
 E al magnanimo grido Orco rimbomba .
 Dal valoroso estinto
 E' il vivo imbellè intemorito , e vinto .
 Serba il grido del forte
 Ancor dopo la morte alta possanza ,
 E suol tosto invilir la peculanza .

Fatales Astrorum iras hæc Patria nescit :
 Numina non tangit tam speciosa furor .
 Ipsa imò Pallas pro nobis Ægida vestit ,
 Filia cunctorum Numinis , atque Patris .
 Ipse etenim lucas tetras , lucisque serenas
 Æquali vultu donat , & æquus agit .
 Sed poterunt Populi auratum crudeliter imbrem
 Quærere , & in Patrios damna iterare lares .
 Non saturandæ opibus Gentes , queis damna aliorum
 Plena voluptatis tempora ferre solent ,
 Nativis domibus discretæ accumbere mensæ
 Despiciunt , pretium queis gula culta facit .
 Aurea sed mediam retinens moderatio sedem ,
 Innocua in lætis enatat una jocis .

In Italiano .

D' Astri maligni , e rei
 Nostra patria non teme ire fatali ;
 Ch' a' deboli Mortali
 Non portan per se stessi ira gli Dei .
 Anzi l'invitta Dea , figlia del Nume ,
 Che ci parte i sereni , e le tempeste ,
 Per noi l'Egide veste .
 Ben i Popoli avari
 Potranno ingordi d'oro
 Strugger la patria loro .
 Popoli ingiusti , a cui
 Toglie il senso de i mali
 Il maligno piacer de i danni altrui .
 Non fanno essi goder ne' patrij lari
 Lieta , e modesta mensa :
 Che sicura innocenza è gioja immensa .

INclytus ecce Puer, quem pulvis Olympice laudas,
 Quo fuit in cursum doctus, & actus equus.
 Quam pulcher sevo, & rutilante Theocritus ore!
 Una magis pulchrum jurè Palæstra facit.
 Quare ædes ornans oleâ immarcente paternas,
 Ipse aris Divum dives honore sedet.
 Heroes gaudent famam donare Nepoti:
 Dulce sibi Numen sic geminare putant.

In Italiano.

R Avvisate il garzone
 Teocrito il Campione
 De l'Olimpica arena,
 Ove insegna a' Corsier destrezza, e lena:
 Son vaghi i suoi sembianti,
 Ma vaghi ancor de la palestra i vanti:
 Onde d'olivi eterni
 Orna i Templi paterni,
 Così godon gl' Eroi,
 Ch'è dolce gloria il cagionarla a' suoi.

Lib. I. cap. I. Epigr. 4.

A Rcitenens Rex Musarum dic Phœbe Sorori,
 Ut validas agat illa feras, quæ corpora tantum
 Attingant hominum, populique insontibus ora
 Delectent ludis, ut ego Jovis æthera mitis
 Obtineam, nullamque sciant mea lumina cædem.

In Italiano.

R E de le Muse, e valoroso anciero,
 Di Febo a la Germana,
 Che mandai de le belve il popol fiero.
 Ma questo a' Cacciatori entro l'arena
 Baci le membra appona,
 E con ginocchi innocenti
 Venga a bear le Genti.
 A me parrà di Giove
 Su'l benefico tron regnar fra i Numi,
 Se sangue uman non mi tormenta i lumi.

R Ex hominum, Divumque Tonans; qui jure coerces
 Europæ stabiles, instabilesque sinus:
 Dianæ suspendit opes, bellicue trophæa,
 Et spolia Odrysiæ, Cyroadumque solo.
 Demetrii satus hic, quem bellica laurea cingit,
 Qui superum ascendit, nominis arte thronos.
 Fulmina in axe parat rostrata ministra Tonanti:
 Hæc vibrat in Terris fulmina celsa manus.
 Regales ligat ante pedes adamantina Fati
 Vis, timidos hostes, integra Regna ligat.
 Spem capit è Superis decorata Potentia laude:
 Unius æterni est Gloria gemma globi.

In Italiano.

DE l'Europa il regnante,
 Ovunque il Mare ondeggia, e'l suol si stende,
 Sì gran Re de' Mortali,
 Quanto de gl' Immortali il Dio Tonante,
 A Diana sospende
 Spoglie rapite a Ciroada in guerra,
 A i vinti figli, ed a l'Odrisia terra.
 Di Demetrio il guerriero
 E' questi il figlio, e già gran tempo ascese
 Su i troni de gli Dei suo nome alièro.
 Ecco amministra in Ciel gli strali sui
 L'Aquila a Giove, e la vittoria a lui;
 E quivi lega a' piedi suoi più degni
 La catena del fato i vinti regni.
 Lassù fidanza prese
 Di vera eternità la sua memoria;
 Che solo in Cielo è verità di gloria.

1

Lib. 1. cap. 1. Epigr. 6.

Lucta Mycenæo non est mihi prodita circo;
Lucta nec Argoos est imitata pedes.
Sparta dedit cunas, Laconesque dedere vigorem;
Hos retulere mihi Gymnica bella Patres.
Robora victorem faciunt, non fraudis honores;
Fraude paratus honos est inhonorus honos.

In Italiano.

LOttator non son io d'Argo, o Micene.
Sparta, ove nasce il forte,
Mi diede il latte, e le Virtù Lacene.
Quelli usan l'arte, e le palestre accorte,
Io son spartano, e come Sparta avvezza,
Son le vittorie mie pura fortezza.
I veri generosi
Tali frodi non fanno.
Debolezza, e viltà consiglia inganno.

Lib. 1. cap. 5. Epigr. II.

RObur Achillaum renovatâ Palladis irâ
Cœpit in æternas arma movenda neces.
Quale gelu stringet Phrygios fatale timentes,
Hectoreasque fibras, Hectoreumque satum?
Descendere etenim Cœlo lucentia Achilli
Arma, supinandis sola tremenda viris.
Ad Cœli nutum Regnorum fata reguntur:
Heros terreni nil generosus habet.

In Italiano.

Del nuovo di Minerva ire fatali
Diedero al prode Achille armi immortali.
Deb qual mai sentiranno orrido gelo
I Frigi, Ettore, e l Padre, or che discese
A tant Eroe dal Cielo il sacro anese?
Regge i fati de i Regni il divin zelo,
E per le grandi imprese
Sempre l'armi a gli Eroi vengon dal Cielo.

Fœmina quæque nocet; Sic quondam ostendit Homerus.
 Insons, & meretrix fœmina quæque nocet.
 Tyndaris afflixit, quoque perdidit uxor Uliſſis,
 Altera caſta Procos, altera mœcha Phryges.
 Carmon Odysſææ quaſi nenia tritis amantum eſt,
 Ilias eſt omnis copia dicta mali.

~ ~
 In Italiano.

Come Omero moſtro, ſempre a' Mortali
 Nuoce la Donna, oà innocente, o rea.
 Fà miſeri perir ne l'Odiſſea
 La pudica i rivali.
 Per l'impudica, onde Aleſſandro ardea,
 Deſſa è l'Iliade un Amaltea di mali.

PAlmite quis Bacchi temerè crudam abscidit uvam,
 Et sparsit stringens, labra, putamen humi?
 Tollere præteriens non hanc dignabitur hospes;
 Proteret hanc petulans læta per arva pecus.
 Hunc Bacchi perdât, quæ perdidit ira Lycurgum,
 Quod malè præcidit munera nata Deo.
 Hac epota replent Vatum sacra pectora Phœbo,
 Hinc Bromius curis pharmaca certa parat,
 Phœbeos etenim radios mens carpere nescit,
 Si velent mœstum nubila tetra sinum.

In Italiano.

CHi temerario impuro
 Il grappolo immaturo
 Da' pampini Lenei colse poc' anzi?
 E stringendosi poi le labbra acerbe,
 Lasciò cader su l'erbe,
 Esposti al Passeggiero i tronchi avanzi?
 Come Licurgo già, provi costui
 L'ira di Bromio, a cui
 L'ingorda mano ha spenti
 I diletti crescenti.
 Quindi esce il licor sacro,
 Che a le cure è lavacro;
 Poi di febei furori empie le menti:
 Che mai d'Apollo i raggi
 La mente non accoglie,
 Se i nuvoli del cor prima non toglie.

O Thriadem Spartaë magnum decus, an Cynegiri
 Classes, an belli fortia cuncta cano?
 Martis honos Italus pugnans ad flumina Rheni,
 Hostilem pulchrâ cæde momordit humum.
 Signa Latina rapi Germano vidit ab hoste,
 Surgens jactantem signa verenda necat.
 Mox aquilas Ducibus reddit, sua corpora letho.
 Victricem hanc mortem ne fine mûsa mori.
 Pulchra probô est mortis facies: æterna voluptas
 Principium extremo tota dolore capit.
 Heros, qui moritur, sua funera calcât: ab imo
 Sperat enim vitam carpere posse die.

In Italiano.

O Triade onor di Sparta, o Cynegira.
 Eroe del Mare, o tutti i prodi io canto.
 Lo stesso Reno ammira
 D'italico guerriero il nobil vanto.
 Questi su le sue rive
 Da cento spade oppresso al fin giacea:
 Dovea morte assalirlo, e ancor temea.
 Vide quell' Alma invitta in ostil man
 Un' Aquila rapita,
 E raccolto valor su la partita,
 Tolse a l'altier Germano,
 E l'insegna, e la vita.
 Musa, se dunque al forte
 Più che vittoria fu vincer morendo,
 Men che morte sarà morir vincendo.
 La beltà de la morte
 Prende da' tuoi concetti eterne sempre.
 Nasce dal morir prode il viver sempre.

Diffi-

Difficilem nostro pepulisti in corde dolorem,
 Quòd Patris nex sæva tui vexarat Achillis.
 Ptenituit necis, & Patriam tu Pergama iusto
 Vastasti excidio, Danaïs cupientibus affers
 Immortale decus, quod deſperaverat ante
 Tota decennali perdurans Græcia bello.
 Sic fortis pietas, quæ iustos ambit honores,
 Vindicat, & læſi defendit jura ſodalis.

In Italiano:

M'Asciughi'l pianto in, che ſparſi amaro
 Nel fato rio del tuo gran Padre Achille.
 Troja l'ancise, e pianſe, e ben pagaro
 La pena al tuo valor le ſue faville.
 Gloria immortal, che i Greci in van tentaro
 Co'l decennio oſtinato, e navi mille,
 Coſi a forte pietà, che gloria brama,
 Dolce prodezza è vendicar chi s'ama.

IN Danaos duxit Xerxes magno agmine Persas,
 Et Titus invitâ duxit ab Ausoniâ.
 Europæ servile jugum sed Persa parabat:
 Libertatem Italus, vindicæ Marte, culic.
 Alma parens recti, summæ sapientia mentis,
 Mortales docuit per sacra adire focos.
 Nullum majus habet Divina potentia robur,
 Quàm nos muneribus cingere velle suis.

In Italiano.

DE l'ellesponto al lito
 Trasse un Mondo guerriero
 Serse da Persia, e da l'Italia Tito.
 Ma tentava il primiero
 Porre a l'Europa in collo il giogo indegno,
 L'altro sottrasse i Greci a stranio regno.
 Dunque un eterno obblío soffrir dovranno
 Del Persico Tiranno
 Gli eserciti infelici;
 Ma con più giusti onori
 L'armi liberatrici
 Del Romano Campion la gloria adori.
 Alma Beneficenza
 Ha insegnati a Mortali i sacrificj
 E sono ancor de l'immortal potenza
 La più bella prodezza i beneficj.

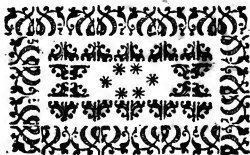

TRaxit Piscator, valido quem jecerat hamo,
 Quod falsa humanum merferat unda caput.
 Ille ligone carens, manibus tunc fodit arenam,
 Quæ vilis capiti, sed pia tumba fuit.
 In fossâ thesaurus humo pietate repertus,
 Quæstorem officii prodidit esse Deum.

In Italiano.

TRasse con l'amo un Pescator da l'onde
 Un teschio d'Uom, che v'affogaro i venti;
 E al teschio il Pescator senza strumenti
 Con sue mani pietose
 Nobil per la pietra tomba compose.
 Trovò, in cavar le sponde,
 Prezioso tesor, premio del zelo.
 De la pietate è tesoriero il Cielo.

Vobis Fontanæ tulit hæc pia munera Nymphæ
 Hermocreon, castæ puræ fluentia colens.
 Salvete, & pedibus lymphas agitate iucundis,
 Et sacrum puris tergite pectus aquis.
 Nam fatis est cordi, cui sit moderatio in usu,
 Quod solum est purum, dulce putare sibi.

In Italiano:

Belle Ninfe del fonte,
 Recate la purità de' vostri Numi
 Questi semplici doni Ermocreonte.
 Così 'l Rio non invidj
 Chiarezza al giorno, ed abbondanza a i fiumi;
 Ma con chiari cristalli, e forsi fidi
 V'innaffj il labbro, e vi consiglia i lumi.
 Anco gli affetti miei cocenti, ed arsi
 Ne l'onda pura ho di temprar vaghezza:
 Che basta ad ogni cor, per contentarsi,
 Di bella purità sentir dolcezza.

Vobis

VOſ Pirenei, voſque imis Vallibus alpes
 Spectantes Rheni, quâ fugit unda vorax:
 Vos teſtes, quanto Germanicus igne coruſcat,
 In Celtas Latio fulmina Marte vibrans.
 Hi contra cocunt, ſed Marti dixit Enyo:
 Hâc bene torquentur fulmina noſtra Ioye.
 Sideribus lex ergo manet deſcripta: Potentes
 Non niſi per ſceptrum ſcribere fata Viris.

In Italiano.

A Lpi voi, che ſorgete
 Da le valli profonde, e tu, che miri
 Del torto Reno altra Pirene i giri.
 Voi la fiamma vedrete,
 Onde fulmina in guerra
 Germanico l'Eroe, che i Celti atterra.
 In guerrieri torrenti
 Contra s'unir le Genti;
 Ma queſte in breve, e diſſipate, e ſparte,
 Diſſe Bellona a Marte:
 Son le noſtre influenze a la virtute
 Di queſt' Eroe dovute.
 Importa anco a le Stelle,
 Che legge, e Monarchia
 De i fati de la forza il valor ſia.

A Alcidis statuam video, quam templa colebant;
 Collapsam mediâ fortè jacere viâ.
 Monstrorum domitor tribus edite noctibus, inquam,
 Quid sic plebejos voveris ante pedes?
 Nocte mihi oblatus, ridens mea carmina, dixit:
 Temporibus Numen servo; discat homo.
 Tandem cuncta domat victrix tolerantia fati;
 Est posse in cunctis vincere, posse pati.

In Italiano.

Statua del grande Alcide, onor del Tempio
 Vidi per desin rio
 In su'l cammino espasta ad ogni scempio.
 Come, de' mostri o demator tremendo
 Or ciascun ti calpesta; allor diss' io.
 Ei di notte m'apparve, e sorridendo;
 Servo ai tempi, rispose, ancor che Dio.
 Così a' Mortali il saggio Nume insegna:
 Chi serve ai tempi, in ogni tempo regna.

Viderat à bello natum Spartana reverti;
 Oblitum ad claros arma referre lares.
 Vile jecur feriens, addit fortissima verba:
 Sic patriæ, & Matri nate pudende peri:
 Mendacium generis Rhadamanto pessime purga.
 Lethæâ infandum mergito nomen aquâ.

In Italiano .

Fortissima Spartana
*Vide tornar dal Marzial periglio
 Senza lo scudo il figlio.
 Con magnanimo dardo
 Ferì quel sen codardo,
 Ma più 'l ferì coi generosi accenti.
 Tu la Madre, o mal nato,
 E tu la Patria menti:
 De le viscere mie mora il peccato:
 Purga di Stige ai Giudici fatali
 La bugia dei natali:
 T'asconda il fosco regno,
 E si sommerga in Lete il nome indegno:*

Hic

Hic pedibus mutilus , fuit alter luminis expers ;
 Sed , quod utrique deest , supplet uterque pius .
 Nam cæcus mutuli sustollens utile pondus ,
 Discit ab illius vocibus ire viam .
 Mutua dat pietas , quod mutua quærit egestas :
 Cuncta necesse docet , cuncta necesse movet .

In Italiano.

TEmpraro un cieco , ed un ne' piedi offeso
 Di scambievol pietà lor sorte amara .
 Da le voci del monco in collo preso
 I diritti sentieri il cieco impara .
 Utile necessitate
 Ne i cori , e ne le menti avvien , che regnà
 Strigni il bisogno , e sciaglierai gl' ingegni ,
 Porgi il profitto , e troverai pietade .

Quatuor in Græcis certamina , quatuor illis
 Sacra , duo Divûm , sunt Hominumque duo .
 Nempe Jovis , Phœbiq; Pâlemonis , Archemorique .
 Pinum , Oleas , Apium , Pomaque Victôr habet .
 Has nempe effinxit sibi Græcia vana coronas ,
 Haroas voluit queis redimire suos .
 Gloria inanis habere negat nec pondera secum ,
 Nec secum fructus . Fidere nemo potest .

In Italiano.

In quattro inclite prove
 La Grecia esercitò gli Atleti suoi .
 Furon due di due Dei , l'altre d'Eroi ,
 D'Archemoro , Portunno , Apollo , e Giove .
 S ornaro i vincitori
 D'oleastro , di pin , d'apio , d'allori .
 Così solo di fronde
 Leggiero , ed infeconde
 Suoi prodi incoronò la Grecia vana .
 Peso , e frutto non ha la gloria umana .

E T si ad radicem laceres, dabo fertilis aris,
 Quod sit libando, dum cadis hirce, satis:
 Nil aliud voluit rabidi patientia luctus,
 Quàm religare agiles in fera damna moras.
 Est offendentis pondus librabile semper,
 Ultio ne possit reddere iusta vices.

In Italiano.

A Ncor che mi divori
 Infìn su le radici,
 Io tanto produrrò de' miei licori,
 Che basti del tuo sangue a i sacrificj.
 Così minaccia al dente
 De l'ingordo Monton vite dolente.
 Altro pensier non cova
 Un offeso dolor, che tempo aspetta.
 De l'offensor la più difficil prova
 E' il toglier la speranza a la vendetta.

PAlmite quis Bacchi temerè crudam abscidit uvam,
 Et sparsit stringens, labra, putamen humi?
 Tollere præteriens non hanc dignabitur hospes;
 Proteret hanc petulans læta per arva pecus.
Hunc Bacchi perdât, quæ perdidit ira Lycurgum;
 Quod malè præcidit munera nata Deo.
Hæc epota replent Vatum sacra pectora Phœbo,
 Hinc Bromius curis pharmaca certa parat,
 Phœbeos etenim radios mens carpere nescit,
 Si velent mœstum nubila tetra sinum.

In Italiano .

CHi temerario impuro
 Il grappolo immaturo
 Da' pampini Lenei colse poc' anzi?
 E stringendosi poi le labbra acerbe,
 Lasciò cader su l'erbe,
 Esposti al Passeggiero i tronchi avvanzi?
 Come Licurgo già, provi costui
 L'ira di Bromio, a cui
 L'ingorda mano ha spenti
 I diletti crescenti.
 Quindi esce il licor sacro,
 Che a le cure è lavacro;
 Poi di febei furori empie le menti:
 Che mai d'Apollo i raggi
 La mente non accoglie,
 Se i nuvoli del cor prima non toglie.

O Thriadem Spartæ magnum decus, an Cynegiri
 Classes, an belli fortia cuncta cano?
 Martis honos Italus pugnans ad flumina Rheni.
 Hostilem pulchrâ cade momordit humum.
 Signa Latina rapi Germano vidit ab hoste,
 Surgens jactantem signa verenda necat.
 Mox aquilas Ducibus reddit, sua corpora letho.
 Victricem hanc mortem ne fine mûsa mori.
 Pulchra probô est mortis facies: æterna voluptas
 Principium extremo tota dolore capit.
 Heros, qui moritur, sua funera calcât: ab imo
 Sperat enim vitam carpere posse dic.

In Italiano.

O Triade onor di Sparta, o Cinegira
 Eroe del Mare, o tutti i prodi io canto a
 Lo stesso Reno ammira
 D'Italico guerriero il nobil vanto.
 Questi su le sue rive
 Da cento spade oppresso al fin giacea:
 Dovea morte assalirlo, e ancor temea.
 Vide quell' Alma invitta in ostil man
 Un' Aquila rapita,
 E raccolto valor su la partita,
 Tolse a l'altier Germano,
 E l'insegna, e la vita.
 Musa, se dunque al forte
 Più che vittoria fu vincer morendo,
 Men che morte sarà morir vincendo.
 La beltà de la morte
 Prende da' tuoi concenti eterne sempre.
 Nasce dal morir prode il viver sempre.

Difficilem nostro pepulisti in corde dolorem,
 Quod Patris nex fœva tui vexarat Achillis.
 Ptenituit necis, & Patriam tu Pergama iusto
 Vastasti excidio, Danaïs cupientibus affers
 Immortale decus, quod deſperaverat ante
 Tota decennali perdurans Græcia bello.
 Sic fortis pietas, quæ iustos ambit honores,
 Vindicat, & laſi defendit jura ſodalis.

In Italiano:

M'Asciughi'l pianto in, che ſparſi amaro
 Nel fato rio del tuo gran Padre Achille.
 Troja l'ancise, e pianſe, e ben pagaro
 La pena al tuo valor le ſue faville.
 Gloria immortal, che i Greci in van tentarò
 Co'l decennio oſtinato, e navi mille.
 Coſi a forte pietà, che gloria brama,
 Dolce prodezza è vendicar chi s'ama.

IN Danaos duxit Xerxes magno agmine Persas,
Et Titus invitâ duxit ab Ausoniâ.
Europæ servile jugum sed Persa parabat:
Libertatem Italus, vindicé Marte, culit.
Alma parens recti, summæ sapientia mentis,
Mortales docuit per sacra adire focos.
Nullum majus habet Divina potentia robur,
Quàm nos muneribus cingere velle suis.

In Italiano .

DE l'ellesponto al lito
Trasse un Mondo guerriero
Serse da Persia, e da l'Italia Tito.
Ma tentava il primiero
Porre a l'Europa in collo il giogo indegno,
L'altro sottrasse i Greci a stranio regno.
Dunque un eterno obblïo soffrir dovranno
Del Persico Tiranno
Gli eserciti infelici;
Ma con più giusti onori
L'armi liberatrici
Del Romano Campion la gloria adori.
Alma Beneficenza
Ha insegnati a' Mortali i sacrificj;
E sono ancor de l'immortal potenza
La più bella prodezza i beneficj.

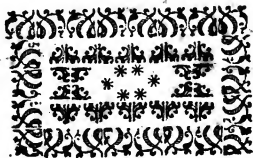

TRaxit Piscator, valido quem jecerat hamo,
 Quod falsa humanum merferat unda caput.
 Ille ligone carens, manibus tunc fodit arenam,
 Quæ vilis capiti, sed pia tumba fuit.
 In fossâ thesaurus humo pietate repertus,
 Quæstorem officii prodidit esse Deum.

In Italiano.

TRasse con l'amo un Pescator da l'onde
 Un teschio d'Uom, che v'affogaro i venti;
 E al teschio il Pescator senza strumenti
 Con sue mani pietose
 Nobil per la pietà tomba compose.
 Trovò, in cavar le sponde,
 Prezioso tesor, premio del zelo.
 De la pietate è tesoriero il Cielo.

Vobis Fontanæ tulit hæc pia munera Nymphæ
 Hermocreon, castæ puræ fluentia colens.
 Salvete, & pedibus lymphas agitate iucundis,
 Et sacrum puris terгите pectus aquis.
 Nam fatis est cordi, cui sit moderatio in usu,
 Quod solum est purum, dulce putare sibi.

In Italiano:

Belle Ninfe del fonte,
 Recate la purità de' vostri Numi
 Questi semplici doni Ermocreonte.
 Così 'l Rio non invidj
 Chiarezza al giorno, ed abbondanza a i fiumi;
 Ma con chiari cristalli, e forsi fidi
 V'innaffj il labbro, e vi consiglia i lumi.
 Anco gli affetti miei cocenti, ed arsi
 Ne l'onda pura ho di temprar vaghezza:
 Che basta ad ogni cor, per contentarsi,
 Di bella purità sentir dolcezza.

90
VOs Pirenei, vosque imis Vallibus alpes
 Spectantes Rheni, quâ fugit unda vorax:
 Vos testes, quanto Germanicus igne coruscat,
 In Celtas Latio fulmina Marte vibrans.
 Hi contra cocunt, sed Marti dixit Enyo:
 Hôc bene torquentur fulmina nostra Iove.
 Sideribus lex ergo manet descripta: Potentes
 Non nisi per sceptrum scribere fata Viris.

In Italiano.

Alpi voi, cheorgete
 Da le valli profonde, e tu, che miri
 Del torto Reno alta Pirene i giri.
 Voi la fiamma vedrete,
 Onde fulmina in guerra
 Germanico l'Eroe, che i Celti atterra.
 In guerrieri torrenti
 Contra s'unir le Genti;
 Ma queste in breve, e dissipate, e sparte,
 Disse Bellona a Marte:
 Son le nostre influenze a la virtute
 Di quest' Eroe dovute.
 Importa anco a le Stelle,
 Che legge, e Monarchia
 De i fati de la forza il valor sia.

A Leidis statuatn video , quam templa colebant ;
 Collapsam mediâ fortè jacere viâ.
 Monstrorum domitor tribus edite noctibus , inquam ,
 Quid sic plebejos voveris ante pedes ?
 Nocte mihi oblatas , ridens mea carmina , dixit :
 Temporibus Numen servo ; discat homo .
 Tandem cuncta domat victrix tolerantia fati ;
 Est posse in cunctis vincere , posse pati .

In Italiano.

Statua del grande Alcide , onor del Tempio
 Vidi per destîn rio
 In su'l cammino esposta ad ogni scempio .
 Come , de' mostri o domator tremendo
 Or ciascun ti calpesta ; allor dissi io .
 Ei di notte m' apparve , e sorridendo ;
 Servo ai tempi , rispose , ancor che Dio .
 Così a' Mortali il saggio Nume insegna :
 Chi serve ai tempi , in ogni tempo regna .

Viderat à bello natum Spartana reverti;
 Oblitum ad claros arma referre lares.
 Vile jecur feriens, addit fortissima verba:
 Sic patriæ, & Matri nate pudende peri:
 Mendacium generis Rhadamanto pessime purga.
 Lethæâ infandum mergito nomen aquâ.

In Italiano.

Fortissima Spartana
 Vide tornar dal Marzial periglio
 Senza lo scudo il figlio.
 Con magnanimo dardo
 Ferì quel sen codardo,
 Ma più 'l ferì coi generosi accenti.
 Tu la Madre, o mal nato,
 E tu la Patria menti:
 Do le viscere mie mora il peccato.
 Purga di Stige ai Giudici fatali
 La bugia dei natali:
 T'asconda il fosco regno,
 E si sommerga in Lese il nome indegno:

Hic pedibus mutilus , fuit alter luminis expers ;
 Sed , quod utrique deest , supplet uterque pius .
 Nam cæcus mutuli sustollens utile pondus ,
 Discit ab illius vocibus ire viam .
 Mutua dat pietas , quod mutua quærit egestas :
 Cuncta necesse docet , cuncta necesse movet .

In Italiano.

TEmpraro un cieco , ed un nè' piedi offeso
 Di scambievol pietà lor sorte amara .
 Da le voci del monco in collo preso
 I diritti sentieri il cieco impara .
 Utile necessitate
 Ne i cori , e ne le menti avvien , che regnà
 Strigni il bisogno , e sciaglierai gl' ingegni ,
 Porgi il profitto , e troverai pietade .

E T si ad radicem laceres, dabo fertilis aris,
 Quod sit libando, dum cadis hircæ, satis:
 Nil aliud voluit rabidi patientia luctus,
 Quàm religare agiles in fera damna moras.
 Est offendentis pondus librabile semper,
 Ultio ne possit reddere iusta vices.

In Italiano.

A Ncor che mi divori
 Infìn su le radici,
 Io tanto produrrò de' miei licori,
 Che basti del tuo sangue a i sacrificj.
 Così minaccia al dente
 De l'ingordo Monton vite dolente.
 Altro pensier non cova
 Un offeso dolor, che tempo aspetta.
 De l'offensor la più difficil prova
 E' il toglier la speranza a la vendetta.

Nobilis in stadiis Arias, oh Tarse Cilissa,
 Qui te jam posuit Persea pœniteat.
 Sunt Juveni volucres plantæ, nec Perseus illi,
 Si cursu certet, terga videnda dabit.
 Hunc vel carcer habet, tenuit vel meta repente,
 Currentem in medio pulvere nemo videt.

In Italiano.

Aria, il tuo Corridore,
 O de l'ampia Cilicia eccelsa Tarso,
 Non fa scorno al valore
 Di Perseo, il fondatore.
 Ha l'ali a i piedi, e Perseo a lui nel corso
 Non mostrerebbe il dorso,
 O nel carcere ancora, o ne la meta.
 Vedi già fermo il piede,
 Ma in mezzo a la carriera occhio no'l vede.

PROSEQUITUR
MISCELLANEA
POESIS.

De multitudine Amorum.

Ex Anacr.

EPIGRAMMA:

AD mea tecta venis, mea linquis hirundo quotannis.
 Nidum æstate facis, cum riget annus, abis.
 Tu repetis calidam fugiens mala frigora Memphim;
 Nidum Amor in nostro pectore semper habet.
 Mille hic nascuntur: vix ille excluditur ovo,
 Hic pipit, is rostro poscit hiant e cibum.
 Cor strepit innumeris, grandi pascente minore,
 Qui quoque cum crevit, gignit & ipse novos.
 Hei mihi, multorum populus quem perdit Amorum!
 In mea nam crescit viscera turba vorax.
 Ut pullus stipulam rostro contundit iniquo,
 Quod male speratis frugibus illa caret;
 Hi modicam tundunt iratis morsibus escam,
 Omnium & exeso sentio corde famem.

De Verecundiæ, & Timoris indicibus.

EPIGRAMMA.

QUarunt, cur reliqui soleant pallere timores,
 Dedecoris rubeat pulcher in ore timor?
 Cum vitæ timeas, ad vitam in corde tuendam
 Accurrit sanguis, linquitur alba cutis.

E 2

Cum

Eùm metuis probrum, quod primò incurrit in ora;
 Tunc quoque subsidio sanguis in ora venit.
 Est timor affinis culpæ; quoque pallida culpa est,
 Par color & mores indicat esse pares.
 Pulchra verecundo potiùs contermina Virtus;
 Unde hunc Virtutis purpura pulchra decet.

Justitia servanda.

EPIGRAMMA.

Justitiam servandam aliis edicimus omnes;
 Rari ipsi colimus, verbaque fallit opus.
 Vix aliquis justus, tamen optat quisque videri,
 Et magis amisso munere nomen amat.
 Sed frustra simulat, nequeunt pulcherrima fingi,
 Nec falsum justo concinuisse potest.
 Discite justitiam, quàm digna sit intus amari,
 Nec sit mentito murice picta genas.
 Non est indigno conspectus pulcher ab astu,
 Sed placet ingenio Virgo decòra suo.
 Oh si quis noscat, notamque probaverit usu,
 Quantus ab expertâ mente flagrabit amor!
 Semper justus erit quâcumque in sorte beatus;
 Sentiet in sanctis moribus esse Deum.

ELEGIA.

Quisquis amat Populis regno prodesse paterno;
 Hic amat ingenuis artibus esse pater.
 Quisquis amat Populos, Populorum hic optima curat,
 Et potiore fovet munere mentis opes.
 Quòd metuunt nosci, Musas ocêre Tyranni;
 His, quòd amant nosci, mitia sceptra favent;
 Conciliat Gentes regnis sapientia justis:
 Esse solet cultæ mentis alumna fides.
 Barbara perfidia est, sceleri mens nulla furenti,
 Rarus & in stulto corde quietis amor.
 Pacem Musæ ornant, & mentem viribus addunt;
 Justa docent, mulcent tristia, læta regunt.
 Ferre docent animo dura æquo, læta modesto,
 Quem regem imposuit Numen, amare patrem.
 Principis officium non est, per damna suorum
 Finibus antiquis addere Marte novos.
 Principis est munus, Populos fecisse beatos;
 Gentibus hæc regni maxima causa fuit.
 Humani generis sunt hæc elementa tuendi;
 Huic status in Terris optimus est sapere.
 Ergo servatis Musis provincia felix,
 Non modò fert regnum, sed sapienter amat.
 Gratia par solo potis est ab amore referri:
 Solus cuncta æquat, cuncta rependit amor.

Mulier febris est.

ELEGIA.

Fama est, Romanos posuisse altaria febrī,
 Ne Latium flammis ureret illa suis.
 Nunc templum morbo sacrabit nemo, sed iras
 Exoptat duræ quisque tepere Deæ.
 Tu, qui plectra tuo jam tractas æmula Phœbo,
 Tristia castaliis Numina flecte modis.
 Scire voles, ubi dira malæ sit regia febris?
 Certus ut infaustum limen adire queas?
 Quâ styx, & Phlegeton coeunt, est regia Mortis;
 Funestæ valvas obsidet illa domus.
 Ignitæ circum fervent per littus arenæ,
 Contractisque palus lurida fervet aquis.
 Juxta tetra sedet macies, languorque dolorque,
 Et sitis, & circum pallida turba jacet.
 Illuc pervenies, quâ venit & Orpheus arte;
 Qui plectro melior tutius ire potes.
 Sed tu Traicii relegens vestigia Vatis;
 Traicii Vatis fata imitere velim.
 Sis memor Eurydicen, quod non abduxerit Orco;
 Ne tecum redeat febris ad astra, cave.
 Uxorem hic liquit, tu febrim linque sub umbris:
 Iste quod invitus, tu patiare lubens.
 Tum nos plaudentes Eliconis turba canemus:
 En pari exhibis liber uterque malô.
 Non redeam stygiis, vel si compellar, ab undis,
 Uxor, vel febris si vellet ire comes.

Utrum

Utrum Prodigus, an Avarus magis
noceat Reipublicæ?

E L E G I A.

Prodigus interdum Populo censetur amandus,
Nempe in multorum commoda spargit opes.
Exosus Populo semper censetur Avarus,
Multorum damnò nempe recondit opes.
Audi quæ contra verax rerum indicat usus,
Quàm sit deterior Prodigus, inde scies.
Pluribus hoc vitium vitiis turgere videmus,
Nam gula jactat opes, alea, luxus, amor.
Absumptis opibus, vitii sitis improba restat;
Prodigus hinc inhiat, quod malè perdat adhuc.
Tunc & avaritiæ sordes habet; undique raptat,
Expleri ut vitii multa vorago queat.
Non rarò hinc luget clades Respublica magnas;
Pauper, luxuries pessima in urbe lues.
Sic in discrimen Romam adduxere Nepotes,
Facti inopes vitiis, hinc Cathilina rapax.
Magnifici speciem malè cantis Prodigus offert,
Et sic fronte magis decipiente nocet.
Turpis Avarus habet sordes in fronte patentes,
Illico despicitur; sic nocet ille minùs.
Quod sibi de victu demat, sibi demat honores,
Tunc sibi, non aliis sponte malignus obest.
Se se humilem præbet, nemo est urbanior illo,
Quoque valent nummi, verba valere cupit.
Non sequitur lites fugiens dispendia litis,
Tristis eum terret, ne violenta paret.
Prodigus utendo, servando excedit Avarus;
Stultum est non uti, perdere flagitium.

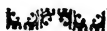

ELEGIA:

Splendet honor doctis, quamvis fumum esse fatentur,
 Esca est magnanimis, sit licet esca levis.
 Sit licet inconstans, est grata potentibus aura,
 Virtutis sæpe est umbra, sed umbra fugax.
 Ultimus exiit tamen hic sapientibus error,
 Fortibus hic flagrat morte luendus amor.
 Huic labor à Musis, sanguisve à Marte dicatur,
 Hunc quærunt nummi, cārmina, bella, togæ.
 Dicitur æternus, quasi nulla hunc tempora lædant,
 Post sera has etiam sata paramus opes.
 Sic damus extinctis laudes, istoque videmur,
 Cùm jam non erimus, munere posse frui.
 Sed frustra æternæ pulchra hæc mendacia famæ
 Exercent magnos tot per acerba viros.
 Noster ut humanis abscellit spiritus auris,
 Ista levis pariter nominis aura perit.
 Quod si tantisper tenuis rumusculus errat,
 Ultra lethæum non sonat ille vadum.
 Quid mihi si tribuant, ubi jam non sentio laudes
 Optatas, ubi tunc sentio, flamma luat?
 Moribus at prodest: quamvis sit vana cupido,
 Est multis etiam fraude paranda salus.
 Virtutem ut quærant omnes, Deus æquus amavit,
 Uti sed vulgus nescit amante Deo.
 Opprobrii plerique metu mala turpia vitant,
 Multi, quod sit honor dulcis, honesta gerunt:
 Formandus tamen est sapiens, licet optima rara
 Hæc

Hæc quoque ni fierent, optima nulla forent.
 Curet virtutem sapiens, nil curet honorem:
 Negligit hunc ratio provida, sancta fugit,
 Hunc levis ambitio sæpe infelicitè optat;
 Si fugiatur honor, splendet honore fuga.
 Si famam nolis, nolentem fama sequetur;
 Quæ venit invitis gloria, pulchra venit.
 Sed ne dum spernis, cupias sprevisse videri,
 Hic quovis fastu turpior astus erit.
 Attentè est omni purganda modestia fastu;
 Qui tumidè laudes despicit, intus amat.
 Vult laudem augeri quî laudibus obstreperit ardens,
 Has veluti placidum flumen abire sinas.
 Est in spernendo quandoque superbia plausu,
 Spernendis etiam plausibus esto pudor.
 Ipsa etenim virtus amat esse modesta modestè,
 Esse intus cupiens sic timet esse palam.
 Neingas: fucum nam rubra modestia nescit,
 Scit solùm ingenio pulchra rubere suo.
 Quamvis virtutem simulent mille arte colores,
 Hanc decet à vero, nullus ab arte color.

In rerum novarum studiosos.

EPIGRAMMA.

G Ratia non semper rerum est quærenda novarum,
 Non est sana novis semper anihela fames.
 Delicias mutant stomacho fastidia læso,
 Vel post mutatas non quietura dapes.
 Infligit tentata graves Respublica pœnas,
 Si

Si novit rebus quem studuisse novis.
 Sic scelus, & morbus præsentia quæque recusant;
 Est saltem levitas, quæ nova semper amat.
 Ergo ne desit gravibus constantia Musis,
 Nil subitò magnum: pulchra paranda diù.

Plùs nocet dolosus amor, quàm odium
 professum.

EPIGRAMMA.

ME syncerus amet qui se declarat amantem,
 Ne sit amicitia noxa resecta fide.
 Nam bello manifesta suo minùs odia lædunt,
 Quàm tectus placidâ fronte dolosus amor.
 Sic nocuere magis, quas celant æquora, syrtes,
 Quàm scopulus fractis qui sonat altus aquis.

Marmorea Niobis statua.

EPIGRAMMA.

Vixi olim Niobe; fecerunt Numina marmor:
 Me vivam reddit marmore Praxiteles.
 Nil refert, quòd sensus abest; & abesse decebat,
 Numina quòd læsi, fœmina quòdque fui.

In

In idem,

EX JULIANO ÆGIPTIO.

EPIGRAMMA:

VEra tibi miseræ Niobes offertur imago;
 Quali natorum pertulit ore necem.
 Quod si sensus abest, ne tu damnaveris artem;
 Fœmina cùm fuerit, debuit esse lapis.

AD AMICUM,

Ut ad eum, in villâ degentem,
 epistolas mittat.

ELEGIA.

TE salvere meis, oh Vir doctissime, verbis
 Hæc jubet immodico garrula charta metro.
 Quærimus, ut loculis arrideat alea vestris,
 Quid rerum vacuâ solus in urbe geras?
 Exundet ne lacu felix vindemia vestro,
 Villicus & veteres poscat ab urbe cados?
 An reddat mutuum, mutuum qui sumpsit Amicus,
 An tibi cum nummis gratia parta perit?
 Scribe, quibus recreent te læta insomnia visis,

Quæque emis in cœnam curet an arte Coquus ?
 Collige rumores, verbosâ ut in urbe feruntur,
 Hos scribe, & dubiam ne vereare fidem.
 Scribe quod & garric per compita vana Popellus,
 Quidquid & ante focum vestra loquatur Anus.
 Syllaba quæque tuis veniet signata tabellis,
 Plusquam Romanas arceret historias.
 Illud adhuc peterem: interdum reminiscere nostri;
 Tantùm sed noster non sibi sumit amor.
 Sed tu si facies, illudque adscripseris unum,
 An qua tuum subeat pectus imago mei,
 Litterulis paucis hæc otia nostra beabis,
 Delicium nostri pagina ruris erit.
 Sæpius hæc gaudens relegam, validisque tabellis
 Noster, & in tuto, credo quiescet amor.
 Tum mihi de doctis totus versabere chartis,
 Hôc licèt infixus pectore semper ades.
 Sed licèt hoc plenum dulci sit imagine pectus,
 Divinum ingenium mens mea nulla cupit.
 Ergo à me caros mihi fas est sumere vultus,
 Sed doctam mentem mox tua charta feret.

Poetarum infelicitas.

ELEGIA.

MEndicet tristi plorans sub ponte Pœsis,
 Non obolum doctæ barbara turba dabit.
 Irrident ultro; hoc miseris super omnia durum,
 Sæva est in summis fanna ferenda malis.
 Quærent, anne satis sylvâ, sat fonte levarint
 Lau-

Laurea baccha famem, castalis unda sitim?
 Musæ nulla malis pietas, ut sponte paratis,
 Illa infœcundum sponte Heliconæ colit.
 Quando aliis mala nostra dolent, sunt mitia nobis,
 Nulla cui pietas ingemit, ille miser.
 At tandem laudant: votorum hæc summa Poetis,
 Tot miseri ærumnis munus inane petunt.
 Munus inane petunt, munus non utile vivis,
 Non dulce extinctis, munus utrisque nihil.
 Ast hoc quàm parcè, quàm dirâ à fronte superbum!
 Quàm laus sæpe solet ferre maligna notam!
 Quot sunt, ut laudent, & sæva, & stulta ferenda.
 Laudari hœc pretio turpius opprobrio est.
 Laus hæc magnanimum sustollit ad æthera Vatem,
 Quòd nulla expectans præmia dulce juvat.

Antiquitas,

AUGUSTISSIMÆ DOMUS AUSTRIACÆ.

EPIGRAMMA.

Austria Saturni gessit pia sceptra vetusti,
 Principiumque probant aurea regna vetus.
 Austriadum in thalamis Majestas nupsit Amori,
 Sæcula cum sanctus prima bearet Amor.
 Hanc tulit Imperiis ætas innoxia gentem,
 Rursus ut antiquam nosceret aula fidem.
 Jam regnat culpâ stirps hæc antiquiùs ipsa:
 Hæc nato nondum crimine nata domus.

De

De Veritate, & Falsitate.

EPIGRAMMA.

Illico falsa cadunt, emergunt tempore vera;
 Falsa solent tenebras quærere, vera diem.
 Inconstans falsi facies, veri unica semper:
 Per se stat verum, falsa nec arte manent.
 Omnia respondent veris, cuncta obsona falsis:
 Consona vera animis, falsa nec ipsa sibi.
 Falsa parit formido, scelus, dolor, impetus, error:
 Vera ferunt virtus, tempora, Musa, Deus.

Virtus quandoque à Popello
 malè habita.

ELEGIA.

Quamvis arte carens, magnus sibi quisque videtur
 Bellator, Vates, Musicus, & Medicus.
 Quilibet è trivio Tonfor, licèt optima gaudet
 Carmina non doctæ figere mentis acu.
 Scamnis ille sedens, ubi plebs solet infima radi,
 Immeritum critico forcipe tondet opus.
 Hoc, inquit, friget, tumet hoc, hoc nocte sepultum
 Cimmeriâ, hic furti fraus manifesta patet.
 Hoc jacet, hoc hæret, dubio hoc ferit aera sensu,
 Hoc non Hetrusci pollinis arca ferat.

Est

Est fatum, à turbæ pendere poemata nutu:
 Ad Vulgi petulans. *Non placet*, illa cadunt.
 Hæc Cerdo ligulâ Populo ridente coronat,
 Syllaba callosos mittitur in digitos.
 Et faber ad propriam versus explorat amussim;
 Sutor ad obrussam metra venire negat.
 Jam verò exploso quàm dira irrisio Vati,
 Turba quot infontem mulctat inepta modis!
 Ille negat scombris dignam fore carmina vestem;
 Hic negat à cæco paupere digna cani.
 Sæpe in ridiculos mutatur littera sensus,
 Et miserum in se se dicere amara jubent.
 Ergo ærumnosis juvat impallescere chartis,
 Stultæ ut censuræ turpia damna feras?
 Tanti est damnari? Quid si damnaris iniquè?
 Quamvis à stulto iudice turpe cadis.
 Officium est Vatis docto, indoctoque placere:
 Hoc summum, at rarò contigit, artis opus.

Amor punctus ab Ape.

Ex Anacr.

EPIGRAMMA.

Ruribus hibernis incautum læsit Amorem;
 Quæ insidiosa rosis fortè latebat Apis.
 Tunc ille ad Matrem: Pereo; succurre dolori:
 Ostendit dextram; dextra tumebat acu.
 Respondit Cypris: de te jam disce Cupîdo;
 Quàm pejora facis vulnera, sæve puer!
 Ut te pungit Apis, sic nos Amor improbe pungis;
 Cæca voluptatis sic tegis arma rosis.

Amor

Amor proditor.

Ex Anacr.

EPIGRAMMA.

MUltâ nocte manum cum tangeret Ursa Bootæ,
 Corpora mulcebat fessa labore sopor.
 Audio pultari valvas, clamore puellus
 Intrò se admitti postulat, imbre madens.
 Admitto: implevit visum pulcherrimus alis,
 Cæsarie, pharetrâ, cætera nudus Amor.
 Nulla licèt nimbo splenderet Cynthia cæco,
 In vultu, ut possem cernere, lumen erat.
 Ante focum propero madidos siccare capillos:
 Mundo luto, foveo syndone, cœna datur.
 Tunc ille: experiar, pluviam num senserit arcus,
 An nervo humenti tela vibrata volent.
 Me ferit, risuque abiens post vulnera, dixit:
 Est arcus validus, tu tua damna fleas.
 Sic sæpe imprudens Pietas admittit Amorem,
 Mox serò officium corde flagrante dolet.

In fine voluptas.

Ex Anst. gr.

EPIGRAMMA.

Scandentes Helicon prærupto calle fatigat,
Ast ibi Castaliis labra beantur aquis.
Ardua sit quamvis sapientia, scandere nixos
Grata in jucundo vertice Musa beat.

Timor mortis quandoque ipsa
mors est.

Ex Anacr.

EPIGRAMMA.

Hermogenem Medicū Diophantus sidera noscens,
Vitæ vix menses dixit habere novem.
Respondit Medicus ridens: tu videris astra;
A' me fata quidem sunt breviora tibi.
Dixit, & arteriam tetigit: Diophantus oblit:
Est mors à Medicô, quàm Jove certa magis.

Ana-

Anacreon enumerat amores suos.

EPIGRAMMA.

SI quot sint foliis plantæ per rura comatæ,
Quantaque sit ponti constat arena tibi:
Tu quoque nostrorum sis nomenclator amorum;
Non horum populus cordis in urbe minor.

Amor punctus ab Ape ad Matrem
confugit.

Ex Theocrito :

Mella per Imettum furanti nuper Amori
Pungit Apis summos digitos: dolet ille, pedemq;
Incutiens terræ, citus avolat: inde dolorem
Exponens Matri, queritur, quod parva Melissa
Tam fera divinæ fecisset vûlnera dextræ.
Tum ridens Cypris: quid Apem miraris inique,
Tu quoque cùm facias vel maxima vulnera parvus.

Superbia depressa.

Ex Antiphil. Floril. lib. 1. cap. 71.

EPIGRAMMA:

Quid prohibes torrens à tempestate superbus,
Quos tua parva prius pertulit unda, pedes?
Ebrius impuro nigris de nubibus amne
Nympharum indignam Numine volvis aquam.
Te siccum à Phœbo cernam: Discernere novit
Nativum impuro flumen ab imbre Deus.

Æthnæ descriptio.

CARMEN.

Æthna nives servans, totus quibus albicat annus,
Ignis inexhausti vomit altis flumina ab antris.
Flumina flagrantis fumi, & sub Sole nigrantis.
At noctu illustris metuenda volumina flammæ,
Avulsos scopulos, ingentia viscera montis
Terrifico tonitru Siculum jaculantur in æquor.
Vulcani inclusi vis toto carcere serpens,
Ignivomo, & multo syphone exundat in auras,
Auditu horrendum monstrum, horrendumq; videnti.

Ruri

Ruri pro quiete animi extracto.

INSCRIPTION.

Hæc requies oculos dum urbano pulvere purgat ;
 Clarè, quantum insit rebus inane, vides.

Vel.

Eloquio patis per amica silentia Villæ
 Hic tecum turbâ disce tacente loqui.

Vel.

Hic sed eas, non desideas, hinc optima cures,
 Et res æternas hic feriatus agas.

Vel.

Si brevis hæc Ruris requies beat optima fessum,
 Oh quantum æternâ pace beandus eris!

Vel.

Ver pulchrum sit, opima seges, vindemia dulcis:
 Quid si turbatò in pectore squalet hyems?

Vel.

Quid cupis immanis extendere finibus arva?
 Non modus est agro, ni modus est animo:

Vel.

Sedula pax Ruris pro Cœli pace laboret:
 Huic æterna quies continuanda brevi.

Vel.

Te Civem Cœli facient justî otia Ruris.
 Hic solus soli congregiare Deo.

Contra elegiam, positam sub numero 42.
in quâ dicitur, vitam hominis
infelicem esse.

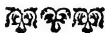
DEFENSIO,

Desumpta ex eodem Posidip. lib. 1., cap. 23.

QUamlibet optato vitam: domus optima fessis;
Affert imperium splendida, iusta forum.
Fruges fundit ager, veniuntque per æquora merces,
Gloria Marte viget, pectora mulcet amor.
Cantabit peregrinus inops, habet omnia dives,
Non hinc dira fames, non fugat inde latro,
Quæsitæ solantur opes, dant otia partæ,
Paupertas summo non ruit ima loco.
Celebs liber erit, gaudebit prole Maritus,
Viva exempla sui prodere dulce patri.
Sæpe etiam gaudet caruisse propagine conjux;
Est minùs ut timeat, cui minùs est, quod amet;
Gratia sublimis multos beat, ira potentum
Non petit in sancto vota modesta lare.
Sic votis optata bonis possessa juvabunt,
Cui sit honesta sitis, potio dulcis erit.
Vivunt qui sapiunt utrâque in sorte beati;
Non timet obscurus, nobilis alta petit.
Mollit dura usus, spes auget mollia constans;
Unde carent luctu tristitia, læta metu.
Otia delectant, curata negotia profunt;
Sentit ubique animus, quod moderatus amet.
Est infans curis vacuus; robusta juvenus,

Magna vir exequitur, mente senecta valet.
 Vita Dei manus divino munere laxta est:
 Nos ipso auctoris Numine fausta juvat.
 Moribus at nostris mala fit; hanc ergo perosus
 Ah potius mores oderit iste malos.

Ex Florilegio lib. 3. cap. 28.

EPIGRAMMA.

EGregiè munita priùs Sparta horrida bello,
 Fumare Eurotam Martis ab igne videt.
 Jam nec tecta manent, avium nec foetibus arbos,
 Ut neque post tantas umbra superfit opes.
 Illa quidem lacrymis petit à victore salutem,
 Sed lacrymas miseræ non lupo audit ovis.
 Spartam sola potest virtus Spartana tueri;
 Quæ jam libertas supplicat, hæc periiit.

Spartani punita ignavia.

Ex eodem.

EPIGRAMMA.

Dum leges violat Damatrius, inclyta Mater
 Vix Lacedæmonium vera Lacæna necat.
 Mox ferrum ponens, dum dente infrendit acuto,
 Infe-

Infelix alvø, pectore fortis ait.

Pars indigna mei morere, ac abscondere Dite:

Quem non agnoscit Sparta, nec ipsa feram.

Non Spartæ nutrite peri; mihi vulnera reddant;

Quòd malè Spartani sanguinis ipsa dedi.

IN SCIOLUM.

Ex antl. gr.

EPIGRAMMA:

NOn, quòd quinq; feras monstrosa, atq; Attica verba,

Præditus egregii Rhetoris arte pates.

Quamvis Thæonii sumas verba abdita Vatis,

Nunquam sic fundens carmen, Homerus eris:

Nil dicis, nisi clara subest sententia dicto:

Semper inane sonat, quod sinè mente jasis.

Cicadæ encomium.

Ex Anacr.

EPIGRAMMA:

OH te felicem sæcunda per arva Cicadam;

Quæ satura exiguo rore, beata canis!

at è agris, quoscunque vides, regina potiris;

Nam quæcumque vides, sunt tibi visa satis.

Non

Non fruges lædis, cunctis dilecta Colonis;
 Felix qui nulli cogitur esse nocens.
 Dulcis es Agricolis vicinæ nuncia messis:
 Gratus in arbutis est tibi Musa labor.
 Non te expectat hyems, nec frigora serua nocebunt,
 Cum tibi sit dulci tempore dulce mori.
 Oh miserum, servata malis cui vita superstes!
 Est hoc vivaci morte perire diu.

Ex Antipat. lib. i. c. 38.

EPIGRAMMA:

Est caulæ custos parvo placabilis Hermes,
 Cui sunt lac purum, vel pia mella satis.
 Non sic Alcides: hic pinguem postulat agnum,
 Multaque devotæ munera poscit ovis.
 At fugat inde Lupos: caulæ quid denique prodest;
 Armentum custos destruat, anne Lupus?

Vinum aquâ miscendum.

Ex græco Auctore.

EPIGRAMMA:

Nascenti Baccho flammam extinxere paternam
 Nymphæ, per Nymphas salvus ab igne puer.
 Hinc illas & adultus amat, nisi lotus ab illis,
 Ecce iterum flagrans noxius ardor erit.

Sor-

Sortis vicissitudines.

Ex græco Auctore.

EPIGRAMMA.

DUm laqueum sibi nescit inops, prope detegit aurum;
 Abjecto laqueo fert recreatus opes.
 Mox non inveniens aurum qui condidit ante,
 Inventum laqueum nexuit ipse sibi.
 Ad positum properans aurum mortem invenit alter;
 Ad mortem properans invenit alter opes.
 Sors omnis potis est, aut dira, aut prospera verti:
 Nil desperandum, cuncta timenda Viris.
 Scilicet extremis instat resolutio rebus:
 Expectet felix tristitia, læta miser.

In studiorum initio.

PRÆFATIO.

JAm rivos aperite iterum, jam prata fitire
 Incipiunt, poscunt gramina rursus aquas,
 Permissus rursus Cyrrhaeos irrigat hortos,
 Impleat ut vacuam Flora reversa manum:
 Excitat Agricolas Ascræis ruribus annus;
 Musa retentet opus, jam feriata satis.
 Justa quies recreat, nimium producta resolvit;
 Commendat rediens otia parva labor.
 Sunt requies, & opus vicibus pensanda modestis:
 Servat utrumque modus, perdit utrumque nimis.
 Assiduus nimium consumit aratra Colonus;

Si nimum cessent, illa rubigo terit,
 Res redeunt, repetitque forum tria verba Clienti,
 Cancelli rabulae voce recente sonant.
 Omnia cum clament, Musas, artesque loquendi,
 Quarum stat pretium voce, tacere nefas.
 A' musis pariter dicenda, & agenda docemur,
 Nec nisi jam docto pectore lingua sapit.
 Hinc fandi flumen, sapiendi hinc denique fontes,
 Hinc iusti, hinc docti moribus, arte sumus.
 Musa colit mores, pulchras Musa edocet artes;
 Haec mente, ingenio non sinit esse feros.
 Musa colit mentem, quae pars celsissima nostri,
 Musa voluntatem, Gentibus unde salus.
 Moribus haec vita est, haec vita est artibus alma:
 Cessare in vitae munere, finis erit.

Accidentia in Senatoris aula.

C A R M E N.

PRagmatici toto spargunt Helicone libellos;
 Mirantique canunt tristissima jura Clienti.
 Dumque ibi committit cupidas contentio mentes,
 Promissa invitos fugit victoria nummos.
 Obsidet ad multam noctem sacra limina Patrum
 Causidicus; tandem seras admissus in aulas,
 Mox oblituras onerat scriptoribus aures.
 Ingens auctorum nomenclatura citatur,
 Tractatus, caput, articulus, conclusio, punctum,
 Falsis multa locis, multa apparentia nullis,
 Plura extra causam, plura adversantia causae
 Jura, quibus Latiae laeduntur jura loquelae,
 Quin

Quin & grammaticas passim violantia leges ;
 Quasque expectavit, dicendo ulciscitur horas.
 Excipit objectas chartas ardentius alter,
 Nec vult auctorum turbam recitasse minorem.
 Bella foris lassī qui expectant longa, queruntur
 Fusiū acturi, sed crebrò aulae movendo
 Spem facit instantis, qui servat ad ostia, finis.
 Intus rixa calet: pariter turbantur utrique:
 Et velut Andabatæ ferit hic clamoribus euros,
 Ille ferit zephiros; magis hoc discordia gliscit,
 Quòd neuter videat, quid ab ipso diserepet alter?
 Inter se obturbant: vocem cohibere Senator
 Imperat, hi clamant, pallent ad jurgia partes,
 Causidico faciles vendente Clientibus iras.

Quod reliquum est, desideratur.

Gesticulatoris descriptio.

C A R M E N.

LUdius argutæ vendens miracula dextræ;
 Sis licet intentus, quot sensum erroribus implet!
 Hic jubet è chartis, quibus alea luditur, unam
 Sorte trahas, solus videas, tectamque reponas
 In reliquas. Facis: ille hanc fasci admiscet, & instat,
 Quo fascis numerò mandes tibi reddat eandem.
 Mandas, commisces, numerò chartam invenis illo.

Postulat hanc rursus videas, mox pectore condit,
 Et simul hanc dicas, in quam mutarier optes.
 Dicis, & inspectas. Formam gerit illa petitam;
 Mox alias repetis, facies it charta per omnes.

Idem chartarum fascem jacturus in altum,
 Quæ ne trahi figatur? ait: certa una vocatur.
 Ille jacet sparsim; populo mirante vocata
 Charta lacunari, reliquis recidentibus, hæret.
 Vasis inde tribus ternas, quas subiicit arte,
 Ille tegit glandes, per virgam vase rejecto,
 Ostendit binas, unas, & denique nullas.
 Vasa iterum statuit, redeunt sub tegmina glandes.
 In loca iussa putes magicis ut ab artibus actas
 Subtus pertusâ glandes discurrere mensâ.
 Et ne inter digitos illas quisque arguat abdi
 Arte inter manuum parva intervalla micantes,
 Supposita invenias facit ova, & grandia poma,
 Quæ nequeat toto quivis abscondere pugno.

Vas milio plenum panno obtegit, inde resectum
 Vas vacuum cernis, milium femoralia replet.
 Anulus obtegitur telâ, summisque tenendus
 Traditur in digitis, simul hinc, atque inde bacillum,
 Ne immitti possit quicquam, jubet ille teneri;
 Mox telæ partem, quâ conditur anulus, arcæ
 Advolvit mediæ virgæ, subitòque solutâ
 Anulus excussâ jam non comparet in illâ,
 Cernitur in virgâ, licet hæc teneatur utrinque.

Cum limphâ septem haurit acus, mox singula mirè,
 Quâ tu parte velis nudati corporis, exit.
 Ipse trahis manibus, testantur vulnera tractas.
 Ingentem lymphæ, gurges velut, ebibit urnam,
 Expuit hinc vittas, quo quisque colore petivit,
 Vina, oleum, vomit ille rosas, saxa, æra, catenas,
 Quæ vix septeno simul ore voraverit Idra.
 En pice commixtum coquit in sartagine sulphur,

Hocque

Hocque bibit flammans, flammæ illudente cachinno,
Tum lingua auditur frigi, non fassa dolorem,
Cernis & illæsis efflari incendia buccis.

Jam totus procumbit humi, ventrique supino;
Quas vix ferre duo possint, imponitur incus.
Incudi ferrum cædendum; huic malleus ingens
Sæpius incutitur, toto vix Bronte vibrandus.
Horrent spectantes, magnis tremit ictibus aula
Hic clamat: validè tundant, ridetque timentes.
Avertunt oculos cuncti, signoque salutis,
Tanquam Dæmon agat, fraudes Cacodæmonis arcent.
Sed ni hil hic magicum est, agilis manus omnia fingit,
Magna patrans oculis facili mendacia ludo.

Tercenti Spartani occisi.

EX BASSO.

EPIGRAMMA:

Fortes cymba Viros portat lethæa trecentos;
Clara cohors, vinci nescia, Marte fata.
Spartanam agnoscit classem qui præsidet Umbris.
Quippe adverso omnes pectore vulnus habent,
Mox ait: egregii tandem requiescite Manes;
Vos decet, Elysiū quæ colit, alma quies.
Dulcia post obitas succedunt otia cūras,
Et bene perfunctos munere justa beant.

Veris descriptio.

ELEGIA.

Celestem Taurum redimivit Flora corollis,
 Sic sacer ornandus flore juvenus erat.
 Cum nec aratra sciat, tamen implet messibus arva,
 Terra hinc in Tauro sentit amata Jovem.
 Jam Cereris spes alma viret, signatque serenos,
 Candens in viridi palmitē gemma dies.
 Quercus cana prius, nunc obliviscitur annos,
 Et vetulæ crispatur lenior aura comas.
 Hic Hyacinthus habet græcos in fronte dolores,
 Hic se Narcissus gloriæ fontis amat.
 Floribus inscribit variis hanc Flora poemam,
 Dulce examen apum murmurat, ista legens.
 Jam nemus agnoscunt stabulis armenta relictis,
 Commendant stabuli tædia longa nemus.
 Constat & à brutis clementi gratia Cælo,
 Et læto vernans in grege floret amor.
 Ingeminat Philomela modos, dubitantque Coloni,
 Lugeat, an cantet, non dubitant, an amet.
 Tantis deliciis quod Fillis sæva repugnet,
 Miratur facili carmine Pastor amans.
 Pulchrior hunc audit, roseo dum surgit Eos,
 Mitibus & fatis afficit astra Venus.
 Vela vocant auræ, proras trahit uncta refectas
 Machina, & in viridi lictore fervet opus.
 Æthra oblectat aves, mare nautas, terra colonos,
 Suspirat Zephyrus, Florida, Cloris adest.
 Sic ridet gravidæ promissa virentia terræ,
 Hinc vultu spondet munera Mater amans.

In studiorum initio .

P R Æ F A T I O .

Salvete, oh reduces Musæ, mea dulcia fata,
 Præsidium fortis, delictumque meæ.
 Vos decus ingenii veneror, vos cordis amores,
 Vos mihi curarum triste levatis onus.
 Undique præclaros mihi jam peperistis amicos,
 Qui celebrant musas iudice amore meas.
 Et si tentaret me nominis ulla cupido,
 Per vos æternum nomina tempus habent.
 Quod si non aurem paritis, tamen illa paratis,
 Quæ mihi vultu genius sint potiora meus.
 Nec genius fortasse malus; non omnia in auro:
 Quid, immodò pauperies absit, amantur opes?
 Quot constat curis magni custodia census!
 Quàm multis servit sors opulenta malis!
 Margites quoque dives erit, si faverit Hermes,
 Non cuncta ut faveant Numina, doctus erit.
 Docta quies potior censu contenta modesto,
 Quam sancti mores, quam pia Musa beat.
 Adjungunt Musæ sanctos ad carmina mores,
 Innoquos faciunt, & sine fæce viros.
 Non capiunt Phœbum mendax, immitis, avarus,
 Nec quos inquinant alea, gula, Venus.
 Non fert excelsas mentes abjecta libido,
 Magnus & in vitiis esse Poeta nequit.
 Musa procax magnis nunquàm fuit apta canendis;
 Et vinum, & Venerem sobria Virgo fugit.
 Quot fugiunt juvenes, dum vestris artibus instant,
 Et Bacchi, & Paphiæ turpia damna Deæ?

Vestris Pierides studiis æterna docetis,
 Et nos divinæ fortis Apollo monet.
 Ergo redite bonæ, veteri redeatque Clienti
 Integra post longas gratia vestra moras.
 Ebria dum dudum furiit per compita Mænas,
 Et venia insani Bacchæ furoris eras,
 Non licuit sacras Musas miscere furori,
 Nil commune illis turpe lupercal habet:
 Virginibus Pindi fuit hæc reverentia puris,
 Ad crotalum Martis plectra Helicone tacent:
 Sed mihi non fuerat malè sana licentia tanti,
 Et doleo vestris abstinuisse choris.
 Quis careat, caris nisi cum mœrore Deabus,
 Qui modò Pierias noverit ante Deas?
 Cui se in conspectum dederit pulcherrima Clio,
 Quem modò Castaliæ vena beavit aquæ?
 Ergo dum redeunt post tempora longa Camenæ,
 His properet toto pectore quisque trui.
 Assiduo nos damna moræ pensabimus usu;
 Dulcior in reditu dulcis amicus adest.
 Si quis longa suos post intervalla revisit,
 Sermone, amplexu non fatigatur amor.
 Cum fuerit tam longa sitis, jam flumine pleno
 Castalis arentem proluat unda sitim.
 Oblectet viles animas bacchata libido,
 Auctus ego ingenii lumine lætus ero.
 Sensibus in miseris nulla est sincera voluptas,
 Sed levis, ægra, fugax, turpis, amara, nocens:
 Illa parit magnos post gaudia parva dolores,
 Quin dum blanditur sensibus, ipsa dolet.
 Est hæc brutorum votum, sed Phœbus honestat
 Delicias gustu nobiliore meas.
 Gaudeat ediscens mea mens; quâ parte beatis
 Cognata est superis, esse beata velit.

Ingenia excolenda.

ELEGIA.

EXcolat ingenium studiis, cui contigit ingens;
 Hæc cumulanda dedit magna talenta Deus.
 Fœnerat hæc Cœlum, quæ plura industria reddat,
 Has qui non auget fœnore, perdit opes.
 Mox oh quàm doleat damnum, quod inertia fecit!
 Impotis est major jam potuisse dolor.
 Quin magis assiduum poscit mens inelyta cultum;
 Hæc solet indomitis viribus esse furor.
 Degenerant magnis vitiis magnæ indole mentes,
 Ni Musa, & Virtus implet, Erinis agit.
 Semper in alterutram vergant ingentia partem,
 Utramque ingenti pondere versa premunt.
 Nil modicum à magnis animis quòcumque ferantur;
 Optima nî fuerit, pessima mellis erit.
 Nati ergo Musis, Musis & adeste colendis,
 Ne vim materiæ deferat artis opus.
 Proderit ad mores: odêrunt turpia Musæ,
 Et pura à fœdis pectora Phœbus amat.
 Dotibus ingenii fruitur cognata voluntas,
 Stultitiam sceleris docta Minerva cavet.
 Quin nisi virtutem, cœlique optata juvarent,
 Ipsa hæc doctrinæ munera stulta forent.
 Omnia nos forment Cœlo, quò tendimus omnes;
 Hoc opus est hominum, cætera lusus inops.
 Terrena hæc studiis sunt indignissima nostris;
 Implentur solo pectora nostra Deo.

EPIGRAMMA:

Qui Terræ, Pelagique vias commutat eundo,
Factus Telluris nauta, Marisque pedes,
Hunc Mars Spartanus tercentum sustinet hastis.
Vos Montes, & vos æquora nonne pudet?

Durando vincere,

Ubi verum sit, ubi falsum.

EPIGRAMMA:

ASpera principiò Virtus beat optima finem;
Sed Vitii cruciant ultima, prima placent.
Alcidæ longos objecit terra labores,
Quem tandem ad gratos sustulit Æta Deos.
Sardanapalus opum dives, luxuque beatus
Atroci clausit mollia regna rogò.
Delusi invidiam meriti non sustinet Æther,
Liberat astrorum laurea iusta fidem.
Felici culpâ cœlorum fama laborat,
Et stat punitô crimine causa Jovis.
Ergo virtutis tandem est constantia felix:
Definit obstinans in sua damna scelus.

Pro Virtutibus adipiscendis, Sapientiæ ad Hominem Allocutio.

HÆc quæcumque vides, pisces maris, altile terræ,
Poma, metalla, pecus, fluvios, arva, æthera, sylvas,
Subdita cuncta tenes, superis vix mentibus impar.
Hæc dat Numen amans, æterno ut honore coronet,
Interea toto curans tua gaudia mundo.

Imò quæ ipsa tibi tam dura videtur honestas,
Hoc agit, ut generi humano sit tuta voluptas.
Furibus, aut mœchis ubi sit permissa libido,
Et mortis pavidus si Miles deserat almæ
Præsidium patriæ, vincat violentia justum,
Temperet à nimia nunquam dulcedine sensus;
Tunc genus humanum miseris cruciatibus omne
Arderet, jucunda viros pax nulla bearet.
Nulla quies animis, cum nil sit dulcius illis.
Nulla fides dictis, nec amor conjungeret urbes,
Diffusus semper socio, infelixque cavendo.
Est culpa ærumnæ semen, vitiumque doloris;
Una beat virtus, jucundorum optima custos.

Ne plusquàm oportet, sapere cupias.

ELEGIA.

Finitas vires quid mens nimis anxia vexas;
 Omnibus & princeps artibus esse cupis?
 Non hic expletur sitis infinita sciendi:
 Est hæc divino fonte levanda sitis.
 Se ferat ista fames, mensis servanda beatis;
 Et sua sustentet sensa jejuna fides.
 Interea ingeniis vitanda superbia nostris;
 Est hujus sedes criminis ingenium.
 Hæc animi properans invadit protinus arcem;
 Glades æthereis mentibus inde fuit.
 Promissa, & primos patres doctrina fefellit:
 Hæc prima humanum perdidit esca genus.
 Innatum nostræ votum est excellere menti;
 Hæc regina animi culmen ubique petit.
 Sed Deus huic statuit fines, hos denique noscat,
 Hos ferat, hos & amet, quos dedit Auctor amans.
 Mens caveat proprio ridenda excidere metro,
 Nam solet in modulo quidque placere suo.
 Oh pulchra eximiis adjuncta modestia Musis!
 Oh non in tenui mente decora minùs!
 Sed rarò tumidis hæc gratia mentibus afflat,
 Quisque aliis nescit plurima, pauca sibi.
 Ingenii nimium pungit verecundia cæci,
 Hanc sibi nec noctem credere turba solet:
 Tu ferto, & proprias verax fateare tenêbras:
 Quantum erit in falsâ nocte repentè jubar!
 Ut sapias altum, quid mentem tollis inanem?
 Qui facillè ingenio cedit, is alta sapit.

EPITAPHIUM GERMANICI

Ex incerto auctore,

Desumptum ex gr.

EPIGRAMMA:

PArce hospes tumulo : Cæsar Germanicus hîc sum.
 Sæpe etiam ignotis ipse dedi requiem.
 Quòd si quem tumuli nihil hujus gratia tangit.
 At moveat ; patriâ fraude quòd hîc jaceo.
 Sed jaceo , quamvis non vitæ , & plenus honoris.
 Hîc uno ingratus , quod genui patriæ.
 Testati mores lacrymis plebesque , patresque ,
 Hæc sunt synceri judicia ingenii.

Divitiarum bonus usus.

Ex Arist. doctrinâ.

EPIGRAMMA:

Divitiis tribuendus honor sinè crimine partis.
 Naturæque bonis est tribuendus honor.
 Judicium dantis Cœli veneramur in illis :
 In nummis laudem cura parantis habet.
 Quid quòd virtuti sunt instrumenta juvandi,
 Atque hinc est Virtus ipsa decora magis.
 Qui venit ex opibus sapientem splendor honorat ;
 Et rursus sapiens usus honorat opes.

Des.

Desiderium gloriæ , post mortem superstitis .

Scilicet acri adeò penetrat nos gloria sensu,
 Ut surdo cineri sperata , & nominis umbræ
 Non audituros oblectet imagine laudis.
 Quin magis oblectet , quam per sua gesta nepoti
 Tradit Avus moriens , ut adhuc fruiturus in illo ?
 Quod si divitiæ sunt hõc quoque nomine dulces ,
 Quod proles patrio succedat splendida quæstu ,
 Dulcius est certè , quod honestâ in prole superstes
 Durat patris honor , proprioque à stipite vivit ,

De falsâ probabilitate .

Qui mare , qui messem spectatis conjicit astris ,
 Intima qui morbi , qui pacis , & omina belli ,
 Qui rerum casus , cæcique eventa futuri ,
 Talibus id sequitur , quod circumstantibus actum
 Sic plerumque cadit , similique probabile casu est .
 Stultus , qui fluxis in rebus certa requirat ;
 Mentibus humanis fatum tegit alta caligo ,
 Ignotoque viris fluitant mortalia vento .
 Est tamen eventis mos quidam . Hæc norma futuri ;
 Eveniet , causis quod sæpe evenit iisdem .

ELEGIA.

Quidā humiles vepres tendentē ad recta morantur
Non sternit, prohibet pergere lentus obex.
Est, cujus pulchris pudor obstat rusticus ausis:
Est pudor infirmā fronte pudere nimis.
Ant sibi nil fidens, frigenti & corde repugnans,
Hoc agit, ut satagens nil operosus agat.
Aut nimium famam nimiā ambitione verendo,
Ni decora hic sperat maxīma, nulla placent.
Nonnulli quid agant æternā indagine quærunt:
Isti, quod reputant plurima, pauca gerunt.
Occurrit semper trepidis quod tardet agentes,
Et nullo expediunt sine quid expediat.
Consiliis modus est. Incertē humana feruntur.
Certa videre volens, quā videt ille parū?
Indigesta alios perturbat copia mentis:
Fundens confundit, copia luce caret.
Offusas species dubii nullo ordine versant,
Eligere obturbans illa procella vetat.
Turbida dum possint subsidere; cura sit istis
Sedare ingenium, iudiciūque pati.
Segnes, & timidos quosdam natura creavit;
Non tamen & propriā sponte jacere velim.
Noscere se malim, navos & tendere contra.
Vincere naturam moribus atra dabunt.
Sunt quibus ingenium minus est, sed rebus agendis
Mens quoque non ingens, sit modò culta, valet.
Quærere non ideo cesset sibi lumen ab usu.
Prodest alta minus, sed magis æqua rei.
Tardat

Tardat quàm multos curta experientia rerum!
 Magna audent soliti, parva timentque novi.
 Sed minùs expertus magis experiatur oportet;
 Dum faciunt fiunt pectore, & arte viri.
 His magis ignosco, qui prima adversa tulerunt;
 Creduntur casus jurè timere pares.
 Sed modò consiliis tentes prudentibus, aude,
 Eventa æterno linque regenda Deo.
 Hos quamvis humiles vepres pede vincere prompto,
 Est sanè egregii, qui petat alta pedis.
 Utilis ante alias Virtus, cunctisque colenda,
 Extremâ quòd opus perficit ista manu.
 Quid meditata valent, nisi mox prodantur in usum?
 Quid, nisi honesta geras, cognita honesta juvant?
 Qui tamen hac præstat, nondû est sibi nomen adeptus:
 Sola *desimvelto* lexis libera vocat.
 Fortasse *experiens* Latio sermone vocetur,
 Hoc sed ab Hetrusco fursure nomen abest.
 Hoc tamen Insucriâ si fas conflare farinâ,
 Hic quoque grammaticus, jam *Meneghinus* erit.
 Certè cunctantem nos dicimus *Insincissum*,
 Nec sanè hanc gemmam nominis Arnus habet.
 Sed fateor falli, promptum quòd ad omnia Dantes
Ladinum à nobis dicere jam didicit.

EPIGRAMMA:

En furis & saxum Medæa, cor ardet ab ira;
In cædem ex venis marmoris ardor agit.
Te nec firma basis retinet, jam prolis in actus.
Si qua fides oculis, acta furore salis.
Artem miretur nemo, nec Colchidis iram.
Zelotypus potis est saxa ciere furor.

Ex Arabio Scholastico lib. 4. cap. 9.

EPIGRAMMA:

Pasce oculos hospes: Celebris sum vultus Elysæ;
Jam binis Lybiæ Regibus unus amor.
Sic jam pulcher eram, nec turpis amoribus illis.
Quos tribuit mendax Musa latina mihi.
Dum vixi, Aeneas Lybicas non attigit oras.
Inclyta temporibus Troja nec ulla meis.
Incubui in gladium sublato fida Maritò.
Ne foret in fratris lætus Jacba thoro.
De me quid magno dictasti Musa Maroni.
Ut ferat inde meus crimina falsa pudor.
Ambitio ingenii dictat maledicta superbis.
Fœda est per mores gloria parta malos.
Oh scelerum vates tribuisti turpia castæ,
Ut tuus ille pius perfidus inde foret.

In eos, qui magno pretio comparant
sibi peregrinos flores.

EPIGRAMMA.

Cur tantâ externos flores mercede parasti?
Nonne tibi in pratis pulchrior hortus erat?
Ah tibi cur miserô longinquus floruit hortus,
Ut patrius motâ mente periret ager?
Annum inopem tu Vere vides, & luget inanes
Delicias florum fruge levanda fames.
Annus totus egens empto mendicat Aprili,
Nec quæ mendicant tempora Flora levat.
Ah scio; scorta rei sunt damnosissima nostræ.
Scivit opes meretrix perdere Flora tuas.

EX HOMERO.

Dixit bello atrox, linguâ humanissimus Hector.
Ajax, cui vires superi, mentemque dedere
Ingentes bello, quæis maximus inter Achivos.
Cedamus nocti, summa in mortalibus umbræ
Jura quietis habent. Repetemus postea pugnam,
Ut dicant Danai, & Troes: Hos publica fortes
Causa facit, propriâ neuter vefanus ab irâ.
Dixit, & Ajaci proprium dedit Inclytus ensen,
Distinctum clavis, auro, gemmisque nitentem.
Balthæus huic contra grato donatus ab hoste,
Purpureum multo, quem fecit Troja cruorem.

EPIGRAMMA.

Inclytus hic sermo Romæ fuit arbiter olim ;
Hoc leges victis gentibus illa dedit .
Hoc testata manet nostrorum gloria patrum ;
Hoc tot adhuc populos jura Latina regunt .
Imperii eloquium magni nunc Musa loquatur ,
Linguam fortunæ nunc colat ingenium .
Si manus oblita est imitari gesta Quiritum ,
Eloquii saltem vox imitetur opes .
E' tantis rebus saltem stet gloria linguæ ;
Quod re jam fuimus , voce manere juvat .
Hac linguâ Græcas Musas vicere Latinæ ,
Palluit audito dum Cicerone Cecrops .
Huic candor , gravitas , brevitatis , venus , ardor , acumen
Hæc dolet , extollit , vellicat , urget , amat .
Hæc totam Europam communi colligit usus ,
Optimus hac Mundus maxima cuncta gerit .
Hæc fasti utuntur , leges , schola , Curia , templum
Quis velit his summis barbarus esse locis ?

De Cratino bibaci, & vinofo.

Ex Antholog. lib. 1. cap. 13.

EPIGRAMMA:

Pegasus est magnus condenti carmina vinum:
 Dulce nihil condet Musa bibentis aquam.
 Hæc cecinit quondam tuus oh Lenæ Cratinas,
 Non utrem, at redolens dolia tota meri.
 Nam venit à Lymphis modicum frigentibus cæstrum,
 Perque tuos melius mens calet acta lacus.

In morte N.N.

CARMEN.

Quis Deus, oh cytharæ, dominatrix Musa, quis Heros,
 Quis tibi Vir canitur? Sacrata est Pisa Tonanti,
 Alcides spoliis sacravit Olympia bella.
 Sed poscit cantus Agrigenti gloria Thero,
 Claro victrices qui misit agone quadrigas.
 Atria Majorum virtute hic maximus auget
 Insignis victor, Rex justus, & optimus hospes.
 Hoc genus excelsum post multa pericula sacras
 Ad fluvium tenuit sedes, lumenque sicani
 Hoc summum fulsit, meritis justissima fata
 Divitiis, & amore lares auxere beatos.

At pater omnipotens, celsi regnator Olympi,
 Fontibus Alphæis, Musis, & agonibus æquus
 Numine firma tuo telluris regna paternæ
 Theroni, ut reliquo generi serventur in ævum:
 Quod factum infectum non reddidit ulla potestas;
 Non vis, non ratio, non quod parit omnia tempus:
 Postea pacatis sed grata oblivia rebus
 Extinguunt veterem recreato in pectore curam;
 Cum Deus exactis permiscet læta molestis,
 Hoc neptes Cadmi sensere gravissima passæ,
 Mox genere, & meritis condignâ in sede locatæ:
 Gaudia succedunt post magnos maxima luctus:
 Nosci rore Deus, quàm fulmine largior optat.

Occubuit Semile quæsitæ fulminis ictu,
 Sed bibit æternum nunc inter sidera nectar,
 Cara Jove, velut ante fuit quoque cara Minervæ;
 Cincta ederis, quas donat amans pulcherrima Proles;
 Leucothoe Nerei natis æquata marinis
 Dicitur æterno gaudere in fluctibus ævo.
 Viventium nulli certa est fors ultima vitæ,
 Nostriis quæve malis summam ferat hora quietem;
 Nam solet hinc gentes incostans unda laborum,
 Inde voluptatum variis impellere ventis.
 Iusto læta Deus quæ fecerat otia regnò,
 Edipodi inter opes quondam fluxere paternas;
 Turbare in medio voluit fortuna serenò,
 Et timuit veteres amittere perfida mores.
 Nam postquam Lajum proles malè nata peremit;
 Implens ignaro Pythonis carmina ferro,
 Utrix in mutam cædem stimulavit Erynnis
 Huic geminam sobolem gesta ad fortissima natam:
 Ionus. Thersander cæso Polynice superstes,
 Festus agonis honor, funesti & gloria Martis,
 Antiquam generis reparavit Adrastidis aulam,
 Unde suos Theronis habet Gens inclyta fontes.

Huic

Huic decet Aonios spargat Polyhymnia flores,
 Victor Olympiaci nam præmia cepit agonis.
 Huic quoque communes simili cum fratre quadrigæ,
 Libantes summum duodenis cursibus æquor,
 Victrices pariter stadiis Pythonis, & Isthmi,
 Œdipodis generi communia fæta tulerunt.
 Quæ mala, quas curas studium non solvit agonis?
 Aut quid divitiis non proficit addita virtus?
 Invenit hæc duris mollissima tempora fatis,
 Dum sapiens pectus fortunat lege modesti,
 Tandem opibus fortunam animis attemperat omnem.
 Accipit hoc quisquis servandum lumen ab astro;
 Novit, quàm rigidè post mortem Tartara plectant
 Humanum crimen, nunquam post fata piandum:
 Quas pœnas sceleri tunc implacabilis omni
 Nunquam mutandis iudex pronunciet actis.
 At sinè nocte bonis fulgent post funera Soles.
 Non labor, aut morbus, non fors adversa, nefasq;
 Impediunt liquidum curis turbantibus ævum.
 Non terram ferro, non findunt æquora ligno
 Ad vitam augendam regnis, inopemve levandam.
 Qui bona jure colunt, patriam tide, Numina sacris,
 Accumbunt saturi securo nectare Divis;
 Contra vexat atrox animas Proserpina fontes.
 Qui ter quâcunque ad sceleris contagia purus
 Permaneat, Jovis ille viâ mittetur in urbem
 Saturni lætam, quâ lenibus Insula ridet
 Oceani Zephyris, Umbris servata beatis.
 Floribus auratis ibi lympha argentea nutrix,
 Queis hortus, queis prata micant, queis incola textit
 Fæstis fæta comis iusto Rhadamante tributa.
 Qui dominante Rheam sustollit cæde Maritam,
 Impuris sua regna viris hâc iudice claudit.
 Peleus alma colit, colit alma hæc littora Cadmus,
 Et Thetis, ut flexit precibus formosa Tonantem,
Heroas

Heroas inter magnos huc misit Achillem.
 Trojæ inconcussam Junone urgente columnam
 Hæctora placatus Danaïs prostravit Achilles,
 Et vestros natos ferro vidistis eodem,
 Aurora Æthiopem, Neptune occumbere Cycnum;
 Sub cubito peracuta replent mihi tela pharêtram,
 Quæ doctis vibrata sonant, incognita vulgo.
 Multa sapit, cui sponte colit natura Minervam,
 Ingenii sed inops fretus studio irrita jactat
 Ingratum crocitans Aquilam quasi Corvus ad altam:
 Musa sed in signum noster quin tenditur arcus?
 In quem præclaras mens vibrat amica sagittas?
 In carum superis Agrigentum tela ferantur.
 Nulla, Jovem testor, tulit urbs post sæcula centum;
 Cujus sive magis flagraret pectus amando,
 Sive juvando manus, quam Thero excellat utroque.
 Virtutem contra, sed iniqua protervia ventos
 Excivit rabidos, rebus furiosa novandis.
 Claris livor amat gestis offundere nimbos,
 Sed Maris innumeras ut nemo recenset arenas;
 Theronis quæ fama canit, quæ gratia servat,
 Nemo vel immensis benefacta recenseat actis.

Ex Florilegio lib. 3. cap. 6. Epigr. 54.

EPIGRAMMA.

SUM petra, ornavi quondam non fracta sepulchrum;
 Doctum Heracliti servo vetusta caput.
 Ecce ut arena terror, cuncta ut perduntur ab ævo,
 Calculus in mediâ perdor, & ipse viâ.
 Admonet at gentes, quamvis non stante columnâ.
 Hinc sacer ad populum latrat ut ante canis.

Ex

Ex eodem ,

Lib. 4. cap. 9. Epigr. 25.

EPIGRAMMA.

Praxitelis fixi pennato viscera ferro ,
 Praxitelis vultus reddidit ære meos .
 Me , quem corde gerit , dextrâ formavit amorem ,
 Hoc signum Phrynes munus amoris habet .
 Illa facit donator amet . Hunc inter Amantes
 Acceptum reddat munus amoris amor .

Ex eodem ,

Lib. 4. cap. 8. Epigr. 45.

EPIGRAMMA.

IPhigénia furit , mox carum spectat Orestem ,
 Et fera fraternus pectora mollit amor .
 Atrox ira redit , revocat sed lumina frater .
 Hinc pietas oculos attrahit , inde furor .

Ex eodem,

Lib. 3. cap. 14. Epigr. 4.

EPIGRAMMA.

Pellæi hic tumulus, quem construxere Pelasgi,
 Mansurum Teueris sæcula longa metum.
 Pulsatur pelago; gemitus meret ille marinos,
 Cui fuit à Divûm gente marina parens.

Ex eodem,

Lib. 3. cap. 5. Epigr. 12.

EPIGRAMMA.

Natus Aristagoras Theopompo occumbere mavult
 Ambrava in vallo, quam superesse fugâ.
 Doribus ut genitum decuit generosius angi
 Excidio patriæ, quam trepidare suo.

In morte N.N.

CARMEN.

Est aqua primarum Mortalibus optima rerum,
 Inter opes aurum, quasi fax nocturna resulget.
 Sic reliquis, quotquot celebrant certamina Græci,
 Præstat Olympiacum, Sol vincit ut Altra minora.
 Ergo si patrios Clio meditaris agones,
 Helidæ, & Pisæ stadium fer ad æthera magnum.
 Huic pulchrè contexta parant epinicia vates,
 Saturni ut prolem cantent Hieronis ad alta
 Tecta Syracosii justo splendentia regno.
 Regnat divitibus segetum, pecudumque Sicanis
 Omni virtutum censu ditissimus Heros.
 Pectine regali resonans testudo superbit,
 Quam festis adhibet modulatrix Gratia mensis.
 Sed mea pulsetur repetito Dorica plectro
 Jam nimium feriata diù, namque inclyta Pisæ,
 Et victoris equi Pherenici gloria mentem
 Implevit Phœbo, Corpus cum vidimus actum
 Plausu, non stimulis vix tacta per æquora sacras
 Alphæi ad metas oculis præcurrere nostris.
 Vicit equus domino Siculorum fata beanti,
 Qui magnos animos virtute oblectat equorum,
 Cui Lydi Pelopis celebrata colonia plaudit.

Regnator pelagi Pelopem Neptunus amavit,
 Cum juvenem puro redivivum Parca lebate
 Extraxit, mancumque armo supplevit eburno.
 Mira canunt veteres, potius sed falsa lepôri
 Credimus Aonio, quàm vera inculta loquenti.

Gratia

Gratia Musarum Mortalibus omnia molli;
 Rhythmo assentimur faciles, & carmine parta
 Conciliat dulcedo fidem, queis nulla fuisset.
 Sed fucum abstergit dictis mendacibus ætas,
 Deque Diis præclara loqui cantumque, piumque est.

De te, quem genuit felici Tantalus aula
 En meliora cano veteri adversantia famæ.
 Cum Pater ad caram Sipylum, cum ad munera mensæ
 Divos cœlesti pius hospes ab arce vocabat,
 Divinis epulis convivia iusta rependens,
 Captus amore tui per summa Tridentifer astra
 Auratis te vexit equis ad sacra Tonantis
 Pocula post Hebem Phrygiæ tradenda ministro.

Cum jam lugenti prolis dispendia matri
 Quæsitum frustra te comparere negarent;
 Quidam de solitis læto pallefcere cive
 Nunciat elixum calidâ, cultroque secatum
 Appositum mensis, ignaro & dente comestum.
 Dicere sed superos humana in membra voraces
 Est mihi religio; stimulat blasphemia fulmen.

Tantalus ante alios Dis indulgentibus usus,
 Defuit at magnis addenda modestia rebus;
 In caput ergo tumens, nimîaque à sorte superbum
 Juppiter ingentem suspendit ab æthere molem,
 Quam miser æternum nisu, & formidine festus
 Semper conatur, nunquam à cervice ropellit.
 Plectitur hoc quarto post tertia damna labore,
 Quod Dis furatus sacra inter pocula nectar,
 Nectar quo potò stygias nemo attigit undas,
 Hoc vulgare virum labris mortalibus ausus.
 Nulla sed ignaris patrantur crimina Divis.
 Illico namque Pelops post Patris furta remissus
 A læsis superis ad gentis fata caducæ.
 Huic floreret adhuc cum pulchra juventa, cupivit
 Conjugio supplere alto quæ amiserat astra.

Hippodamia placet Pisæ generata tyranno;
 Ah nimis illa procis, nimis ah dilecta parenti!
 Ergo Pelops nocturnus amans in lictore solus
 Neptunum excivit, qui vota audivit amantis,
 Ipse Cupidinei jamdudum conscius ignis.
 Si, dixit, sua dona Venus tibi detulit unquam;
 Enomao impediās æratæ cuspidis hastam,
 Et missum ad claram rapidis in curribus Helim,
 Victorem optatæ me tandem junge puellæ.
 Ille decem, scio, tresque viros occidit amantes,
 In longum ducens Hymenæos Virginis ævum.
 Degener at magnis impar formido gerendis.
 Otia quid vitam producant pigra tacendam,
 Quæ semel ætati moriatur tota futuræ,
 Si subeunda mihi stat ineluctabilis hora,
 Nec diram vitat probrosa ignavia Ditem?
 Aude anime, atque ingens magnis ne defice rebus,
 Tu Deus arridens ausis ne defice magnis.
 Dixit, & in surdum non perdidit æthera voces,
 Nam Deus affulgens currum concessit, equosque,
 Quorum vel summas volat ungula sicca per undas.
 Enomaus victus, conjux fuit inclyta Virgo,
 Mox senos enixa Duces, sex fulmina belli.
 Inferiis tumulus Pelopis celebratur opimis,
 Proximus Alphæo, monumento insignis, & aræ
 Civibus affusis circum, hospitibusque frequenti.
 Omnis Pisæas oleas nunc suspicit Heros.
 In stadio Pelopis, celeris quæ gloria plantæ,
 Quæ viget ardentum decus immortale laborum:
 Victor honoratam trahit usque ad fata quietem
 Fronde coronatam, nullis arente pruinis.
 Summa viris, quæ parta diem servantur in omnem.

Ecce Syracosio canitur victoria Regi
 Cantibus Æolicis, cui non præstantior alter
 Virtute, aut opibus certet, nec Musa coronas

Texat

> Texat amica magis, quàm nostris floribus usa.
 Crede tuas Hiero curari à Numine curas;
 Quod nisi præsidium nostræ mox deficit arti,
 Apricum ad Cronium psallam tibi dulcius olim,
 Atque augenda tuis crescent mea carmina factis,
 Cùm currus aget ipsa suis victoria pennis;
 Excellunt aliis alii. Excellentia Regum
 Maxima; Virtutem locat altâ in luce potestas.
 Hæc tibi sit Virtus, hæc sit fortuna perennis.
 Sic ego concentum tantis victoribus æquem
 Famæ auctor, famæque comes, sic Græcia plaudens
 Athletam, & Vatem lauru conjungat eâdem.

EX EURIPIDE.

EPIGRAMMA.

AD pulchræ Veneris quid stridens fistula templum;
 Linquens Pastoris rustica labra, venis?
 Non sunt hic colles, non valles: Limen amoris
 Intus habet, montes aspera Musa colit.

EPIGRAMMA.

Si quid cura potest, curam gere. Numen ab alto
 Si tua jam curat, quid tua cura potest?
 Nulla sit absque Deo cura, aut incuria: Curas
 Si quas ille dabit, ferto ab amante datas.

 AD PATRES SOC. JESU
 COLLEGII BRAYDENSIS.

Post auditam elegantem præfationem.

ELEGIA.

Audivi, oh Socii Jesu, præludia vestri
 Pulchra magisterii, digna favente Deo:
 Sic animos Cælo excolitis: labor iste dici
 Occidui æterno Sole beatus erit.
 Ut sapiant homines, hominum sanctissima cura est;
 Hac homo divinas gaudet obire vices.
 Parvuli ut ipsum olim sincerentur adire docentem
 Instabat Jesus. Hoc adamavit opus.
 Nunc vos è Cælo sua per vestigia ducens
 Hoc munus Sociis destinavit ille suis.
 Vos facit hoc alacres, hoc mittit in ardua lætos.
 Quid renuat Domini servus amantis amans?
 Audio cor vestrum cordis mihi subdit in aurem;
 Pro

Pro dulci Jesu cuncta molesta beant.
 Jucundum in curis sperare quod inquiet ille,
 Ingredere in Domini gaudia serve bone.
 Nescit amare bonos, qui non imitatur amando.
 Non est Virtutis verus amator iners.
 Oh si vos imiter, felici ut in æthere jungat,
 Quæ nos in terris jungit amicitia!
 Vester doctrinæ quoque sum pietatis alumnus,
 Vos sequar in terris, vos ut in astra sequar.
 Ne dura obveniant animis divortia nostris,
 In te nostra precor collige corda Deus.
 Ignatj in fortem quoque me sustolle tuorum;
 Utque tuum reputes, prosit amasse tuos.
 Cœptum de nobis carmen bonus abstulit error,
 Sortis ad æternæ mox subeunda mihi.
 Hoc ipsum sed fecit amor, qui dicere pergit;
 In te nostra precor collige corda Deus.

Rus modestè extructum.

EPIGRAMMA.

Non magnos fortuna facit, facit aurea Virtus.
 Externis modicus maximus intus eris.
 Edibus angustis Virtus se se explicat omnis.
 Hic Dominos animis dulcè habitare suis.

Marmoreis statuis in viridario
positis.

INSCRIPTIONES.

Ver.

Vere placet, dum floret ager, dum colligis ardet,
Sic fit in humanis. Spes placet, usus obest.

Æstas.

Sum gravis Agricolis, & Sole, & fulgure messes.
Oblidet humanas hinc labor, inde metus.

Autumnus.

Vina dat Autumnus, sumenda ut gaudia vitæ.
Si libes recreant, plenius hausta nocent.

Hyems.

En referunt hyemem glacies, nix cana, pruina.
Stat flumen, tellus albicat, arva rigent.

Zephyrus.

Floram adamat Zephyrus: respondet fabula rebus:
Æquè prætereunt flamina, flos, & amor.

Adon.

Vicerat iste Feras, fit amans, extinguatur Apro:
Enervat fortes mollis ad arma Venus.

Daphnis.

Hæc repulit Phœbum, hunc claræ est gloria frontis:
Sic solet invictus carior esse pudor.

Clytia.

Clytia germanam accusat; mage Pythius odit.
Indicii merces odia semper erunt.

Eadem ab Æstate, & Vero insecuta.

Clytia sole perit, flos vento, grandine messis.

Gau-

Gaudia, quæ fugiunt, sunt ager, hortus, amor.

Apollo inter Clytiam, & Daphnem.

Clytia me sequitur, flagrat; fugit inclyta Daphnis:

Non ferit hanc fulmen. Tuta in amore fuga est.

Idem cum lyrâ, & arcu.

Cum citharâ Sol tela gerit, nam viribus expers

Spernitur ingenium, vis finè mente perit.

Venus incedens per rosas.

Tum rosa candeat, Venus attigit, atra relictâ est;

Sic veniens fœdat candida corda Venus.

Hercules cum aureis pomis Hesperidum.

Virtus Herculeo dedit auræa poma labori.

Aurum dulce sapit, quod parat ante labor.

Medæa cum lebece ad recoquendum Jasonem.

Queis senium recoquat Medæa hic colligit herbas:

Rus, mens pura, quies non finit esse senem.

Omphale clavam vibrans.

Non domat Alcidem Juno, tamen Omphalè vincit.

Quos non ira potest frangere, frangit amor.

Senatori amico suo,

Salutem plurimam.

Per dita piscatûs nimis anxius acta requirens,
Perdor curarum fluctibus ipse meis.

Ipse animi fluctus piscanda volumina celat,

Sic spes piscandi nulla tumente mari.

Expiscor tandem; quasi tunc à morte renatus,

Excutiens chartas, clamo favere Deum.

Sic postquam est fessus vacuis piscator in undis,

Latus adinvento retia pisce quatit.

Tu me præ curâ nuper miseratus anhelum,

Nunc quoque lætitiâ posco fruarè meâ.
 Gaudia cum caris pulchrè partimur amicis:
 Sic crescunt geminò gaudia nostra sinu.
 Sed ne fortè putes sensa hæc ab amante superba,
 Scriba Senatorem quod velut æquus amet.
 Imò superbus erit, qui nolit amare merentes,
 Et majestatem lædi ab Amore negant.

De Insulis beatis Oceani.

Ex Pindar. Olymp. Od. 2.

Qui ter constans ad sceleris contagia purus
 Permaneat, Jovis ille viâ mittetur in urbem
 Saturni lætam, quâ lenibus Insula ridet
 Oceani Zephyris, Umbris habitanda beatis.
 Floribus auratis ibi lympha argentea nutrix,
 Perpetuas, quos hortus habet, quo vere corollas
 Egrediè meritis Rhadamantus dividit umbris.
 Censuram subeunt supremo hâc Judices Manes,
 Saturnusque reos felicibus arcet ab oris.
 Peleus alma colit, colit alma hæc littora Cadmus,
 Et Thetis ut flexit precibus formosa Tonantem,
 Heroas inter magnos huc misit Achillem.

Contra

Contra Athenienses, qui latis in ostrea
 suffragiis, quem etiam virtute, & me-
 ritis nimis videbant excellere,
 eum exulare jubebant, ob
 tuendam æqualitatis
 rationem.

ELEGIA.

Invida cur pellit meliores ostrea Cives?
 Cautio quæ populis sana, cavere bonos?
 Patria crudelis, quæ fit virtute noverca:
 Pessima cui vivas, optimus unde perit.
 At movet æquales suspecta potentia turbas,
 Ne quem vel justâ crescere laude velint,
 Æqua sed infanti venit à virtute potestas,
 Mitis, & à solis jure timenda malis.
 Sunt virtutis opes pura instrumenta juvandi,
 Cur sanctis opibus posse juvare nocet?
 Ut sint æquales, facit ostrea turpis iniquos.
 Tam rea libertas dira tyrannis erit.
 Justitiam violans stultissima norma regendi,
 Nulla salutaris crimine parta salus.
 Impatiens quævis meriti Respublica summi,
 Plerunque hæc fiet vel mediocris inops.
 Quis velit ire vias, quantum est in fine cadendum?
 Quis celer ad medium pergere summa timens?
 Quis probet hos mores, queis tandè excellere dirū est.
 Quam lente incipies, quod vereare sequi.

Justo pulchra modo nulla est enormis honestas :
Non sanctum esse potest , quod nimis esse potest .

DE NIOBE.

Ex Antipatr.

EPIGRAMMA.

Quid dextram Niobe sceleratâ ad Numina tendis
A' capite insanas sparsa furente comas?
Oh fecunda nimis circumspice tela Dianæ,
Nunc luge in magnos dicta superba Deos.
Hæc cadit ex genitis prope te confossa puellis,
Ista in maternum corruiet icta sinum.
Nomen in auxilium caræ vocat ille parentis,
Dicere nec totum morte premente potest.
Sed non hic finis cladi, quoque mascula proles
Tota est multiplici fulmine facta cinis.
Oh nata in miseros casus! sis mortua saxum,
Sed saxum ultrices sentiet Eumenidas.

De eâdem,

Ex Meleagr.

EPIGRAMMA.

TAntalis oh Niobe, cladis sum nuncius, audi;
Et magnam magno capta dolore cape.
Crinem solve furens Phœbi fecunda sagittis,
In stragem irato Numine nixa meres.
Heu tibi nec superest unus. Sed cerno quid ultra?
Virginibus cæsis quò fluit amne cruor!
Ad Matris cadit ista genu, rapta illa papillis,
Hanc quòd nutrit pectus, ut urna gerit.
Undique tela sonant, perit hæc, mors segnior illi,
Sed Matrem longæ mortis imago peccat.
Tu nimis ante loquax mutò itas horrida saxo:
Æumnæ cohibent verba, animumque graves.

Medæa picta à Timomaco,

Ex Antiphil.

EPIGRAMMA.

Timomachus studuit Medæam pingere, qualis
Spectat amans Natos, & treculenta Virum.
Quis varios mores vultu componat in uno,
Quorum sit rabies alter, & alter amor?

Pul-

Pulchrè composuit mixtos in imagine: cernis,
 In rabie est pietas, in pietate furor.
 Si laceri nati Medæam fortè decebant,
 Certè Timomachi non decuere manum.

De eâdem,

Ex cod. Aut.

EPIGRAMMA.

Hic mirare notas pariter pietatis, & iræ.
 In motus facies, fluctuat una duos.
 Cadere vult prolem læsa Uxor, parcere Mater
 Osa Viro, genitos sed miserata suos.
 A' cæde abstinuit pictor, ne criminis horror
 Laudibus artificis debita sensa premat.
 Pictor ait, satis est: tam dirum crimen omitto:
 Nostra haud audebit dextra, quod ausa parens.

Ex Floril. lib. 3. cap. 12. Epigr. 53. Callimach.

EPIGRAMMA.

CRetensem festo quondam sermone jocosam
 Quaritat in pulchrâ quæque puella samo.
 Sed jam grata jocos funesta silentia servat,
 Queis risum, & luctum fata silere jubent.

Ad

Ad Amicum peregre abeuntem.

ELEGIA.

HÆc longum dictura vale reddetur Amico
 Quæ temerè fufum pagina carmen habet.
 Illum inter curas incommoda Musa laceffet,
 Dum noſtrâ abſcedens urbe capeſſit iter.
 Juſſa ſilere tamen verbosior obſtrepet illi,
 Et longum petulans ingeret illa vale.
 Non quòd ad extremos abeunti dicimus Indos,
 Nec quod nigra ſolet dicere turba rogis;
 Sed quod ceſſuro dicit nova nupta Maritò,
 Quodque in corde ſonat ſit tibi longa ſalus.
 Illa per obſtantes comites adnota trirēmi,
 Paſſa comas, pectus nuda, rigata genas
 Aſpicit ante virum, tum ſtat, gemit, increpat, urget
 Formā, irā, lacrymīs, arte, dolore potens.
 Mox ubi fruſtra eſt ars omnis conſumpta furoris,
 Nec ſpes conviciis ampliùs ulla manet,
 Impetus in miſeros ſletus fluit omnis, & iras,
 Quas ſpes jam docuit ſumere, ponit Amor.
 Forma dolore placet, vires dat forma dolori;
 Jam vir, nec ventos, nec probat ire rati.
 Illa petit ſubitos reditus, crebrasque tabellas,
 Et rogat, ut vacui ſit memor ille thori.
 Emittunt nautæ poſtrema ad verba cachinnos,
 Et turpi ludit ſcommate turba procax.
 Ipſe pudore rubet conjux, nec præcavet illa,
 Omnis at in durò Conjuge languet amans.
 Vicerat, at ſurdas jam ſolvit Nauta rudentes,
 Et primis remi viribus albet aqua.

Illa vel extremæ curvatur in oscula puppis,
 Prosequitur lacrymans, ingrediturque mare.
 Oscula crudelis captare per aera pergit,
 Et jam disuncto porrigit ora Viro.
 Littore deducunt sociæ, blandæque loquuntur,
 Miranturque feri saxea corda Viri.
 Et pectus lacrymis, & lictus quæstibus implet,
 Matribus & fletum, Virginibusque ciet.
 Allocitur paulò gravius Matrona, sed ipso
 Dicentis gemitu mascula verba tremunt.
 Jam redit ad viduos cunctis defleta penates,
 Visaque plangores integrat orba domus.
 Mox mentem, ut tanto paulum consedit ab æstu,
 Cujusdam juvenis forma probata subit.
 Hic meliora offert tristi solatia nuptæ,
 Et sarcit vacui damna ferenda thori.
 Illa, quod abscessit, jam fit placata Marito,
 Pœnitet & reditus ante rogasse suos.
 Quin grates & agit Veneri, submissaque vota
 Suscipit, ut Conjux possit abesse diu.
 Ast ego tam carò longè disjunctus Amico,
 Quò mihi solamen, quando, quod, unde parem
 Excipiat nostros quis tam mihi dulcis amores,
 Quis tibi suffectus pectoris ardor erit?
 Sive quis accipiat tam pleno pectore Phœbum?
 Ut tu, quis Musis alter ocellus erit?
 Quis mihi longinquos supplebit Amicus amores?
 Quis mihi virtutum plena alimenta dabit?
 Quis mihi facundæ pensabit damna loquelæ?
 Quis mihi tam dulces jussit ire dies?
 Nemo dabit puris sinè te gaudere càmænis,
 Te sinè, Castalios nemo videre choros.
 Omnia distant cessabunt gaudia Amico,
 Nec, nisi tu redeas, ista redire queunt.
 Pagina sola tui solabitur unica fientem.

Pagina dilectæ pignus, honorque manus.
 Nil erit aridens, nisi mens te cogitet unum:
 Et perdent vultus obvia pulchra suos.
 Heu nimium venis impressus es, atque medullis!
 Implet tota oculos vivida imago meos.
 Non ego fallaces, quos scemina fixerit, ignes
 Fingo, nec in nostrâ ponitur arte dolor.
 Vir sum; nec vanæ delector imagine formæ;
 Virtus una animum dirigit alma meum.
 Delégi mores; non frontem, aut blandula verba;
 Quæ, quò plus charitum, plus levitatis habent.
 Quod virtute placet, placet invariabile semper;
 Non è longinquo perditur ista fides:
 Non etenim ventis inscribitur, aut in arenis:
 Fert adamantæas, non peritura notas.
 Ecce meum pectus tibi pando, care sedalis!
 Vis ibi, quæ taceo, plura videre? veni.

EX HOMERO.

Book II

CARMEN.

Pugnans cum solo, solus jam sentiet Hector,
 Quales sint Danaum proceres, & præter Achillem
 Perrumpentem acies, quò mitior ira Leonum.
 Ille quidem graviter de Rege Agamemnone frendens
 Nunc sedet in ratibus; nostræ tamen Aulide classes
 Mille alios vexere Duces tibi Marte timendos.
 Sed tandem rem cerne manu, Mars dicta probabit.
 Hæc quassans galeam contra sic reddidit alter
 Illustris populorum Ajax Thelamonie princeps.

Ne

Ne me sic tenta, quasi sim terrendus ut infans,
 Aut quasi nata colō muliercula nescia belli.
 Arma scio, cædesque virūm. Vidistis Achivi
 Lethiferas vibrantem hastas, scutum arte moventem,
 Vidistis in equo vestris irrumpere castris,
 Prælia & impavido certare stataria corde.
 Nec te ex insidiis speculor celeberrime Græcum;
 Tu mihi (Mars faxit) campo vincendus aperto.

Dixit, & hasta loquentis adhuc quasi fulminis ictu
 Ajacis clypeo insonuit, quem dura tegebant
 Septem terga bovum, ruptisque in pellibus hæsit.
 Hasta sed Ajacis Trojano vulnera signans
 Trajecto clypeo thoraci infixæ pependit.
 Armis ex laceris trunca illi tela revellunt,
 Mox propius sævire truces, ut cominus apris
 Barbara marmaricos committit sylva leones.
 Totus in Ajacem ruit Hector, totus & hostem
 Objectis longè repulit Thelamonius armis.

Sus ut cecā fervens excanduit irā,
 Aus gladium correptum, ex æquore saxum
 Pegit clypeo Danaï, quæ splendibus umbo
 Eminent, & cubitus quæto torpuit ære.
 Tunc partem scopuli jecit quoque percitus Ajax,
 Dignam Ajace jaci, quæ sterneret Hectora dignam,
 Hectora sed stratum præsens erexit Apollo.
 Et jam stringebant utrique in vulnera ferrum.
 Jam sed Agonothetæ Teucrorum Idæus, & alter
 Talcibus Danaū surgunt, & sceptræ ferentes
 In medios clamant. Satis est: Abstintite pugna;
 Cari utrique Jovi pugastis fortiter ambo.

Nox est: Umbrarum communem admittite pacem.
 Tunc Ajax: decet ista prius mihi ab Hectore dici,
 Primores Danaū qui primus ad arma vocavit.
 Hector ait: fateor. Superis fortissime debes
 Magnum animum, validas vires, mentemque sagacem.

Prælia

Prælia nunc cessent Phœbo repetenda reverso,
 Hanc donec dirimant Deus, & victoria litem.
 Non hæc indignâ pereant spectacula nocte.
 Te redeunte tui exultent Heroe recepto,
 Et ferat incolumi Priamus læta oscula nato.
 Primum sed donis certemus. Constet utrisque,
 Non odium flagrare animis, sed honoris amorem.

ODE PINDARI.

Olymp. 4.

Qui tonitru velox agitas altissime Divum,
 Cum cytharæ, & vocis variis concentibus Ora
 Me misere tuæ græca ad certamina testem.
 Felices audire boni lætantur amicos.
 Ergo oh Saturni proles, quæ contremittit Æthra,
 Impositum pondus centena in colla Typhonis,
 Sit tibi victricis, quam donat Olympia, frondis,
 Non cessura annis à nostro gratia cantu,
 Qui immortale ferens Heroum nomen ad astra
 Plaumidis excurrit longæva in sæcula curru.
 Hic patriam illustrat Camarinam. Juppiter adsit
 Et reliquis votis, meritos huic cōdimus hymnos, (pes,
 Magnanimos quod nutrit equos, quod splendorus hos.
 Quod sibi, quod patriæ quærat mens candida pacem.
 Sed nolo ingenium maculent mendacia carmen.
 Illibata viris est experientia telbis.
 Hæc Clymeni natum, quæm per certamina canum
 Lemniacæ risere Nurus, pugnavit agoni.
 Ad partem curru dum tenderet ille coronam,
 Hypsipylæ canos ostentans dixit: Ego ille.
 Tam facit invictas animus, quam dextra quadrigas,
 Et falso capitis senio sepe albicat Hebe.

Pru-

ELEGIA.

QUò magis erudiunt artes, honor, usus, & anni,
 Mens solet in dubiis necere cauta moras.
 Sic gravior Physicus gravibus dum præsidet ægris,
 Est constans morbi cura movere nihil.
 Quò magis emeritâ nomen quæsit ab arte,
 Hoc in discrimen mittere quisque timet.
 Quin sumus à nihilo, nihilumque libentius exit
 A nobis, genium servat origo suum.
 Præterea est ratio: Sæpe est cunctatio prudens;
 Non acta interdum, sapius acta dolent.
 Res quoties miseras nulla unquam cura levavit,
 Quas cessante viro tempora sponte levant!
 Contra multa viris altum sapientibus acta,
 Non expectatis mox periere malis.
 Sic satis ingentis hominum propendere doctè;
 Exitus est rerum cuncta moventis opus.
 Sani consilium præstant, eventa superbi;
 Sunt meditanda viris fatâ, regenda Deo.
 Disquirunt facienda homines, facit omnia Numen;
 Moribus exæptis nil bene præstat homo.
 Nobiscum arbitrium divisit Juppiter olim;
 Nos animum regimus, cætera Numen agit.
 Est vera, eventus ratio postreæ abdita menti;
 Servavit rerum Conditor ista sibi.
 Regnantes aliquando astris hæc cuncta sciemus;
 Vita ferat tenebras nunc peregrina suas.
 Omnis fortunæ stulta est fiducia cæcæ;

Nil

Nil sibi mens fumat, fors ubicunque potest.
 Invida cordatis sæpe est fortuna, soletque
 Committens forti pauca dolere minùs.
 Ah quoties clades inopino venit ab Euro,
 Perdere cum classem dignior hostis erat!
 Consilia ignorans fortunam vulgus honorat,
 Splendida quantumvis crimine parva colit.
 Suspicit ille magis, quæ dant cessantibus astra,
 Quis cultum à turbâ debeat ipse sibi?
 Judicat eventus populus, quo fama paratur,
 Nec ratio cladis redditur ulla satis.
 Nec putat immerito fieri, nequit intima cordis,
 Consilique sinus cernere, facta videt.
 Quis sapiens hominum iudex? Eventa videntur
 Judicia astrorum; tutius ista sequi.
 Sed rerum casu non semper judicat æther;
 Cedunt sæpe bonis tristitia, læta malis.
 Quis verò edoceat plebem? Sic plurima sentit:
 Et tarda adverso flumine navis erit.
 Nunquam turba levis, quæ damnant fata, probabit;
 Quævis gesta minùs prospera stulta putat.
 Ex his, quæ nequeat tua sola implere facultas,
 Ut tu semper agas optima, ne quid agas.
 Sic saltem moveas, ne sis discriminis author,
 Neve sit eventus causa tuenda tibi.
 Qui sapit à longo rebus monstrantibus usu,
 Nil audet, reputat plurima, pauca gerit.

ODE 3. PINDARI.

TYndaridis geminis, quibus usus amantibus hospes,
 Auricomeq; Helene sint carmina grata precamur,
 Unde sonat Græcis Agrigenti gloria Thero
 Victor Olympiacus, volucrum quasi Phœbus equorum.
 Afflavit mihi Musa modos, tamen ante negatos,
 Nostra quibus Dori responsent metra cothurno,
 Ducentis sacras per compita festa choræas.
 Nexa jubeis jam festa vocant ad carmina vatem,
 Magno victori miscere iubentia cantum,
 Et citharam, & tibia, quâ lege probavit Apollo.
 Vult cantem quotquot Judex Actolus honorat,
 Antiqua Alcidis quondam mandata secutus,
 Victorum cingens oleastro tempora flavo,
 Hæc portasse ferunt ab opacis fontibus Istri
 Amphitryoniadem victrici præmia fronti.
 Munus Hyperborei cultores Solis amice
 Alcidi hoc dederant sedulâ bonitate petenti,
 Quò mox divini frondescens sylva parentis,
 Excipiens cunctos cunctis dona inelyta ferret.
 Ille pius Patri votas sacraverat aras,
 Condiderat Græcos certâ in quinquennia ludos,
 Judiciumque ingens, quo scanderet æthera victor.
 Quâ ruit Alphæus caræ in vestigia Nymphæ,
 Lunaque in occiduas, queis mergitur Hesperus, undas,
 Flexerat auratas jam plenâ luce quadrigas.
 Sed non pulcher erat pulchris ibi frondibus hortus,
 Vallibus in Pelopis, quas sol nimis urit acutus.
 Tunc ergo ad ripas properat Tirynthius Istro,
 Li quens Arcadiæ colles, viridesque recessus.
 Hunc ibi Latonæ proles suscepit equorum
 Excellens domitrix, magni digna hospitis hospes.
 Iverat ille Patris fato, jussuque Tyranni,

Du-

Duceret ut cervam, cui factum in cornibus aurum :
 Sacratam cervam, quam scilicet ante dicarat,
 Id collo inscribens Athlantis nata Dianæ.
 Ergo quæ Horeâ frigent hanc ille secutus,
 Stans, quæ lucus erat, frondem miratus amœnam,
 Hanc esse optavit fronti victoris alendam,
 Quæ delassat equos duodeno meta reflexu.
 Nunc quoque propitius ludô venit ille gemellis
 Cum Lædæ natis, quibus ante ad sidera tendens
 Mandavit regimen sacri certaminis, unde
 Fortibus Athlætis honor est, rapidisque quadrigis.
 Hoc canere est animus, Theroni ut cesserit ingens,
 Eumenidisque decus, meritis quod nempe dederunt
 Insignes in equis Lædæ sed ab alite nati,
 Nempe dedere pio veneranti Numina ritu,
 Moribus, & lautis ad festa altaria mensis.
 Quod si Numen aquæ summum, si quæritur aurum,
 Quo reliquæ superantur opes, sic Thero colendus,
 Quod tandem heroicæ fines Virtutis adeptus
 Venit ad Herculeas gentili laude columnas.
 Non licet has doctis, non insipientibus ultra
 Tendere; si tendam, vanus vanum aera captem.

Ex Florileg.

ERrantem pridem Cypris quærebat Amorem;
 Si quis vidisset eam per compita prolem.
 Est mens ille fugax. Magno donabitur index.
 Oscula nostra feret, si mox adduxerit ipsum,
 Oscula non solum, sed multum munus habebit.
 Est puer insignis: Noscas in millibus unum.
 Non est alba cutis, rubet ardens: splendor in illis
 Flammeus est oculis, mala mens, & dulcia verba.
 Quod loquitur, non sentit idem. Sunt nectaris ora,
 Sed flagrans irâ truculentus decipit altu.

Nil

Nil habet hic verum, fallax puer impla ludit.
 Casaries bene compta, pudor non vultibus ullus.
 Parva manus, longè sed docta emittere telum.
 Spicula Tartarei norunt, & vulnera Pluto.
 Est nudum Corpus, duplici mens obrita fraude.
 Ad sexum rapidis utrunque allabitur alis,
 Visceribus laxis consistens. Parvulus arcus,
 Quo tamen intento medicus ferit astra sagittis.
 Ex auro pharetram gestabunt terga, nocentes
 Intus erunt calami, queis me quoque vulnerat armis.
 Omnia sæva Deo, sæva omnia, sævior ipsi
 Fax, quamvis parva, ardentem potis urere Solem.
 Si capis, adducas vinctum: si fleyerit, ulla
 Ne pietas capiat, lacrymis scit fallere fictis.
 Vinci & ridentem, si spondeat oscula, vites.
 Oscula falsa feret, sunt intus labra venenum.
 Accipe, si dicat, pulchrum tibi porrigo telum:
 Ne tange infidum munus. Sunt omnia flammæ.

Pœna sequax sceleris.

Ex Ant. gr.

EPIGRAMMA.

E Sæarum ingluvies Mus tecta pericula ridens;
 Qui ex ipso peteret funere lucra sibi;
 Ausus nerviloquam Phœbi est arrodere chordam;
 Fregit at audacis chorda retracta gulam.
 Quid miramur adhuc jacentem spicula Phœbum?
 Hostem fila lyraë vindicis ipsa necant.

Hera-

Ex Pallad.

EPIGRAMMA;

Heraclite fluat tibi fletus largior; ætas
 Dignior est lacrymis, quam fuit ante, tuis.
 Nunc quoque majores Democrite tolle cachinnes;
 Justior hœc nostro tempore risus erit.
 Stultitiæ, & scelerum terris audacia regnat:
 Excipere hanc risu, fletibus illa decet.

Uxor utilis, cùm periit.

Ex Pallad.

EPIGRAMMA:

ERigit extinctâ tumulum vir conjuge gratus,
 Manesque ut solvat carcere, fundit opes.
 Nempe virum juvat properatô funere conjux,
 Cui sua libertas hac pereunte redit.
 Uxor triste malum, solo sanabile fato,
 Quæ, nisi defuerit vivere, nulla juvat.

Libido semper famelica.

EPIGRAMMA.

CUM Lupus est pastus, non jam Lupus esse videtur
 Innocuus, mites Agnus at inter Oves.
 Non super absumptam se ingurgitat heluo prædam
 Faucibus oclusis, ventre tumente cibò.
 Sed facilè concoctà rursus cùm esurit escâ,
 Fit Lupus infestus, qui priùs Agnus erat.
 Paulisper reticet, dum se explet, cæca cupido;
 Sed cùm defuerint pabula, rursus hiat.

Sæpiùs opinione, quàm re laboramus.

Senec. Ep. 13.

EPIGRAMMA.

SÆpiùs, ipsa licèt res absit, opinio torquet,
 Quæ, quod non extat, fingit inepta malum.
 Hinc fallax, egressa modum, nimis anxia turbat,
 Fingendo, augendo, præcipiendo malum.

Malum est quandoque causa boni.¹⁷¹

Ex Aut. gr.

EPIGRAMMA.

Echargo torpens, lectoque phreneticus uno
Dum jacet, alterius pellit uterque malum.
at vires, animumque furor, victumque veterno,
Multo contundit vulnere, mentis inops.
Uulnera utrisque juvant; una est medicina duobus:
Cedendo hic dormit, fit vigil ille dolens.

In captum ab amore.

Ex Lucil. lib. 7. Ep. 48.

Qui fuit infestò rabidi canis ore petitus;
Ille, ut fertur, aquis ora canina videt.
Ile quoque dente ferox petiit fortasse Cupido,
Et rabies læso pectore dira fuit.
Nam mihi, queis flagro, licet absint Phyllidis ora,
Ostendant, æquor, fluminis unda, calix.

Merula è retibus fugiens.

Ex Anth. gr.

EPIGRAMMA.

ET merula, & turdus se reti involvit eodem,
 Alter cichlizans, altera manè canens.
 Hæret in implexo detentus carcere turdus;
 At merula è tenui libera cassè fugit.
 Qui citharâ gaudes, argutam, Phœbe, Diana
 Forlan venatrix hanc tibi solvit avem.
 Sacrum cantorum constat genus esse; canoras
 Vel surdus cassis lædere parcit aves.

Tria in Mundô periculosa.

EPIGRAMMA.

PECTUS, tecta, rates, labefactat, proterit, haurit;
 Formâ, vi, fluctu, fœmina, flamma, Mare.
 Flammam extinguis aquâ, Mare reddit sepe, quod hausit
 Fœmina semper obest, sævior igne, Mari.

Solon cursum vitæ in decem hebdomadas
ita partitus est, vt septimo quoque
anno ætas nostra aliquam mu-
tationem haberet.

EPIGRAMMA.

Existunt primâ dentes, pubesque secundâ,
Mollia lanugò mox tegit ora nova.
Quarta auget vires, & quintâ ducitur uxor,
Perficitur sextâ mens, ratioque viget.
Septimâ, & octavâ promit facundia sena;
Decrescit robur nonâ, animique vigor.
Digressum à decimâ fato propiore monemur;
Sic sensim, dum abeunt tempora, vita perit.

Ex Floril. lib. 3. cap. 4.

EPIGRAMMA:

MYgdona digressum vitâ sua vexit ad Orcum
Cymbula, non tristi portitor ore Charon.
Illa dedit victum, testis fuit illa laborum,
Sæpe senem iuvat piscibus illa gravis.
Illa sequax Domino, cum terris cederet, hæsit,
Nam periire uno nauta, ratisque rogò.
Una comes vitæ, mortis comes una magistro:
Non potuit melius cymba probare fidem.

EPIGRAMMA.

Si par dulcisono Corydus cantum edit olori,
 Si mœstam ranæ cantu imitantur avem:
 Argutas cuculus vincit si nocte cicadas,
 Dulce melos fundet par quoque Musa tibi.

Ex Florileg. lib. 1. cap. 1. Epigr. 18.

EPIGRAMMA.

Juppiter æternis adamantibus æthera claude;
 Et bene munitâ fulminis arce tona.
 Jam pelago, & terris Romano à Marte subactis;
 Invia sola Viris Ætheris alta manent.

Ex Florileg. lib. 1. cap. 5. Epigr. 6.

EPIGRAMMA:

Oceanus quamvis terras exundet in omnes;
 Vel Rheni indigenæ tota fluenta bibant,
 Nil minuet Romam, donec præstaverit Orbi
 Imperium sapiens Cæsare freta suo.
 Quercus sacra Jovi sic stat radicibus altis,
 Dum folia intereunt arida, sparsa Notis.

Motio-

ELEGIA.

Fama est hōc nostro nascente Promethea Mundō,
 Brutorum frustis composuisse Viros.
 Indita pectoribus calidis fuit ira Leonis,
 Abditus est Leporis corde tremente metus.
 Turtur amans fibris dulces infudit amores,
 Audentes animos ales amata Jovi.
 Sic homines nimio fervente libidinis æstu
 Humani redeunt, qualis origo feri.
 Expressit graphice Platonis fabula verum;
 Musarum falso vera colore placent.
 Pars animi inferior, commota ab imagine rerum,
 Gestit lata bonis, angitur ægra malis.
 Hinc mentem variè impellunt dolor, atque voluptas,
 Et, modò servetur norma, decōra juvant.
 Acriùs his animi ferventes ignibus urgent,
 Ut bona concilient, ut nocitura fugent.
 Sed rationis inops excedit limite sensus,
 Et semel in motu cæcus in omne ruit.
 Quin trahit & mentem, quæ prouit impetus, actam,
 Nec sinit, ut reputans eligat illa decus.
 Ergo adhibendus erit, ratio quem præcipit, usus,
 Ut sensus dominâ mente suescat agi.
 Sic equus in primis quantò generosior annis,
 Calcitrât, & mordet, ni moderetur eques.
 Cùm verò didicit frænum sessorè Magistro,
 Utilis exercet bella, theatra, vias.
 Sic leges experta diù, sic moribus apta
 Fit tandem Virtus passa cupîdo modum.

Est moderanda viris , non extinguenda cupido :
 Quisque , ubi crimen abest , oderit , optet , amet :
 Stoica quidem sensus , motusque cupidinis omnes
 Funditus ex animis tollere Secta jubet .
 Nullà horum patitur Sapientem parte moveri ,
 Virtutemque docens non finit esse virum .
 Vana sed austeræ fuit hæc Sapientia gentis ,
 Fingere naturâ non patiente probos .
 Ut Reges populis mens sensibus addita regnat ;
 Et populos cohibet , non necat imperium .
 Et nos naturam nil præcidendo colamus ,
 Utamur toto facta ad honesta viro .
 Ira faces animô subdit , quibus acrior instet ;
 Difficilis quærens ardua lucrâ boni .
 Servans ira modum rationis ad inclyta Miles
 Fortis , sed rarus corde tumente modus .
 Qui se despectum videt , irâ percitus ardet ,
 Et se se ulturus surgit in arma dolor .
 Ultio , quam sperat , delectat imagine vivâ ;
 Spesque minax morso ridet amara labro .
 Singulus offendit , scopus est quoque singulus iræ :
 In totum livent odia dira genus .
 Cognosci ira cupit , tacitus quòd negligit osor ,
 Huic est ignotâ peste nocere satis .
 Sedent lenta animis , nec magno turbida motu
 Odia perturbant pectus , at ira dolet .
 Ora rubent , flagrant oculi , nec membra quiescunt ;
 Frigida succenso corde labella tremunt .
 Quòd si fortè neget quis se læsisse volentem ,
 Damna licèt maneant , ira remissa tepee .
 Sed donec læsi decoris dolor æstuat intus ,
 Cæcâ mente furor crimen ad omne rapit :
 Pessima turbatis est ira , quòd illico cæca est :
 Primum est iratis mens tenebrosa malum .
 Lumine sublatô crescens furor omnia perdit ;

Sic.

Sic nocte in præcepſ impetue omnie abie.
 Hæc nimie ergo tuo ne ſurgat flamma camino,
 Ne ſie non meriti ſtultue honorie amane.
 Pectoriebie citiue ſuccenditur ira ſuperbie:
 Nunquam ſe merito culta decore putant.
 Quod ſi prompta tibi Natura hoſ excitat igneſ;
 Cum flamma excedit pectore, ne quid agae.
 Contine tunc dextram, facile quoque comprime voceſ;
 Poſtea cum friget, fervida facta dolent.
 Dum nox conſilium nubit, nil fide furori,
 Nil fac, parte tui dum meliore careſ.
 Inſonſ interea vaneſcet in Æthera flamma;
 Eſt brevie, aggeſto ni magiſ igne foveſ.
 Eſcam ni præbeſ, mitiſ natura redibit,
 Nam fomeſ vitiô non ſtimulante ſileat.
 Accipe quâ trux iracundia paſcitur eſcâ,
 Ut lenire acrem, ſive cedere ſciao.
 Qui noſ, vel noſtroſ ſpernunt, qui optata reſellunt,
 Qui damnô mulctant, unde nigreſcat honor.
 Hinc ſi præſertim nulla ipſiſ lucra parentur,
 Hoſ contra horrendiſ ignibuſ ira flagrat.
 Doctue ab indoctiſ, à paupere dives honorem
 Poſcit, ab obſcuro nobiliſ, atque poteneſ.
 Hoſ coquit obſequium rabieſ ultura negatum,
 Magnæ fortunæ contigit ira comeſ.
 Iræ ergo movent qui vel majoribuſ auſiſ
 Obſtare à magno nil tamen hoſte timent.
 Si bene quiſ merito neglexit tempue acerbum,
 Incutit irataſ gratia læſa faceſ.
 Cui dolet optatum fruſtra, quoque pronue in iræ;
 Eſurieneſ, ſitieneſ, æger, egenueſ, amaneſ.
 Succenſentque magiſ ſi neglexere levamen,
 Quoſ cenſent opéra poſſe levare levi.
 Ad ſubitum vulnuſ ſubito exandeiſcimuſ æſtro,
 Ut ſubito exultant pectora feſta bono.

Qui nos ludibrio, derisu, & scommate vexant,
 Quos magis infestos quisque modestus habet.
 Ardet in hos meritò potioribus ira favillis,
 Quòd nobis nullo est turba molesta lucro.
 Si cui damnentur quæ sit magis ille professus,
 Hoc magis adversum perferet ira minùs.
 Imò minùs, si fortè timet, ne vera caventur
 Objecta, & partum cesset ob illa decus.
 Et minùs à carò veniat si crimen amico,
 Gratia quem sancto jure favere jubet.
 Si quis conjunctos non persentiscat egentes,
 Qui non attendit, negligit ille suos.
 Si quis nostra videt, vel nunciat aspera lætus,
 Hæc iracundi causa doloris erunt.
 Iram Pelidæ magnus cantavit Homerus;
 Nunc vult Margitis versibus ira cani.

Paratò ad pii Magnatis quietem Ruri.

INSCRIPTION:

Fessus ab urbanis hòc parvo Rure quiesco:
 Dulcior in modicâ simplicitate quies.
 Otia nostra facit longus rerum usus, Amici,
 Spes modicæ, mentis candor, & ipse Deus.
 Hîc turbam fugio, me quæro, æterna revolve.
 Turbam odi, mecum vivo, suprema paro.

In laudem Plinii.

EPIGRAMMA.

Plinius eloquio naturæ arcana revelat :
 Hæc gaudet fieri pulchrior artis ope .
 Ingenium rerum , quod adhuc natura tacebat ,
 Non alio pandi-debuit ingenio .
 Clari qui scribunt Heroum gesta , creantis
 Sed fuit Historicus clarior iste Iovis .
 Hæc mens digna fuit , cui mens bene cognita Mundi
 Magni operis vellet fidere consilia .
 Sed pauci credunt : idèò magis eminet . Hæc sunt ,
 Quàm possit vulgus credere , magna magis .
 Juppiter hæc fecit , dicit quem Juppiter afflat ;
 Sic meritò humanam vincere visa fidem .

Officium juxta mensuram cuique
 tribuendum .

CARMEN.

MUnia sic peragunt non omnes omnia Nautæ :
 Quisque sui satagit , melior quòd totus in uno .
 Impellunt alii remos , alii que rudentes
 Expediunt , alius sentinam exhaurit onustam .
 Alidat hic malò , lintres ille explicat auris .

H 6

Sibilò

Sibilô hic officiis judex partitur in omnes
 Metra operum, sonitu distinguens maxima parvo.
 Hic legit in folio vada, saxa, in pyxide Cœlum,
 Cœli habitum, secreta Maris mens colligit una,
 Singula, & in plures describit mûnera dextras.

Junius Brutus proprios filios occidi jubet,
 quòd contra patriam cum Tarquiniis
 conspirassent.

EPIGRAMMA:

Stringo Roma tuas natorum in colla secures;
 Et patriæ patri non licet esse patrem.
 Civis amans, fortis vindex, pater impius Urbem,
 Reges, & natos libero, pello, neco.

Anacreontis Epitaphium.

Ex Florileg. lib. 3. cap. 25.

EPIGRAMMA.

Hic jacet Ascræâ qui lusit Anacreon arte.
 Fecere, ut fureret, Musa, Lyæus, Amor.
 Ars sacra prima licet, reliqui duo prava libido,
 Et prima à reliquis prima duobus erat.
 Ingenuos mores ars omnis honesta requirit,
 Sed pestis morum pessima Musa procax.

Ex Florileg.

EPIGRAMMA:

Nos humiles hominum, quāvis præclara geramus;
 Nulla memor grato carmine Musa canit;
 At modò respirent ignava per otia Reges,
 Ut Lybicus dixit, factum adamante manet.

Ex Florileg.

EPIGRAMMA:

OB morbos cūm fortè graves Archippus arator
 Expirans animam, transiit ad Stygios.
 Hæc dixit natis: Cari exercete ligonem,
 Et quæ vita beat rura quieta colens.
 At ne fallacis pelagi laudate laborem,
 Nec quos sæpe dolet fracta carina casus.
 Cara solet Genitrix ut dulcior esse Novercâ;
 Sic est vitatô Terra colenda Mari.

Ex

EPIGRAMMA.

DUm potatus aquâ diram vigil exigo noctem ,
 Venit , & irato Numine Baccus ait .
 Jurè luis nostram , Venerisque abstemius iram .
 Sic vexo siccos , sic & iniqua Venus .
 Sobrius Hyppoliti si mores fortè sequêris ,
 Perdet ut Hyppolitum te fera nex ab aquis .
 His dictis abiit . Nymphas ego protinus odi ,
 Ne qua sit è Nymphis Phædra noverca mihi .

Servatrix fortuna precor Jove nata Sotera .

Ex Pindari Olymp.

Ode 12.

OH fors servatrix , Jove nata auctore salutis ,
 Urbibus ex ficulis Himeræ sis fausta potenti .
 Tu Mare , tu bellum , tu pacem Maxima regis .
 Errant spes hominum per falsa volumina rerum ;
 Nobis certa Deus tegit omnia signa futuri ,
 Fallunturque viri , quâcunque indagine quærant :
 Multa adversa cadunt , quæ quis non ante putarat ,
 Multa licet furerent , riserunt fata repente .
 Si tua clausisses prognate Philanore gesta ,
 Ceu Gallus , cui pugna domi , solâ æde parentum ,
 Nec te ejecisset patriæ discordia Cretæ ,
 Jam tua fama tuo marcesceret abdita nido ,
 Arbor ut effæcto segnis marcescit in agro .
 Nunc verò Ergoteles te fecit Olympia clarum ,
 Te binâ ornarunt Isthmus , Delusve coronâ ,
 Nympharum Thermas , habitet tua rura beatus .
 Enar-

Enarratur locus Platonis in primo de Re-
publicâ , à contrariâ quæstione
non discrepans .

E L E G I A .

Inclita nobilitas omni præponitur auro ;
Id quoque jactabit , qui magis optat opes :
At si quæsieris justè , fruerisque modèstè ,
Est nummo utilitas optima , sanus amor .
Sunt à fortunis alimenta , & commoda vitæ ;
Absque his virtutum munia multa jacent .
Dura animum frangit , mentemque retundit egestas ,
Ad vim compellit , dictat iniqua dolos .
A' se divitias Socrati confessus amari ,
Platonis Cephalus sic sua sensa probat .
Dum flagrat in nobis ignara juvena timendi ,
Omnia de Ditis carcere falsa putat .
Huic frustra canitur Minos , huic fabula Manes ;
Post cineres plecti turpia facta negat .
Sed lapsu annorum , seròque monente senectâ ,
Ingruit auferri nescius iste metus .
Tunc licèt obsistas , animumque avertere cures ,
Cerberæus latrat cordis in aure canis .
Sive quòd hæc friget , titubatque timoribus ætas ,
Semper & expectat tristitia vita ruens :
Sive quòd æternis tandem mens proxima rebus ,
Æterna obtutu iam propiore videt .
Tunc si facta cui fraus est , censusque minutus ,
Plectendum mordet conscia corda scelus .
Quòd si dives eris , reddenti ablata licebit

Extre-

Extremos dulci pace beare dies.

Oh quàm jucundum sperare senilibus annis
Mitia si liceat ludicis ora Dei!

Ignarus morum visus mihi Pindarus olim,
Quòd spem nutricem dixerat ille senum.

Vix senium sperat, potiùs timet omnia triste,
Nempe usu doctum, cuncta referta malis.

Nunc tandem agnosco, de spe cecinisse Poetam,
Quæ Cœli ostendit proxima regna probis.

Hæc vidit solo naturæ lumine Plato,
Non videant quibus à Numine certa fides?

Utendæ reputentur opes, ut clara suadet
Nobilitas hominum, scilicet orta Deo.

Medæa nutans inter amorem, & iram.

Ex Stobæo.

HEheu quid audes anime? mens reputet priùs
Quàm dextra peccet, quàmve amatos maxime
Dilaniem sævissime. Quid agis miser?

Jam reprime consilium ferox, & vim impiam.

Sed quid retentat fletus ejectam licet,

Et proditam à quo misera credebam minus.

Vix tanta posset vile mancipium pati.

Ne deferas te fortis in malis anime,

Age jam. Statutum est. Matris aspectu feræ

Recedite nati; fervidum pectus ciet

Rabies cruenta. Manus furentes, ah manus

Armamur in quantum scelus! quantum pavet

Natura crimen! quos meorum viscerum

Dulces labores perdet atrox impetus!

Descriptio pugnae ampullantibus verbis
facta per jocum.

C A R M E N.

JAm vexilla Dei texerunt arva Tonantis,
Horridaque ingentes intorsit buccina coros;
Versicoloratae volitant in casside sylvae.
Tristibus in parmis omni Jove fulgurat ira;
Quadrupedante sonô quatiuntur & atria Ditis.
Anguibz elisis frendunt sub pondere Martis.
Ecce agiles Æthnas jaculatur fistula bombo,
En tormenta vomunt flammanti ex pectore mundos.
Primævumque chaos stridens catapulta minatur.
Nubibus excutitur Juno, jam barbara pestis
Laxa per Oceanum diro dat vela furori,
Densanturq; animæ, nec styx mortem occupat omnē.

Theocr. Idilium VI.

NUper Arate nemus Dancæta, & Daphnis in unum
Compulerant pecudes. Syrio flagrantibus arvis,
Ad gelidum fontem, viridique in margine fusi
Carminē certarunt; hōc cœpit carminē Daphnis.
Ecce gregem Galatæa tuum pulcherrima pomis
O Polipheme petit, durumque appellat amanti.
Te miserum, miserum, qui non respexeris illam,
Aversusque canas. Pomis petit illa tuentem
Nota armenta canem, ac implentem vasta latratu
Littora, dum proprios miratur in æquore vultus.
Ah

Ah cave, ne insiliens in candida crura puellæ,
 Vulnere tingat ebur, patriis dum fluctibus exit.
 Jam satis ipse suo torrente cupidine languet,
 Hos tanquam Cinaræ cum primò intenditur æstas.
 Illa sequacem odit fugiens, sequiturque fugacem,
 Et saxum omne movet. Facit hoc Polipheme Cupido,
 Ut minimè pulchrum pulchrum videatur amanti.
 Respondit Damœta pari modulamine dulcis.

Per Pana hanc vidi pomis armenta petentem.
 Vidi oculo hœc carô, mansuro & ad ultima vitæ
 Quæ contra cecinit vates mihi Telemus, illa
 Auferat, in propriam vertantur ut omina prolem.
 Verùm hanc sic stimulo. Nusquam respecto tuentem,
 Fingô placere aliam, quòd Nympha exterrita credens
 Rumpitur. Oh Pæan quàm rumpitur! Exilit undis,
 Acta velut furiis, in caulam excurrit, & antrum.
 Nec canis huic latrat, nempe hanc cum nuper amarè,
 Applicuit nares gremio blandita puellæ.
 Fortasse illa preces cum sæpe hoc fecero mittet.
 Sed claudam ipse fores, donec mihi serviat uni,
 Et supplex in verba mei jurarit amoris.
 Nam mala forma mihi non est, velut esse loquuntur,
 Reflexum placido me nuper in æquore vidi.
 Est mihi barba decens, oculus mihi pulcher, & unus;
 Judice me dentes Pariô plus marmore candent.
 Conspui ego pectus mihi ter, ne fascina lædant;
 Scilicet hanc docuit longœva Cotyttaris artem,
 Quam quondam cecinit messoribus Hippocionis.
 Hic tacuit, fociôque dedit clara oscula carô,
 Et Syringa dedit, donata à Daphnide contra
 Fistula Damœtæ, grege namque ad carmina læto
 Damœtam Syrinx, decorabat fistula Daphnin.
 Tunc neuter vicit, nam cantu invictus uterque.

Idil. XI.

PHarmaca nulla puto (sint aspersa , illita , pota)
 Nicia , tam certè læsis ab amore mederi ;
 Quàm Musas . Lenis , dulcisque hinc cura dolenti .
 Non tamen inventu facilis . Tu noscis , opinor ,
 Scilicet Aoniis nutritus ad ista Deabus .

Si jam curavit Polyphemus noster amores ,
 Ille vetus Cyclops Galatææ addictus iniquæ ,
 Cùm vix barba genas florente ætate notaret .
 Vulnera fecit amor , non pomis illa , rosive ,
 Non curanda oleo , sed dira , sed intima cordi ,
 Jamque insanus amans errabat in omnibus amens .
 Jam finè Pastoris ductu grex sæpe redibat
 A' pascu ad caulam , dum pasceret ille dolorem ,
 Solus ab aurorâ cantans in littore Nympham ,
 Tam sævum à Cypriâ penetrarat viscera telum .
 Ast curam invēnit ; nam à littore in æquora versus
 Sic pulchram vultu , sic duram corde vocavit .
 Oh candens Galatæa , quid averfariis amantem (*) .
 Cascolis magis alba meis , & mollior agno ,
 Lætior & vitulo , maturâ & dulcior uvâ !
 Arsit cara tuis hoc pectus amoribus olim ,
 Cùm tecum mea Mater erat , dux ipse præibam (*) ,
 Tu tibi consimiles flores in monte legebas .
 Postea non habui , nisi cùm te specto , quietem .
 Sed me nil curas : causam tamen improbe nosco .
 Fronte supercilium totâ superincubat ori
 Promissis setis , quas usque reflectit in aures .
 Unus inest oculus , natus labro amplior amplo .
 At mihi vel tali sunt mille in montibus agnæ (*) ,

Quas

(*) Ovid. Met. lib. 3. (*) Virg. Ecl. 8.

(*) Virg.

Quas mulgens lac dulce bibo, tum pingue coactum;
 Æstate, Autumno, brumâ mihi semper abundat.
 Nemo Cyclosum modulâ mihi certat avenâ,
 Cum pomum te dulce canens vigil exigo noctes.
 Undecim ego gravidas omnes tibi nutrio cervas,
 Quatuor urforum catulos: dilecta venito;
 Hæc tua jam fient. Sine pulset littora pontus,
 Te placidam nostro nox alma fovebit in antro.
 Hic Daphe formosa viret, pulcherque cupressus,
 Hic hederæ nigræ, vites hic nectare plenæ.
 Hic gelida Æthnæis nivibus mihi defluit unda:
 Fluctibus hæc vestris quis non præponat amaris?
 Sim licet horridior, mihi sunt è robore ligna:
 Perpetuos ignes cineris sup tegmine servo.
 His mihi crudelis pectusve, oculumque perurre.
 Unicus hic quamvis mihi sit super omnia carus,
 Quicquid tu facies, animo tolerabitur æquo.
 Oh me cum squamis peperisset Mater! Adirem
 Ad te per fluctus, & candida lilia ferrem,
 Vel folio ad ludum strepero, mollique papaver:
 Sed quædam dat hyems, quædam dat ruribus æstas,
 Ut tibi (quod cuperem) nequeant simul omnia ferri.
 Nunc tamen, oh Virgo, nunc si quis venerit hospes,
 Qui doceat, discam vestras innare per undas,
 Ut tandem experiar vobis, domus humida ponti
 Cur adeo placeat. Galatæa è fluctibus exi
 Te pulchrâ indignis, & postquam exiveris illis
 Rura colens mecum obliviscere cara reverti,
 Ah mecum malis armenta educere pastum,
 Mulgere, & calathis inferre coagula mecum:
 Sed de matre queror; sola est mihi mater iniqua,
 Assidue quæ me magis intabescere cernens,
 Quicquam dulce tibi pro me non dixerit unquam.
 Sed capite, & pedibus me dicam utrisque dolentem,
 Ut quoniam tristior, miserans tristetur, & illa.

O Cyclops Cyclops, quæ te vesania læsit(*)!
 Texere vel calathos, vel prato messæ virenti
 Pabula ferre agnis melior tibi cura fuisset.
 Adstantem mulge. Sequeris quid stulte fugacem?
 Invenies aliam magis hæc fortasse decôrâ.
 Jam multæ inventæ nostris ab amoribus ietæ,
 Quæ gratum læto cecinerunt carmen amanti.
 Et nos in terris aliquid sumus. Ista superbæ
 Sic cecinit Cyclops melius medicatus amores,
 Quàm si profuso curasset prodigus auro.

Theocriti Idil. XXIII.

Flemus Adonin, obit fata impia pulcher Adonis;
 Pulcher Adonis obit, tristes lacrymantur Amores.
 Purpureo è lecto jam surge miserrima Cypris,
 Et nigro in peplo tuâ candida pectora plangens,
 Omnibus exclama. Periit mihi pulcher Adonis.
 Flemus Adonin, obit pulcher, lacrymantur Amores;
 Pulcher Adoni jaces in sylvis fancius album
 Albo dente femur, pejori vulnere Cyprin
 Lædis agens animam; nigri tua membra cruores
 Lactea jam sædant, oculos mors ferrea nubit,
 Perdunt labra rosam, tecum simul ipse perire
 Visus Amor, nisi fida Venus servaret Amorem;
 Nam moriente viro vult vivere Cypris Amorem,
 Exangui ostendit lacrymas testata dolorem.
 Tum fidas lacrymas heu jam non cernit Adonis.
 Flemus Adonin, obit pulcher, lacrymantur Amores;
 Dirum vulnus habet, dirum violatus Adonis
 In femore, ac multò gravius sub pectore Cypris.
 Fida corona canum circum latrat, impia fata
 Montanæ incusant Nymphæ, Cytheræ solutô

Criss

(*) Virg.

Crine furens errat, sinè peplo, oblita cothurnos
 Nec sentit, sacrò quos tingit sanguine sentes.
 Illa cruore yepres, terram fletu, æthera voce
 Implet, & Assyrium repetit sinè fine Maritum.
 Heu Venus infelix! Clamate dolenter Amores,
 Illi obiit pulcher, sua forma & languit illi.
 Pulchra fuit Cypris, dum pulcher vixit Adonis,
 Forma Deæ periit, periit cùm pulcher Adonis.
 Jam valles, colles, sylvæ, agri, flumina, pagi
 Cypridis ærumnas, occisi fata loquuntur.
 Flora dolore rubet, Cypris per rura per urbes,
 Vel rupes motura canit miserabile carmen.
 Heu miseram Vencrem! Periit formosus Adonis!
 Echo respondet. Periit formosus Adonis.
 Quis rigidus miserum Veneris non flevit Amorem,
 Ut vidit sævum, ut cognovit Adonidis ulcus?
 Illa manus teneras ad carum exparsa: Parumper
 Dixit Adoni mane, donec dolor ultima sensa
 Fundat, Adoni mane; verbis mea vita supremis
 Responde extremum, jecorisque sub intima nostri
 Spiritus ille tui dulcissimus influat oris.
 Hic mihi sit philtum mansuri in pectore amoris:
 Hunc ego servabo pro te fugiente per umbras.
 Ah miser usque fugis longissimè ad infima Mundi
 Crudelem ad Regem. Sed ego Dea, scilicet impos,
 Aut te morte sequi, finire aut morte dolorem.
 Accipe tu felix nostrum Proserpina Adonin.
 Tu potior nobis. Ad te pulchra omnia tendunt:
 Pejor morte mihi dolor est sinè fine dolenti,
 Nempe timore tui crescit de Coniuge luctus.
 Tu moreris (video & vivo) optatissime rerum,
 Deliciæque tuæ jam me quasi somnia relinquunt,
 Solaque jam vacui per tecta vagantur amores.
 Et quem donaram perit hœc in funere cestas.
 Ah tibi quid placuit, puer audacissime, sævas

Exag.

Exagitare feras , cū formosissimū es
 Ad nostros lusus , nec ad ista ferocia factus ?
 Hic Veneris luctus , fuit idem luctus Amoris :
 Heu miseram Venerem , periit formosus Adonis !
 Illa dedit lacrymas , quantum dedit ille cruorem ,
 Tunc sed uterque dolor vernos Floræ auxit honores :
 A' lacrymis Anemon risit , Rosa picta cruore est .
 Sed Venus in sylvis jam desine flere Maritum .
 Est thorus huic mollis suprema ad iusta paratus ,
 Nempe tuus ; pulchrum lecto compone cadaver .
 Dulcis uti somnus facie mors ridet in illā .
 Hic tu dilectum conclama rursus Adonin .
 Illi affunde suos flores , illi adde coronas ,
 Quamquam illo extincto periit quoque gratia florum :
 Quin linis unguentis ? sed Diva absiste ; sed omne
 Unguentum pereat , periit nam suavis Adonis
 Unguentum ille tuum . Jacet ille reclinis in ostro ,
 Et circum lugent divinum funus Amores ,
 Detonsi in luctu , tristis telum ille retundit .
 Hic arcum frangit , post se trahit iste pharetram ;
 Extincto hic solvit foccos , hic sedulus amnem
 Commixtum lacrymis calato portat in auro .
 Ille lavat vulnus , post terga is ventilat alis .
 Vana refrigerii sic fabula luditur illi .
 Officium Matri solvunt pietatis Amores .
 Extinxit simul ipse faces in postibus Hymen
 Mæstus , & abiecit genialem à fronte coronam :
 Dulce melos quondam non amplius insonat Hymen ,
 Carmen & occisi successit Adonidis heu heu .
 Complorant Charites , lugent sua crimina Parce ,
 Et superant fletum Veneris , verum ille nec audit ,
 Nec valet , ut cupiat , prohibent nam Tartara sensum ,
 Nunc satis , oh Cypris . Sedent convivia luctum .
 Hic tibi mox alium repetendus luctus in annum .

Ad Patriam suam.

C A R M E N.

OH Patria, oh semper crudeli exercita Marte,
 Ob dotes vèxata tuas, quando arca belli,
 Quando timens bellum, cui pax infestior armis.
 Quid tibi deliciae collis, quid læta satorum
 Gramina, quid rivis passim ebria prata, quid altæ
 Moles, quid splendor rerum, Populique frequentes,
 Quid nomen, quid opes, quid cultæ Civibus artes,
 Sidere si Martis percunt afflata maligno,
 Si cernuntur adhuc bellorum horrentia fumò,
 Expectantque novas ambusta Mapæ flammas?
 Quin facit ubertas, facit hæc clementia Cœli,
 Altiùs ut clades agri miseremur opimi.
 Nam crudele magis censem ferrea tantis
 Fata nocere bonis naturæ adversa faventi.
 Sic magis occisum flemus, cui census abundans,
 Forma, juventa, decus, duræ jam crimina Parcæ;
 Nam dum læduntur, queis optima sidera rident,
 Majore invidiâ Cœli violantur amores.
 Sed nobis peïora canit non una Celano,
 Et terret noctes qui nunciat horrida bubo.
 Quamvis nulla movent me vana hæc signa futuri,
 Nec moror astrorum vates ferale minantes
 Sedibus exitium vicina in tempora nostris.
 Non est humanum Cœli divinitus acti
 Pandere consilium, Mundique edicere mentem.
 Consensu rerum moveor caput undique nostrum
 Conflatâ quæ mole petunt. Torrentis ad instar
 Conveniunt tote nostra infortunia Mundò.

Dirus

Dirus in Aufoniis stridet jam finibus ignis,
 Proxima jam multæ volitant in tecta favillæ.
 Sed quamvis instant, & surda palatia lambent
 Non servaturæ cineris confinia flammæ,
 Nemo lares uestura suos incendia curat.
 Hic me communis vicinâ in morte veternus
 Commovet, & Cœli decretas indicat iras.
 Nam dum certa parant impellere fata ruinam,
 Consilium impediunt hominis, quo fulcra parantur,
 Cunctosque immisâ veluti torpedine figunt.
 Æolus ut rabidos meditatur in æquora ventos,
 Præcedit lenti mox flenda malacia ponti:
 Sic magnas semper portendere visa procellas
 Prævia communi communis inertia cladi.
 Sed magis, oh cives, crescentia crimina terrent,
 Jam tandem plectenda Jovi, nec fulmina poni
 Iracunda sinunt. Hæc Numen dulce severas
 In strages adigunt, quod nos levioribus ante
 Damnis sæpe monens, longâ pietate monendi
 Omnia consumpsit pœnæ præludia tardæ.
 Quid facimus Cives, dum nos conferta malorum
 Ulas urget atrox, eademque in fata vocatis
 Deseri mur sociis, & spes humana sefellit?
 Si precibus tentanda salus, lacrymisque petenda,
 Quin stemus superis, quorum infinita potestas
 Hoc se posse negat lacrymis obstitere nostris?
 Quin cessat furor hic morum per cuncta ruentium
 Flagitia, & miseri cur pergitur esse nocentes?
 Supplicat in cassum Populus, nisi supplicat insons,
 Et magis extimulant injusti vota Tonantem.
 Vos fractas lugetis opes, & publica damna,
 Dum tamen innumerâ circum famulante catervâ
 Turgida Phœbeis incedit curribus Uxor.
 Quid si mox reliquas ferat hæc insania noxas,
 Unde superba rapax luxum sustentat egestas?

Cùm purganda Deo Ninive sua crimina fieret ,
 Non credo hos fastus petulans ad templa ferebat ,
 Ebria nec vitiis tunc Saturnalia festis
 Egit , nec Musas produxit scena procaces .
 Sed sparsi cineres capiti , sed corpora plexis
 Funibus horrebant , animos deltata dolentes .

Cernitis , oh cari cives , pax unde petenda ,
 Quâque velit pietate peti . Vix una salutis
 Hæc via restat adhuc , per quam servamur utrisque ,
 Et terræ , & superis ; extra hanc utrisque perimus .

De simulacro Medææ , filios occisuræ .

Ex Florileg. lib. 4 cap. 9.

EPIGRAMMA.

Timomachus dulcem Medæam pinxit , & acrem ,
 Quam ciet in Natos ira , retardat amor .
 Diversi expressi mores : Tenet alter amantem
 Proles , at ultricem Conjugis alter agit .
 Oppositos miscens , ambos explevit imago .
 Sunt lacrymæ in rabie , sunt in amore minæ .
 Uxor sæva fuit , sed non oblita Parentem ,
 Respicit hinc Natos pellicis inde memor .
 Uxori , & Matrî facies hæc sufficit anceps ,
 Pictor ait , sensus inter utrosque labans .
 Stragem non pinxi Medææ , hæc sæva reliqui ,
 Namque hæc Timomachi non decuere manus .
 Ars sacra non tolerat tantum neque fingere crimen :
 Ingenium Musis non nisi mite placet .

Mittens

Mittens placentam saccharo conditam
ad quosdam Regulares
Rhetores.

EPIGRAMMA.

Jejunis Musis nil prodest copia fandi ;
Tunc Pindi melior melle placenta placet.
Sed mitto modicam multis. Sors invida vobis ,
Quæ bona vix monstrat , corripit orbe brevi .
Stricta placenta cuprum non explicat, unde vocatur,
Nec mereat famâ vincere inepta famem .
Vos augete animis nostra hæc munuscula gratis :
Sic munus , punctum quod fuit , orbis erit .
Est punctum . In puncto vix possit tangere dentes .
Gratia si redeat muneris , orbis erit .

In æream statuam Icarî in balneo.

Ex Floril. lib. 4.

EPIGRAMMA.

JCare , cera liquens te fudit in æquora quondam :
Te nunc è cerâ fundit in æra faber .
Ast hunc ne tentes malè sumptis æra pennis ,
Balnea ne facias , si cadis , Icaria .

EPIGRAMMA:

Andromedam vinxit Cephæus ne, an pictor in actâ?
 Hic certè visus rem superare color.
 Appicta est scopulis immanibus impia Cete,
 Vicino an turgens æquore vera venit?
 Ars fallens oculos animos movet; esse nequibat,
 Nec mage pulchra oculis, nec mage vera animis.

Ex Florileg. lib. 3. cap. 23.

EPIGRAMMA:

Plurima liquerunt obscurum littora nomen;
 Clarius à claris postea dicta viris.
 Tu quoque formosi sume Insula nomen Amoris;
 Sic erit à dulci numine dulce decus.
 Nam tegit occisum felix tua gleba puellum,
 Cui dedit Idalius nomen, & ora Deus.
 Tu Mare, tu littus pulchros ne lædite Manes.
 Sit levis extincto terra, sit unda silens.

Alceſtis apud Euripidem .

£££££

C A R M E N .

OH dulces thalami , dum dulces fata ſinebant ,
 Vos ubi jam carô laxata eſt zona Maritô ,
 Accipite Alceſtes ſuprema hæc oſcula veſtræ .
 Felix , heu breviter felix veſtro uſa cubili
 Vixi læta viro , & pulchris læriſſima natis .
 Invidêre Dii mortali hæc gaudia forti ,
 Ipſe invidit Amor , nam vos jubet ipſe relinqui ,
 Et nimiùm quòd amem , nimii linquantur amores .
 Vos alia implebit : Sit me felicior illa :
 Sat mihi ſi maneat per me felicior ille .
 Illius poterat ſubeuntes fata parentes
 Emeritum ſenium florenti impendere nato .
 Sic mihi conjugii , regnique , & prolis adultæ
 Plena bonis juſtum ad finem decurreret ætas .
 Aſt hoc non placitum ſuperis . Nos fata ſequamur ,
 Tanta nec invito minuatur gratia letho .

Ad intempeſtivè properantes
 ad ſublimia ſtudia .

E L E G I A .

Quid feſtinatis maturæ ad ſacra Suadæ
 Qui modò liquiſtis , patre jubente , nuces ?
 Eloquii non dulce bibunt ab Apolline neſtar
 Quæ Nutricis adhuc lacte labella madent .

Non ita se vulgat Pytho nugacibus annis,
 Multiplici cultos postulat arte viros.
 Postulat ingenium firmatâ ætate subactum,
 Et mores usu multa docente graves.
 Unde usus rerum, seu quæ experientia morum,
 Quos animi fluctus nostis, & unde fluant?
 Vos loca tractetis, quibus omnia rite probantur;
 Noscatis sedes, unde petenda fides?
 Est gravibus studiis levitas puerilis inepta,
 Ætas iudicio firmior ista capit.
 Perditis hinc operam pueri, nam messis acerba
 Non est de primis floribus apta cibo.

Bonus Orator quis sit.

XX

EPIGRAMMA.

O Rator facture fidem sic dicito primum:
 Altè quæ tractas, ut videre sciens.
 Impedit assensum suspecta incertia nostrum:
 Ignaro & verum credere quisque timet.
 Tum te ostende probum; fallit, solùmque suevit
 Ut magis imponat, dicere vera malus.
 Non nisi vera solet, nisi quæ putat optima fari
 Vir probus, & Virtus à bonitate sapit.
 Te demum ostendes cari auditoris amantem:
 Sic fit prompta fides; cuncta suadet amor:
 Qui se dilectum credit, dicta omnia credit;
 Creditur ostendi certa ab amore salus.
 Sic sint dicentes: in magnâ sæpe coronâ
 Pondus habet ratio, sed magis auctor habet.

EPIGRAMMA.

FLexanimam quisquis meditabitur arte suadam,
 Arguat, & rerum pondere dicta probet.
 Clara voluntati Mens hæc funalia præfert,
 Hæc solet ingrediens lumine vera sequi.
 Tum quoque sit lepidus, gravibusque admixta venustas
 Excitet auditum, fastidiumque levet.
 Magna voluptatis nostra est in corda tyrannis;
 Quæ magis oblectant, credimus illa magis.
 Maxima cura tamen sit flectere pectora dictis,
 Ut sic assensum mota cupido trahat.
 Ut favet, aut odit, sic censet pleraque iudex,
 Sæpe agitur sensu, iudiciumque putat.
 Scilicet auditis mea mens rationibus, urget,
 Ut sic esse putem, sensus ut esse velim.
 Credentes alii verum, tunc cedimus illi,
 Sed favet indulgens ipsa libido sibi.
 Ut ratio vincat magnâ est virtute parandum;
 Natura, ut sensus polleat, ipsa facit.

Mittens ad Religioforum cœtum
olei vasculum .

ELEGIA:

Proxima cùm referant duram jejunia luctam,
Vobis ungendis olla minuta venit.
Exiguis loculis, queis Farmacopola recondit
Extritas gemmas, mittitur olla minor.
Hanc aliquis cernens facienti grandia vitro
Diceret: En punctum, pars ubi nulla datur.
Olla minuta venit, nimio ne pinguis olivo
Obstipet vestrum crassa Minerva caput.
Hac olci stillâ culicis non ala teneri,
Nec minimo possit tempore lychnus ali.
Non satis hac possit tenuissima cuspis inungi,
Atomus haud isto tota liquore natet.
Nolo unctos nimium. Sino vos pietatis ad escam
Hoc sacro cogat tempore sancta fames.
Lætitiæ meliore oleo Deus ungere siccos
Asolet, & vacuæ dulcior esse gulæ.
Muneris en sordes quàm bellè excusat avarus!
Constantem esuricem quàm bene laudo satur!

Ex eo quòd pessimè aliquando corrumpi-
tur , non ideò omne optimum
damnandum .

C A R M E N .

FAlx quamvis temero messorum vulneret ictu ;
Omnis non ideò falcis damnabitur usus .
Musa licèt mores vitiet , medicina salutem ,
Vera licèt Logicus convellat , iusta disertus ,
Civibus has nemo meritò interdixerit artes .
Forma , valetudo , vires , mens , gratia , census
Exitio mulctant , nisi rectè utatur , habentem .
Ingenio tamen ista suo sunt commoda vitæ :
Non est in rebus , sed pravo est crimen in usu ,

Alcmanis Epitaphium .

Ex Floril. lib. 3. cap. 25.

E P I G R A M M A .

NE petrâ metire virum ; nam parvula visu ,
Tumba tamen magni contegit ossa Viri .
Hic jacet Alcmanes Cytharæ mens alta Lacænae ,
Quam Musæ implerunt toto Helicone novem .
Sparta suum clamat , sic Lybia . Utræque tacete ,
Quâ decus est melodi , Patria Vatis ibi est ,

Ex Florileg. lib. 3. cap. 14.

EPIGRAMMA:

Condita Neptuno cadit Hectore Troja cadente ,
 Cum duce sic jacuit Pella sepulta suo.
 Illustrant cives patriam , non patria cives.
 Non loca dant lucem , sed loca luce nitent .

Ex Floril. lib. 3. cap. 23. Epigr. 7.

EPIGRAMMA:

Eusthatii effigies dulcis , sed cerea tandem ,
 Ore nec ut quondam grata suada sedet.
 Heu flos , qui pulchræ vernaverat ante juyentæ ,
 Aruit , & modico pulvere sparsit humum.
 Ætas , dum decimo jam cœperat ire triluſtris ,
 Bis decimo , & sexto Sole oriente cadis .
 Nec thronus altus Avi juit , nec gaza Parentis ;
 Qui videt effigiem ſic tua fata dolet .
 Pulchrior haud ſingi potuit clementia formæ ,
 Nec ſingi Mortis ſævior ira poteſt .

Ex

EPIGRAMMA.

TUrpiter abjectis fugiens Damatrius armis ;
Maternos oculos perculit opprobrio .
Illa pudore ferox Natum transverberat hastâ ,
His etiam ignavum vocibus ulta scelus .
Jam morere , & Spartam purga . Quid patria peccat ,
Si fallis mammaꝝ degener ipse meas ?

Ex Antiphilo Bizantio .

EPIGRAMMA.

PER Mare dux juvenum docuisti audacia cursum ;
Tu miseras animas perdis amore lucri .
Noxia quid nobis struxisti ligna per undas ?
Cur facis , ut dirâ morte sequamur opes ?
Aurea sæcla forent , si longè à littore pontus
Sic spectaretur , Ditis ut atra domus ,

Mendicus stipem quæsitivit Ælio Adriano
Imperatori distico græco,
latinè ita dicenti.

Dimidio perii, reliquaque famelicus angor:
Rex serva medii musica membra soni.

Imperator ita respondit.

Et Solem, & Stygios tu crimine lædis eodem;
Et Solem, quod ades, & Stygios, quod abes.

In Italiano dicono così.

Mend. Sono per la metà di vita casso,
L'altra quasi la fame ha già sfornita.
Questo, o Cesare, aita
Musico semituon, che cade in basso.

Adr. Perchè il Sole ancor miri,
Perchè a Pluto non scendi,
Il Re del lume, e il Re de l'ombre offendi.
Ben sono empj delirj
D'un Alma al Ciel rubella,
Cercar pietà con sì nemica stella:
Il sottrarsi morendo a sorte dura
E' il più saggio valor de la sventura.

In laudem Præfulis vigilantissimi.

EPIGRAMMA.

Vitales oculos Pastoris sentit Ovile;
Sunt duce præsentis pascua læta magis.
Hic virgâ, & baculo solatur Ovilis Pastor.
Oh quàm subjectis dulce ab Amante regi!

Rosa,

Rosa, symbolum humanæ caducitatis.

EPIGRAMMA.

MANè rubens foliis vernat rosa, vespere pallet;
 Pulchra parum vivit purpura, spina manet.
 Fluxa voluptatis natura hóc flore notatur;
 Illico diffugiunt dulcia, dura manent.

Stulta sedulitas.

EPIGRAMMA.

POCula rara quidem, sed pulvere fordida multo.
 Sedula dum tergit, frangit inepta manus.
 Ars curâ perit immodicâ: malè providus auctor
 Perdidit ah quoties, dum nimis ornat, opus.

De Bigamo.

EPIGRAMMA.

CUR me iterum navim emenso committere ponto,
 Et quæ contraxi, pandere vela jubes?
 Quid geminas quæram: crux una est cuique ferenda;
 Ille ferat geminas, cui fuit una levis.
 Sit Bigamus, quem facta parum docuere pericla;
 Stultum est excusso subdere colla iugo.

De

De Echo .

EPIGRAMMA.

Echo ego muta loquax , tu dic bona verba Viator ,
 Aures ne lædam rursus acerba tuas .
 Mimula sermonis , vocis fæx , caudaque verbi ,
 Auditos soleo reddere fida sonos .
 Quæ dicente feram , quæ celas , ipsa tacebo ,
 Me lingua in terris iustior esse nequit .

Moderatio ,

Sumpta ab Auctore græco .

EPIGRAMMA.

Non amo , qui tumido jactat me vortice , pontum ,
 Nec positis ventis , quæ silet unda , placet .
 Quod satis est laudo ; mensura est optima rebus .
 Turpis , qui in modico munere cessat iners .
 Ergo modum servans , scædas horresce procellas ;
 Vita leves zephyros , queis bene fidis , habet .

207

Fabula desumpta ex Auctore græc.

EPIGRAMMA.

TOta madens nivibus gallina obduxerat alis
Pullos, ne prolem læderet acris hyems.
Incubat officio constans, sed frigore victa,
Provida dum natis consulit, illa perit.
Vos vel post cineres pudeat Progne, effera Colchis,
Cum doceant ipsæ munera Matris aves.

Prudentia :

Ex Phœnissis Euripidis.

EPIGRAMMA:

OMnes ante vias explora, atque omnia tenta,
Quàm præceptis vitæ dira pericla subis.
Ut bene procedat, prudens, quod suscipis, aude
Consilium, & vires sint tibi juncta simul.
Utrumque alterius poscit sibi fulcra, valetque
Nec sinè mens dextrâ, nec sinè mente manus.

Ira abscondita ferocior .

Ex eodem .

EPIGRAMMA:

VItatu facilis , quæ vultu proditur , ira ,
 Pectore quæ tegitur , sæviùs ira nocet .
 Iratum facilè vinces iram ore professum ;
 Sæviùs , iratus qui silet , ille nocet .

Nulli te facias nimis sodalem .

Ex Hippolyto Euripidi

EPIGRAMMA:

HOc quoq; me monuit, quæ nos multum erudit, ætas,
 Ne quenquam toto pectore certus amem .
 Sed sit amor , minui qui possit , latius idem
 Extendi , cordi ne sit amare grave .
 Nam grave fert pondus , duplici qui solus acerbo
 Conficitur luctu , damna aliena dolens .
 Cura intenta nimis, corpusque, animumque fatigat .
 Quod nimium est, prudens improbo, laudo modum .

Verum

Verum conjugium .

Ex Alceſtide Euripid.

EPIGRAMMA:

Non duplicē thalamū, & duplici de conjugē prolē
 Laudo, quæ replent lite, dolore domum.
 Fida ſit, atque uno conjux contenta Maritō;
 Unā contentus conjugē virque cubet.
 Imperium geminum grave pondus duplicat orbi,
 Et miſeros cives ſeditionē quatit.
 Sæpe inter geminos ardet diſcordia fabros,
 Et geminī vates carmine bella gerunt.
 Vento agitante ratem, gemini ſi vela gubernent
 Conſiliis varii, merſa carina perit.
 Mens magis, inſtructæ quàm plures lumine multo,
 Quamvis conſilio ſit minor, una valet.
 Ut bene res Dominis privata, & publica cedat,
 Jura det una urbi mens, regat una domum.

Varia prudentia in malis .

Ex Euripide .

EPIGRAMMA:

Cum non magna quatit tempeſtas turbida navim,
 Vincere quàm Rector ſed queat artis ope,
 Egerit hic fluctus, clavum tenet alter, & ille,
 Ne pereat navis, turgida vela regit.

Incre-

Increbuit sed si ventus vehementior, omnis
 Cessat Nauta, errat fluctibus acta ratis.
 Sorti obsiste gravi; sed cum truculentior urget,
 Quæ nequis obsistens vincere, ferre scias,

Amans, & Amens.

Ex eodem.

EPIGRAMMA.

STultitiæ, & Veneris, græcè si noscis, iisdem
 Principiò literis nomen utrumque sonat.
 Et bene; nam mentem primò Venus eripit illi,
 Quem capit; & captum non nisi stulta docet.

Fortuna.

Ex grec. Anth.

EPIGRAMMA;

Nescia consilii & legis, regit effera Gentes
 Fortuna, incertis fluctibus acta suis.
 Hæc favet injustis, hæc odit jura colentes;
 Hæc ratione probat, quod ratione caret.

Umbra

Umbra culpæ est pœna .

Ex Auth. grec.

EPIGRAMMA.

IN trivio calvam conspexit fortè Viator ,
 Nec flevit vitæ tristia fata brevis .
 Quin caput audaci lapidis malè perculit ictu ;
 Arida senserunt ossa sed icta scelus .
 Inde lapis rediens , jacenti lumen ademit ,
 Cui nocuit nimium docta ferire manus .
 Ipse luit stygio submersus carcere pœnas :
 Defendunt Manes saxa vel ipsa pios .

In Poetam malum , & Chirurgum
 imperitum .

Ex Auth. grec.

EPIGRAMMA.

NON aqua tot gentes merfit sub conjuge Pyrrhæ ,
 Non Phaetonteo tot periere rogò .
 Quot Potamon homines adverso Helicone poëta ,
 Et quot Chirurgus perdidit Hermogenes .
 Quatuor hæc igitur nocuerunt pessima terris ,
 Deucalion , Phaeton , Hermogenes , Potamon .
 Poëta

Poeta parcè remuneratus.

Ex Ant. grec.

EPIGRAMMA.

Immensum modico fremit ebria rore Cicada,
 Quâ minus argutè concinit albus olor.
 Sic parcæ quæ pauca dedit munuscula dextræ,
 Multo respondet carmine musa loquax.
 Grates lingua sonat: re tantum gratia constat;
 Scilicet os donat plurima, pauca manus.

Miles ignavus.

Ex Ant. grec.

EPIGRAMMA:

Vidit ut Iliacum (pictura ostenderat) agmen
 Miles, ad argivas edere bella rates.
 Pallidus, immotis venis, prosternitur ille:
 Me vivum, clamans, martia turba cape.
 Sic ne ictus, quærit; mox ut se vivere sentit,
 Picturæ spondens æra, redemptus ovat.

De Olympico .

Ex eodem .

EPIGRAMMA:

Porcino insignis vitandus olympice , rostro ;
Ne vitrei puras inspicere fontis aquas .
Nam si te videas , Narcissi imitabere fatum ;
Ille occumbit amans , osorat ipse tui .

Hostis munera exitiosa ,

Ex Auct. grac.

EPIGRAMMA:

Post obitas Hector pugnas , & scutiger Ajax ;
Pignus amicitiae , mutua dona ferunt .
Ajacis munus zonam ense remunerat Hector :
Funere , quid prosit munus , uterque probat .
In sua vesanus ferrum Ajax viscera condit ;
Raptatum bigis Hectora , zona trahit .
Ergo per hostiles veniunt quæ tradita dextras ,
Muneris obtentu visa juvare , necant .

Irrisoria Nasi descriptio.

Ex. Anth. grac.

EPIGRAMMA.

Castoris est nasus mediâ tuba bellica somno ;
 Falx metit hæc segetes , hic fodit arva ligo .
 Anchora navigis , jacenti semen aratrum ,
 Hamus piscanti , fuscina curva coquis .
 Sculptori scalprum est , oleri falx parva secando ,
 Cantharus in foribus , pigra dolabra fabris .
 Vultu instrumentum gestat mirabile Castor :
 Hôc faber omnis habet quidquid ab arte petit ,

Amor Mulierum lucri avidus.

EPIGRAMMA.

Flagrasti Veneris dives Socrates igne ,
 Pauper non es amans : quæ medicina fames !
 Delicias te Menophile ante vocabat Adonis ,
 Nunc stupet auditô nomine vafra tuo .
 Pottulat , unde venis ? quinam es ? quæ patria ? nosti
 Vix hoc effatum : nullus amatur inops .

Ex Auth. grac.

EPIGRAMMA:

Cum tremulâ quidam captaret arundine pisces;
 Hamo glabrum hæsit, præda inopina, caput:
 Tum subiens animus pietas, nullo usa ligone,
 Effossâ partem corporis abdit humo.
 Tellus fossori, quod texerat, obtulit aurum:
 Respondet iustis gratia prompta viris.

Fortunæ joci.

Ex Auth. grac.

EPIGRAMMA.

Rigit abjectos, trudit fortuna superbos;
 Et, quod vix fieri credimus, illa facit.
 Grande supercilium premet hæc, animosque tumentes,
 Quamvis plenum auro nunc tibi flumen eat.
 Quæ junco, & malvæ parcit vis aspera venti,
 Et quercum, & platanum sternere novit humi.
 Ergo teneto modum: servat sibi nauta carinam,
 Qui, licet aura vocet, littora tuta legit.

Alc.

Alexandri effigies ex ære .

Ex Aut. grec.

EPIGRAMMA.

Qui fuerit Macedo , docet oris forma verendi ,
 Hôc celsi virtus pectoris ære nitet.
 Magnū habet hic nomen, quòd plurima regna subegit;
 Qui se unum novit vincere , majus habet .

Humana miseria , veritatis magistra .

Ex Aut. grec.

EPIGRAMMA.

Miserat in ludum , quo prima includitur ætas ;
 Natum pæoniâ notus ab arte pater .
 Hæc puer edidicit -- *Per quem est invecsta dolorum*
Illas , in Ditem multaue turba ruit .
 Ut pater hæc audit : puer , inquit , linque magistrum
 Non est cur adeas , quo docere , virum .
 Ecce tibi præceptor adest : hæc omnia planè
 Patris ab exemplo discere nate potes .

Quod

217

Quod multis bonum est, alicui
quandoque malum est.

Ex Anth. grec.

EPIGRAMMA.

L Atè planitiem ripis egressus in omnem
Nilus, Aristagoræ prædia, remque rapit.
In glebâ natat ille suâ jam naufragus expes,
Tectaque vicini non bene sulta petit.
Tunc ait: oh multi frustra, captique labores,
Vanaque cura manus! omnia Nilus habet.
Unda hæc agricolis dulcis, quos ditat: at uni,
Dum me prædiolo privat, amara mihi!

Ex Floril. lib. 2. cap. 19.

EPIGRAMMA.

P Inxisti Phaetonta, virumque Menestrato Pyrrha;
Utraque sit quonam digna tabella rogas?
Ambas pro merito pendam; Phaetontis ab igne
Flagret forma, natet Deucalionis aquis.

EPIGRAMMA.

Cunctorum gaudens in fletu portitor Orci,
 Qui stigli tranas pigra fluentia lacus,
 Quamvis Umbrarum numero tibi cymba fatiscat,
 Me tot Diogenem Manibus adde canem:
 En diplois, baculus mihi pera, & Iecythus adsunt,
 Quemve tibi solvam, ductor avare, triens.
 Hac habui vivens, hac mortuus affero Diti:
 Qui vitâ migrat paupere, dives erit.

Ex Florileg. lib. 7. Epigr. 48.

EPIGRAMMA.

A cane correptus, rabiosa, ut fertur, in undis
 Tristitia damnosæ conspicit ora feræ.
 Me quoque corripuit lethali dente Cupido;
 Hinc furor immissus menti inimicus obest.
 Non calicem sumo, non fontem conspicio unquam,
 Quin referat vultus, quos amo, lympa, calix.
 Victor ut insulcet victis, hac arte malignus
 Iugia curarum pabula præbet amor.

Ex Floril. lib. 1. cap. 50.

EPIGRAMMA.

UT Mulus vivit, dum parcens sumptibus, arcâ
Computat ingentes Artemidorus opes,
Sæpe gerit fulvi Mulus pretiosa metalli
Pondera, sed dives pondere gramen edit.

Invitat Amicum suum ad audiendam
Præfationem in Scholis Palatinis.

EPIGRAMMA.

Officium cogit, prohibet reverentia fari;
Vellem, ut — sed retinet cætera sensa timor.
Et tamen effabor. Quid non stylus improbus audet?
Quod vercor linguâ promere, dextra notat.
Vellem, ut post mensam mihi cras auditor adesses,
Nugasque exciperes vir gravis aure meas.
Afferet oranti quantum præsentia pondus!
Tunc nugæ incipient non nihil esse meæ.
Nil moror; innumeri vel si adsint ter Reverendî,
Instar cunctorum tu mihi solus eris.
Quod si magna urgent, alioque vocaberis, auso
Ighoscas, & me nil petiisse puta.

In laudem Cicadæ.

EPIGRAMMA.

FRondibus excessis oh terque, quaterque beata,
 Ut Regina, hausto rore Cicada canens!
 Nam quæcunque vides tua sunt, quæcunque subactus
 Fert ager, & statò tempore sylva parit.
 Te colimus, messis cum sis divina futuræ,
 Fructibus innocuam teque colonus amat.
 Tu dilecta sacris Musis, dilecta que Phœbo,
 Effundis cujus munere dulce melos.
 Te argutam genuit tellus, & cantus amicam,
 Non senio vires conficiente tuas.
 Oh nullis servata malis, & sanguinis expers,
 Quis non te similem diceret esse Diis?

Ex Anth. græc.

EPIGRAMMA.

INter Virgineum ludebat Delia cœtum,
 Delia Virginei gloria rara chori.
 Fortè Amor aspiciens, hanc credidit esse parentem,
 Osculaque, impatiens, fer mihi, Mater, ait.
 Erubuit Virgo percepto nomine matris,
 Ignoto erubuit lumine captus Amor.
 Erranti ignosco; quis enim distinguere possit
 Delicæ formam Virginis, & Veneris?

De

De pravâ imitatione.

Ex Alian. lib. 7. cap. 21.

ELEGIA.

Fœda exempla nocent, atque est imitatio turpis,
 Si non culta placet, sed vitiosa sequi.
 Exemplum grajo manans è fonte probabit;
 Vel bona quòd multùm, pravè imitata, nocent.
 Humani solers imitatrix Simia moris,
 Et referens quidquid callida mima videt,
 Intentis oculis sublimis fortè notarat,
 Nutricem fungi munere cauta suo.
 Extulerat Puerum cunis, nexuque soluta
 Effusis Nutrix membra lavabat aquis.
 Sedula fasciis rursus circumdedit illum,
 Ablutum parvo composuitque thoro.
 Addidit amplexus dulces, atque oscula fixit;
 Carmine quin blando est conciliata quies.
 Imposito ut cunis Nutrix Infante recessit,
 Illo nec custos ulla jacente foret:
 Simia confestim perverso exarsit amore,
 Visam exercendi, nec minùs apta, vicem:
 Nec mora. Desiliens ausa est intrare penatès,
 Quà faciles aditus parva fenestra dabat.
 Tum se operi accinxit, quod non bene noverat, audax,
 Attulit & munus pravè imitata, necem.
 Eximit en Puerum cunis, & vincula solvens
 Mollia, complexu membra tenella fovec.
 Admoveret os villis horrens, atque aspera figit

Oscula, rejecto quæ fugit ore Puer.
 Susceptum rectè curarat Simia munus,
 Ni pulchrum turpi sine notasset opus.
 Nil huic restabat, nisi Natum ut tergeret undâ;
 Fortè à subjecto ferverat igne lebes.
 Protinus aspersit ferventes sedula lymphas,
 Et Natum officio perdidit illa suo.
 Optima respondent malè, si non exprimis aptè,
 Deformant & opus, ni bene pulchra loces.

Ex Antipatro lib. 1. cap. 27.

EPIGRAMMA.

Febri ardebat Anus, torrentis Spongia Bacchi:
 Ignibus hic Bacchi concitus ignis erat.
 Sic affata Jovem. Si febris flamma remittat,
 Per centum soles lymphæ bibenda mihi.
Ecribro, ut valuit, centum videt improba soles,
 Et putat impletam calliditate fidem.
 Calliditas est magna gulæ, sed crimine cæca est,
 Et nequit hæc lucis fallere cæca Deum.

223

In legatione Eminentissimi Guisii,

*Quercus ejus stemmaris comparatur
cum quercu Palatina
Ottavii Augusti.*

EPIGRAMMA.

Quercus ad Augusti celebrata palatia frondens,
Urbis servatæ visa referre decus.
Admota Augusti folio nunc Guisia quercus,
Orbis servandi numen, & omen habet.

Augustæ Imperatrici, Aresii hortos
ingredienti.

EPIGRAMMA.

Ecce Augusta umbris, & fontibus hospita nostris,
Eximius major, vilibus æqua meis.
Solis ab invidiâ te servans umbra superbit,
Quod non sit tanto in lumine facta minor.
Lympha oculis objecta tuis pulchram efficit Irim,
Atque hinc æternæ pignora pacis habet.
Hic jam delicias non quæris magna, sed affers.
Tu venis humani delictum Generis.

Domino Duci de Borneville , Reginum
exercituum Magistro Generali ,
ad bellum Catalaunicum
proficiscenti .

EPIGRAMMA:

QUà flagrat illato pugnax Catalaunia bello ;
Te Jovis Hispani tela regenda vocant .
Jam Bornevillæ castrensis gloria, gestis
Fortibus implevit Cæsaris auspicia .
Te nunc Austriaci poscit Mens altera Mundi ,
Expensasque vices postulat alter Atlas .
Ducere utranque soles ad provida castra Minervam :
Doctus mente mores , inclytus ense sapis .
Nusquam causa fuit melior ; tu strenuus illam
Cum recto facies astra Catone probent .
Fortunæ invidiam purget tanta agnita Virtus :
Hæc jam justiciam fata docere potest .

Excellentissimo D. Francisco Moles,
Supremo Censori Militari in Pro-
vincia Mediolanensi.

ELEGIA.

Oh nostro concessæ bono justissime Censor;
Censuram anticipans moribus ipse tuis.
Commendat Virtus, quæ fert decreta Potestas;
Occupat exemplum munera Judicii.
Sed quæ difficilis Judex à te exigis uno,
Mitius à reliquis lance favente capis.
Oh dulce imperium, cui sit parère beatum;
Quod pius illæso jure gubernat Amor!
Gratia non minuit, sed temperat optima justum,
Recta sed ommissio verberare virga regit.
Per te sit legum melior Clementia cultos.
Sic genus humanum curat amando Deus.
In Terris sequeris Cœlestis regna Monarchæ,
Quem juvat in Cœlis esse juvando Jovem.
Sed magnâ cum mente pius mirâ efficis arte,
Legibus ut maneat cum pietate vigor,
Mens abitat *Molem*, quæ influxu provida miti,
Dum veniâ, & justo regnat, utrinque sapit.
Tu facis, ut facili majestas adsit amori,
Et grave, quæ parcit Gratia, Numen habet.
Lex tua non pœnis, proprio sed numine terret;
Jura vel innocuo sancta decore vigent.
Eximiae dotes nostræ addixere saluti
Mens ingens, pietas vera, benigna Themis.
Exsolvunt grates rescriptis, carmine, Cœlo
Munere pro sancto Curia, Mûsa, Deus.

Recurrente novo anno, felicitatē implorat
 Illustrissimo Domino Danesio Cafato,
 in Italiae Consilio apud Catholi-
 cam Majestatem Regenti.

E L E G I A.

ANnus init, tibi semper cant feliciter anni,
 Et tua quæ Virtus postulat astra ferant.
 Sors faveat meritis, Virtutem fata sequantur,
 Seque probent meritis sidera iusta tuis.
 Nuncupo vota Cliens, sed non quæ Vulgus amaret,
 Quæ Momus carpens arcet ab aure Jovis.
 Et titulos, & opes, & inanes nominis auras
 Jam rides, animis nempe minora tuis.
 Jam scis, quantum insit perituris rebus inane,
 Quasque optant alii, tu miseraris opes.
 Tu nos vota doces, tota hæc jam patria dudum
 Exemplo sapiens debuit esse tuo:
 Expertus Mare, nec reputans sua munera tanti,
 Existi, quamvis æquore risus erat.
 Nunc rate subductâ turbas à littore cernis,
 Dum quarunt conchas per vada cæca leves.
 Ergo hæc, quam fecit tua jam sapientia, duret
 Ipso despectu laudis honora quies.
 Et corpus valeat, valeant ut mûnia mentis,
 Civibus ut prosis; ut Deus ipse velit.
 Jam scio, sola tui Deus est tibi formula voti:
 Quàm magnum à magno Numine corda regi!
 Quin Deus ipse velit pro me, cui cæca voluntas!
 Ille

Ille amat, ille potest, ille scit, ille velit.
 Perge ergo, ut satagis, post tempora parva fruendum,
 Et meditans, & amans anticipare Deum.
 Hoc facis, hoc præter tibi nil quod carius optem.
 Oh cuncti hoc vellent! quam daret æther amans!
 Rejicimur stultis precibus, Deus optimus hoc est:
 Si sint in votis optima, nulla negat.

Amico suo sapientissimo.

EPIGRAMMA:

IMpediunt dū lenta pedē mihi Rheumata, promptos
 Tu mihi lætaris carminis ire pedes.
 Dum morbosa tumens cohibent hoc vincula corpus,
 Conatur Pindi mens peragrarē vias.
 Attamen infelix non pergit Musa, sed errat,
 Claudicat infirmo corpore clauda magis.
 Quamvis nodosæ non sit medicina podagræ,
 Oh sapiens Musæ tu medecare meæ.
 Aonio tu recta iugo vestigia signas;
 Fac, licet immensum disscitus, illa sequar.
 Docta viam tua Musa docet, jam summa tenendo:
 Indicat exemplo, quod mea nescit, iter.

Frigidè laudantium calliditas.

ELEGIO LA.

G Randia conatur, sed non hoc possumus omnes :
 Sunt quædam ingenii lumina ; plura dabit .
 Est genius , quandoque etiam feliciter audet :
 Non palmes tenerâ vite putandus adhuc .
 Sunt quædam Hetruscis non usurpata Camænis ,
 Sed quis ab ingeniis exigat ista novis ?
 Nostra ubi versarit , cum se firmaverit usu ,
 Ausibus accedet mens , genioque salus .
 Oh si Furfuræ meditetur dogmata Sectæ !
 Oh si Petrarcam me præeunte legat !
 Cernis , ut hæc saltem satis apta arguria ludat ?
 Hôc quæ se vellent promere sensa locô ?
 Hic quæ Torquatus , quæ quondam lusimus ipsi ,
 Attentans , aliquas reddidit ille notas .
 Parturit , at pariet , modò sit constantiâ cœptis ,
 Et modò , quæ facimus , quæve monemus , amet .
 Quid si vana suis capiunt hunc sæcula nugis ?
 Sæculo , ut invaluit , nemo resistit hebes .

In laudum Expiscatores .

CARMEN.

AD laudum prædulce melos demittit ocellos ,
 Abnuït , & modicum conatus signa pudoris ,
 Vana sed obstanti subridet gloria labro ,
 Nec quæ jam dudum fingit simulacra cœtur .
 A' sub-

A' subsultanti discussa modestia fastu,
 Tum sic majorem cupiens laudem ille refellit.
 Ah quæso, ah taceas, non has vulgaria laudes
 Hæc mea deposcunt; Si pergas, læsus abibo.
 Ne derideri dicam, sunt ista faventis,
 Non quâ præcellis mentem intendentis acutam.
 Sed quamvis fateor, Musamque agnosco jacentem,
 Nostræ est ut veniam possint sibi sumere nugæ.
 Hæc fundo oppressus curis, podagræque tumente,
 Dum Schola sollicitat, lis dira refrigerat cæstrum,
 Causidico miseras interpellante Camœnas,
 Audio dum strages agri, dum furta Coloni,
 Dum superans censum proles, exenterat arcam,
 Dum narrat miser acta Cliens, dum urbanus acerbe
 Creditor officio loeulos terrente salutat,
 Dum ludo, pressusque timet latrunculus hostem.
 Oh si me totum sibi vindicet una poesis!
 Sed se mille meis urgens Polihymnia curis
 Injicit, & petulans nolenti obturbat Apollo.
 Quin subito plenus mihi carminis impluit imber.
 Tum nimius me Phœbus agit, tum numine toto
 Extrat mente Deus, nec se se vena coercet.
 Imò nec patitur lentam mens fervida limam,
 Nec quicquam stylo mihi damnat spongia versò.
 Ambitione tumens ille hæc incondita jactat,
 Nec risum Auditor teneat, nisi fessus ineptis
 Oscitet, & motas sistant fastidia fannas.
 At nisi laude tones, avidasque expleveris aures,
 Et jures miseri superatum carmen Homeri,
 Explicat ille iterum saturam farragine chartam.
 Suspicit, & lento, grandique ad singula cantu
 Ingentem regerit jam critis auribus odam.
 Subiitit plausum, quâ clausula desinit, altum
 Poscens obtutu, gestu, incumbitque tacenti,
 Te vel ab invito donec magnum exprimar Ohe.
 Ad

Arma, virumque meus quo cœpit numine vates,
 Tu conata licet nondum tot viribus æquas.
 Jam quid Dardanii invitâ Junone penates
 In Mundi imperium lati, pietasque ferentis,
 Irâ Junonis major, quin major Averni
 Legibus in sedes vivens admissa profundas?
 Quid Turnum anteferebat bacchata superbia socrus,
 Quid sacrum Evandri fœdus, quid Daunia castra,
 Quid luctata diu, magnamque verentia fata
 Imperii sociam superis adjungere Romam?
 Quid tua, cui teneram responsat Sylva Licorim,
 Quod tuba vix possit, carmen meditatur avena?
 Majestas nondum vestrae est concessa Camenæ,
 Quæ potius turget, credens augere, quod inflat.
 Transitu inaudito jungit distantia longe,
 Componunt veluti quas somnia vana chimæras,
 Cum cita nocturno coeunt phantasmata fumo.
 Atque etiam excelsus Smirnæo à Vate character
 Jam studiis stetit assiduus, & laude paratâ.
 Non tamen Ausonius Vates certavit Homero,
 Quin cum Pastores sículos in prata vocaret
 Ausoniæ, velletque Italis græcam addere Musam,
 Nostra in prata suo venerunt nomine Daphnis,
 Dametas, Choridon, Melibœus, Tirsis, Amyntas,
 Et cecinere modis, queis tum Galatæa canebat,
 Quos Galatæa tuos pulcher vel crederet Acis.
 Sum falsa exemplar peregrinos simplice Musâ
 Sic imitata modos, ut vellem imitata videri.
 Nec minor inde fuit Vati fortuna modesto,
 Nam Græcus Pastor nostros cantavit amores
 Ruribus Hesperia Cythisum pascentibus agnis;
 Et dum cantaret, venêre ad carmina læti,
 Sed mage, quàm Cythiso Pastoris amoribus agni.
 Ergo oh Nata mei disce ornamenta pudoris.
 Sit pudor ingeniis, atque artem moribus ornet.

Prose-

Prosequitur latina Poesis , narrans
mala Poesis Italicae .

ELEGIA.

HUc tandem venio , quâ te jactabis in aulâ ,
Quod regnet vestro carmine dulcis amor ?
Omnes tu motus , omnes Cupidinis artes
Docta scias , tractes callida , mollis agas .
Sic magnas mentes , & maxima corda triumphas ;
Non aliunde fluat dulcior ista lues .
Oh utinam tantis non starent moribus artes ,
Nec staret tantis gloria vestra malis !
Non tam blanda foves , nec amaret læsa inventus
Hæc tam flagranti grata venena siti .
Oh melius tristi plectenda poemata Ponto :
Hæc facit Eumenidum metra scelestâ furor .
Vena hæc Pegaseo vobis non scalpitur ungue ;
Hæc vobis Stygio scalpitur unda Cane .
Non tamen hoc agimus : Jam vestræ indulgeo causæ
Invidiam morum . Pendimus artis opus .
Unde bibens modicos deducis sedula rivos :
Hoc fontes Flaccus , Naso , Catullus habent .
Horum carminibus Cytheræam affatus Adonis ,
Versibus his Psychen credo movebat amor .
Nostro nata Mari Venus omnis , candor , acumen ,
Gratia , concentus , vena , figura Pathos .
Sed quando , ut cupitis , Musâ certamus amante ,
Et divinus Amor corda Latinus init .
En nuper sacras quibus ultâ Teresia , flammâs
Mirata humano fidera Vate cani .

Visum

Visum optare nefas humano carmine dici
 Afflatum in mentes, ingeniumque Dei.
 Est dictum, seu divus amor se dicere visus,
 Certè ipsum incluso Numine carmen amat.
 Oh Cœlestis Olor Mæandri gloria nostri!
 Sed mirum! ad laudes candidus ille rubet.
 Parco: meas partes tam pulchro mando pudori:
 Se magis hic laudat laude tacente pudor.

De Voluptate.

ELEGIA.

Cuncta placere volunt Homini, sensusq; per omnes
 Esca voluptatis leniter acta subit.
 Obsidet omne virum latus hæc blandissima pellex,
 Et statim à rerum fronte suavis adest.
 Hæc sunt queis alimur, queis gignimur oblita melle,
 Et vitæ causis blandus hic hottis inest.
 Atqui in fronte sedet; si gustes, deficit intus.
 Obtentu modici mellis amara tegit.
 Criminibus cunctis, cunctis hæc esca periclis.
 Est quodcumque nocens, hoc placuisse nocet.
 En placidis Nautas pulchrum Mare pellicit auris.
 Ecquis in hōc vultu non putet esse fidem?
 Ut faciles risu pellexit in æquora Nautas,
 Proditor iratis illico mergit aquis.
 Et Bacchi, & Veneris quæ non promissa voluptas?
 Et Bacchi, & Veneris grata venena nocent.
 Gaudia vult Mœchus, Fur, Latro, Homicida, Tyrannus;
 Gaudia

Gaudia sic sperans, incipit omne scelus :
 Principio dulci reputa quàm finis amarus ;
 Spinarumque memor linquere disce rosam ,
 Si vis lætari , malè ne lætere caveto .
 Oh quam dulce bonis vincere dulce malum !

In Cloridis discessu .

EPIGRAMMA.

CLoris abit ; nobis fugiens præcordia vellit ,
 Et , mage quàm se se , me mihi dura rapit .
 Noctu signo suos memorans in sidere vultus :
 Hic risum , hic crines , hic quod ocellus habet ,
 Consciens ast animus melioris imaginis intus ,
 In nobis (clamat) pulchrior illa nitet .
 Ergo lego in toto pulcherrima lumina Cœlo ,
 Nec tantæ formæ sufficit una Venus .
 Sol meus ah fugiit . Jam lapsi ex æthere Solis
 Quis nisi de Stellis parvula signa petat ?
 Sic nobis splendes stellato Cloris Olympo ,
 Et rident formis mitia facta tuis .
 Sed frustra stellas compono . Pulchrior es tu ,
 Solem nox , quamvis tota , referre nequit .

Coram Patribus Soc. Jesu locuturus.

EPIGRAMMA.

HOs modicos latices à vestro fonte petivi:
 Pauperiem rivi suppleat ille sui.
 Si meus in cupido defecit spiritus haustu,
 Pœnitet à tanto fonte bibisse parum.
 Non potui, at volui. Satis hœc divina paramus.
 Est ibi pro magno flumine magna sitis.

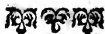
De fonte Romæ in areâ Templi
 Maximi D. Petri.

EPIGRAMMA:

SUm Mare dives aquis, venio quasi flumen ad Urbē,
 Ut fons hîc salio, ros cado, stagno lacus.
 Omnibus alludo ingeniis fons unus aquarum:
 Sic Roma ingeniis omnibus una placet.

E L E G I A .

Quæritur ; an quis amet salvâ gravitate Poësim ;
 An sit prudenti Musa putanda levis .
 Virtuti , & superis sacra est ab origine Musa ,
 Virtuti , & superis inde Poeta sacer .
 Verùm qui in viles usus abjecerit artem ,
 Omnibus hic diris esto Poeta sacer .
 Quòd si quæris opes , Themidis si quæris honores ,
 Et pergis versu quærere , mente cares .
 Maxima mens Vatum jucundum jungit honestò .
 Utile fata jubent mente minore pari .
 Nulla juvant censum sterilis saxa arida Pindi ,
 Non Helicone nitent ambitionis opes .
 Ne pauper Vates superos obtunde querelis :
 Æternò sculpsit sic adamante Deus .
 Pauperiem fugiens , fugias quoque carmen oportet ;
 Curia Castaliis est aliena modis .
 Si res parta tibi satis est ad commodâ vitæ ,
 Naturæque modo si tua vota regis ,
 Si tangunt humana parum , si spernis in urbe
 Censeri rerum nummo , & honore potens ,
 Distrahit ingenium si nulla insana libido ,
 Non lis , non curæ , turba nec ulla domi ,
 Si reliquas calles , queis Musa innititur , artes ,
 Nec vacuis numeris carmen inane sonat ,
 Si potes in scenam vanos non edere amores ,
 Quâ facilè afflari peste juventa solet ,
 Nec scæda imberbi , nec dicere amara potenti ,
 Non laudare malos , non lacerare bonos ,

Judi-

Judiciumque levis rarò tentare Popelli,
 Nolle ætiva tuis plena flabella jocis;
 Si ad casus quoscumque potes graviora revolvens,
 Tonitruinis promptos non dare versiculos,
 Virtuti, atque Deo tua pangere carmina solis,
 Et velle à solis præmia certa lyræ,
 Tunc vatem prudenter agens spectaberis arte,
 Non aliis vilis, nec tibi sorte miser.

De Sympathiâ.

ELEGIA.

QUum pariter rebus duo corda moventur iisdem;
 Actica lingua pati dixit utrumque simul.
 Protinus hac similes animi pietate coherent,
 Fitque simul patiens sic patientis amans.
 Te movet in similem sensu natura libenti,
 Et velut in partem te rapit illa tui.
 Quatuor à causis est hic concentus amorum,
 Temperie, ingenio, fidere, more pari.
 His alii docti quintam sublimiter addunt;
 Obtutum humanum sed nimis alta fugit.
 Musica stat (dicunt) animis proportio nostris;
 Hac quod amavit opus condidit arte Deus.
 Fit, si concurrant, numeris modulamen amicis,
 Fit, nisi concurrant, asper in aure sonns.
 Octavæ alludit concentu tertia dulci,
 Non facit ad quartam quinta relata melos.
 Ergo si harmonicis animos concurrere metris

Acti-

Accidat, inter eos consonat unus amor.
 Contra si inter eos contentio dissona pugnet,
 Mutua disjungunt odia dissimiles.
 Verùm hæc Artificis divini arcana relinquam,
 Olim clara mihi spero, docente Deo.
 Certè diligimus similes. Sors optima vita est,
 Te carum esse bonis. Ergo imitare bonos.

De Physiognomiâ.

ELEGIA.

ORdine structuræ monstrabat Græcia quondam;
 Illa cui starent singula templa Deo.
 Dorica Saturno, stabantque corinthia Bacco,
 Ædis ioniacæ culta lepore Venus.
 Sic animos credunt conformi in corpore nosci,
 Hinc morum phycas ars meditata notas.
 Sæpe tamen fallit, quòd inania signa sequatur,
 Quum ratione caret digna carere fide.
 Nempe quid ad mores inspectæ linea frontis,
 Seu Venerem profert, seu secut illa Jovem?
 Quid vola per septem colles habitata Planetis,
 Integra fatidicis sit quasi Roma diis?
 Cingulus en Veneris felix, en semita lactis,
 En jactant pugnò fata prehensa viri.
 En volut inscriptæ sint hæc diagrammata sortis,
 Quas nugas artis nomine turba colit.
 Imprimis hæc nobis maternâ casus in alvo,
 Vincula ut illa notant laxa, vel arcta cutem.
 Præterea est aliis fallax hæc notio signis,

Quæ

Quæ vix digneris suspitione levi.
 Intrumentum animi quamvis sit corpus agentis,
 Sæpe animus pravo corpore recta gerit.
 Interdum fiunt scalpris bona signa retusis,
 Quum scalprorum aciem suppleat arte manus.
 Sic meliora facit mala corporis organa Virtus,
 Sic Genus turpi in Socrate pulcher erat.
 Ars levis, & poteris, nimis hac si fortè laboras,
 Improbis hic etiam moribus esse labor.
 Mentem ad magna datam non fas impendere nugis;
 Ingratum est fructu pendere dona levi.
 Naturam alterius studio cur quæris inani?
 Si libet ulterius noscere, nosce tuam.

De filiis, circa quos versatur præcipua pars Œconomix.

ELEGIA.

Nobis prospiciunt natis pia regna parentum,
 Nos spes, non patriæ maxima cura domus;
 Præceptor vitæ rerum nos deficit usus,
 Obtubet mentem multa libido novam.
 Sic sumus in lubricis alienâ mente regendi.
 Fungitur hac præstans arte paternus amor.
 Sed placidum regnum placidi subeamus oportet.
 Subjecti virtus est bene regna pati.
 Percipit interdum sapientiam dicta juvenus,
 Verum perceptis nescit habere fidem.
 Audit, quam noceat stultis malè sana voluptas,
 Sed

Sed sensus ridens dicta, nocere negat.
 Improbus auditor recti ad dictamina sensus;
 Hunc ad honestatis sensa, tacere jube.
 Quod si mira tibi videantur sensa docentis,
 Mandat, discantem credere dogma vetus.
 Cum patre Oeconomico Oeconomicus quoque filius esto:
 Parendi prudens perficit imperium.

Ad Principes Italiæ.

CARMEN PARÆNETICUM.

Non jam longinquis vos terret nubibus æther;
 Nec dubio fremitu murmurat ira Jovis.
 Lucent littoribus miseranda incendia vestris,
 Et vorat Ausonias Gallicus ignis opes.
 Exemploque ferox reliquis jam portubus instat;
 Jamque petit totum sparsa favilla rogam.
 Et cessatur adhuc Italis? Nondum urget inertes
 Jam populans vestros intima flamma lares?
 Non solum stertunt, paries dum proximus ardet;
 Ipsâ nec sapiunt Urbe flagrante Phryges.
 Quid speratur adhuc? num se se ut temperet ignis;
 Materiæque velit parcere, parte satur?
 Non est hæc avidæ speranda modestia flammæ,
 Et donec superest, provocat esca facem.
 Neve tulisset opem nuper fortissimus Heros,
 Jam flamma in nostro surgeret alta sinu.
 Hos tamen immeritis spargentes fulgura tectis;
 Defenso exegit littore parva manus.

Cur

Cur vos devovit tam dira in fata vetermus?
 Cur vos nec jugulô cuspis adacta movet?
 Patria tam celebris quondam, templa alta, penates
 Servari vestrâ nec pietate merent?
 Quid Cœlum arguitis? Non est ignavia fatum,
 Inclyta nec voto desidis astra favent.
 Quin vos conjungit communis cura salutis,
 Queis par non fuerit singulus, omnis erit:
 Urget supremum tempus, nec deinde futura
 Auxilio, quas jam fregerit hostis, opes.
 Quæritur ah frustra jactô jam fulmine laurus;
 Nec moli immissi fluminis agger obest.
 Inviçtum damus ecce Ducem communibus armis;
 Quo veniente hostes jam didicere fugam.
 Vicit hic aspectu, quin justo milite vincat,
 Et factam præstent tam pia fata fidem.

De Æquô, & Bono:

In Aristotelem.

ELEGIA:

Justitia est miseræ moderatrix optima Genti;
 Hinc tulit humanos terra ferina modos.
 Gentibus hæc fociis conventum, & jura tuetur;
 Fœdera justitiæ numine sancta manent.
 Quod earum obtingit nobis, hac præside nostrum est;
 Patria, delicia, commoda, fama, domus.
 Pectoribus nostris hinc optimus ardet amorum,
 Quo plus alterius commoda civis agit.
 Naturæ hinc nostræ pejora in sæcula versæ,
 Innocui facies temporis esse queat,

Ni fons Justitiæ legum terroribus horrens
 Vultibus implacidis commoda tanta tegat.
 Huic præfert fasces incessu pœna minaci,
 Et Timor Astrææ regna satelles obit.
 Nam facit humano susceptum crimen ab ortu,
 Ut sint præsentia jura tuenda metu.
 Tristitiam Themidis lenit, quod dicimus, Æquum,
 Quodque bonum, hinc læto gratia parta foro.
 Hoc docet infirmæ naturæ ignoscere lapsis,
 Lenire exacti juris acerba docet.
 Mitior interpres juris nimis aspera mollit;
 Hinc Populi leges non tolerant, sed amant.
 Hoc quæ præterit lex in commune iubendo,
 Supplet suffecto singula jure cavens.
 Hinc jã recta placent, Amor hîc moderamine regnat;
 Jungitur hinc facili Gratia Justitiæ.
 Scilicet auratis redeunt tunc Gentibus annis,
 Cùm justum placido munere dulce redit.

Hostium dona, etiam si absint fraudes,
 & doli, exitiosa semper esse donatô.

Ex Leontio.

XX

EPIGRAMMA.

B Altheus Ajacis donum Hectori, & Hectoris ensis
 Ajaci; infauftum munus utrique fuit.
 Baltheo Achillæus raptat cæsum Hectora currus;
 Ajax donatô se ferit ense furens.
 Hostili genio vitiatur gratia doni,
 Lethiferum semper munus ab hoste venit.

Ex

Ex Anacreonte.

EPIGRAMMA.

Pulchrum Musa rosis Helicone revinxit Amorem,
 Munus honestati mox dedit illa Deum.
 Mercedem edixit solventi vincula Cypris,
 Et pars mercedis maxima vultus erat.
 Sed quamvis solvant, negat ille exire solutus:
 Imperio decoris dulce fuescit Amor.

Ex Florilegio lib. 1. cap. 60.

EPIGRAMMA.

Psittacus aufugiens caveâ, quod in urbe solebat
 Dicere, Cæsar ave, dixit in arva volans.
 Dixit avis domino, quamvis fugitiva, salutem,
 Sed dictura Vale, ut barbara dixit ave.
 Cæsar, Cæsar ave, cunctæ didicere volûcres;
 Jam tota officii carmine sylva sonat.
 Orpheus edocuit bruta, at te maxime Cæsar
 Omnis amans Dominum sponte salutat avis.
 Cæsaris invictas Aquilas avis omnis adorat,
 Terra omnis Latium sic venerare Jovem.

Hominis felicitis Epitaphium ,

Quod habetur in Floril. lib. 3. cap. 1.

EPIGRAMMA:

Hoc tumultu positos cineres ne flecto Viator ;
 Sunt vitæ , & mortis mitia fata meæ .
 Vidi natorum natos uxore senescens ,
 Et castâ , & placidâ , tres & amante nurus .
 Quamvis tot nobis cari allusere nepotes ,
 Lugendus morbo , aut funere nemo fuit .
 Hi me sublatum misere in regna piorum ,
 Ut brevis in terris pax mihi longa fluat .
 Hic melior somnus vitæ bona somnia claudit ,
 Ne fletus somnis obstrepat , oro meis .

Necessitas ingeniosa .

Ex gr. c. Ant.

EPIGRAMMA:

Fert cæcus claudum , constatque incessus utrique :
 Defectum hic supplet luminis , ille pedis .
 Mutua sic jungunt homines commercia rerum ;
 Utilitate pari fit socialis amor .

Ex

EPIGRAMMA:

Rurfus Cymba viros portat Lethæa trecentos,
Omnes adverso vulnera Mæste gerunt.
Dixit Nauta: Novos huc mittit sparta Leones:
Omnia magnanimum vulnera pectus habet.
Martia turba ferox nostros tandem accipe somnos,
Neve sit hæc umbris pax violenta tuis.

Ex Florileg. lib. cap. 23. Epigr. 19.

EPIGRAMMA:

Thejonix flevi thalamos, sed cara relictæ
Spes prolis fletus visa levare meos.
Mox dulcem quoque Parca rapit nimis invida prolem:
Heu quoque deceptas spes fleo nate tuas!
Hoc concede patris lacrymis Proserpina iustis:
Materno puerum fausta reconde sinu.

EPIGRAMMA:

Hic Lybis Aufonio prope Romam pulvere condor
 Virgineo cineri jam sit arena levis.
 Clausit ut ingenium pulchro Pompeja sepulchro,
 Scilicet ut prolem nutriit ante suam.
 Mutavit nostras livens Proserpina tædas:
 Quas promisit Hymen, dat Libitina faces.

Ex Florileg. Antipat.

EPIGRAMMA:

ME siccam platanum tegit alto palmite vitis:
 Gernis, ut externis floreo pulchra comis!
 Frondibus at nostris est fulta virentibus uva:
 Non isti invîdi Veris & ipsa decus.
 Attamen hanc foveat, gratam qui quærit amicam,
 Hinc solùm extinctos gratia rara manet.

247

Inscriptio tumulô Archianassæ.

Ex Florileg. lib. 3. cap. 12.

EPIGRAMMA.

Archianassa jacet meretrix Colophonîa quondam,
Cujus & in rugis dulce sedebat amor.
Illa fuit juvenis quàm magnus amantibus ignis!
Tanto quàm modicus restat ab igne cinis!

Ex Alcæo.

EPIGRAMMA:

Ajacis saxum ne me despexeris hospes,
Jam percussorem pectoris Hectorei.
Nigrum, informe vides, sed magnus dicat Homerus,
Ut mea jam moles Hectora stravit humi.
Subjecto vecti nunc me vix turba moveret
Indigena, at generis dedecus ipsa sui.
Tu me conde solo, Gentis ne ludus ineptæ
Ajacis videar non meruisse manus.

EPIGRAMMA:

QUæ Piscatorem me navis paverat ante ;
 Nunc combusta meum pascere iussa rogum .
 Quâ quondam in vitâ , sum nunc ad tartara vectus ,
 Nempe viam navi mensus utranque meâ .
 Instrumento artis cineres miscere coactus ,
 Agnosco , in propriâ quemlibet arte mori .

Respondet Epigrammati præclari Viri ,
 qui gratias ei plurimas impertitur ,
 eò quòd eum laudaverit non-
 nullis carminibus .

EPIGRAMMA:

A' Me , quem laudas , Musis tractatus iniquis
 Erubuit stulto carmine læsus honor .
 Non hic honor , quo dignus eras ; Vix Attica Siren ,
 Vix satis Arpinas digna suada tui .
 Ergo ne dolcas , doluit quòd rheuma : Fuiſſent
 Ægriùs auriculis noſtra ferenda tuis .
 Ægra tuo capiti fecit natura dolorem ;
 Jam tibi cur doleant , & malè ſana meum ?
 A' me læsus honor facit auditoribus iram .
 Non hõc perdendus crimine amicus eras .

F I N I S .

IN-

INDEX

EORUM,

Quæ in hōc Libro continentur.

A

Æ	<i>Quum, & Bonum ex Aristot.</i>	fol. 241
	<i>Æthna descriptio.</i>	fol. 115
	<i>Alcestis apud Euripidem.</i>	fol. 197
	<i>Ambitiosus meditans sibi sepul-</i>	
	<i>chrum.</i>	fol. 48
	<i>Amico extincto.</i>	fol. 230
	<i>Amico peregre abeunti.</i>	fol. 159
	<i>Amico suo sapientissimo.</i>	fol. 227
	<i>Amico suo Senatori.</i>	fol. 153
	<i>Amico suo, ut Epistolas mittat.</i>	fol. 107
	<i>Amicum invitat ad audiendam præfationem</i>	
	<i>in Scholis Palatinis.</i>	fol. 219
	<i>Amor dolosus magis nocet, quàm odium pro-</i>	
	<i>fessum.</i>	fol. 106
	<i>Amoris veri necessitas.</i>	fol. 50
	<i>Animi moriones unde exorta.</i>	fol. 175
	<i>Arheniensium injustitia.</i>	fol. 155
	<i>Austriaca domus antiquitas.</i>	fol. 109

B

Beneficiorum reminiscencia.
Bigamus.
Borneville Duci.

fol. 47
 fol. 205
 fol. 224

C

Casato Danesio.
Christi amor in Sacramentis.
Cicade laus.
Cloridis discessus.

fol. 226
 fol. 29
 fol. 220
 fol. 234

D

Damnandum non est omne optimum, ex eo
 quod pessimè aliquando corrumpitur.
Deo tribuenda laus nostra.
Deus amans.
Omnium inspector.
Divitiarum bonus usus.
Durando vincere.

fol. 201
 fol. 36
 fol. 43
 fol. 37.
 fol. 133
 fol. 130

E

Echo.

fol. 206

F

Filii, circa quos versatur precipua pars
 œconomie.

Flores magno pretio empti.

Fortitudo vera quam sit?

Fragorum munus ab amico suo acceptum.

fol. 239
 fol. 138
 fol. 49
 fol. 34
 Flori-

*Florilegii graci, & aliorum clari nominis Auctorum
versiones fol. 99. Epigr.*

Fol. 107. Epigr.

Fol. 111. Epigr.

Fol. 112. Epigr.

Fol. 113. Epigr. 1., & 2.

Fol. 114. Epigr. 1., & 2.

Fol. 115. Epigr. 1.

Fol. 118. Epigr. 1., & 2.

Fol. 119. Epigr. 1., & 2.

Fol. 120. Epigr. 1., & 2.

Fol. 121. Epigr. 1.

Fol. 125. Epigr.

Fol. 130. Epigr. 1.

Fol. 133. Epigr. 1.

Fol. 137. Epigr. 1., & 2.

Fol. 138. Carmen.

Fol. 140. Epigr. 1.

Fol. 143. Epigr.

Fol. 144. Epigr. 1., & 2.

Fol. 145. Epigr. 1., & 2.

Fol. 149. Epigr.

Fol. 150. Epigr.

Fol. 156. Epigr.

Fol. 157. Epigr. 1., & 2.

Fol. 158. Epigr. 1., & 2.

Fol. 161. Epigr.

Fol. 163. Epigr.

Fol. 166. Epigr.

Fol. 167. Epigr.

Fol. 168. Epigr.

Fol. 169. Epigr. 1., & 2.

Fol. 171. Epigr. 1., & 2.

Fol. 172. Epigr. 1.

Fol. 173. Epigr. 2.

Fol.

- Fol. 174. Epigr. 1., 2., & 3.
 Fol. 180. Epigr. 2.
 Fol. 181. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 182. Epigr., & ode.
 Fol. 184.
 Fol. 185.
 Fol. 187.
 Fol. 189.
 Fol. 194.
 Fol. 195. Epigr. 2.
 Fol. 196. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 201. Epigr. 2.
 Fol. 202. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 203. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 206. Epigr. 2.
 Fol. 207. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 208. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 209. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 210. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 211. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 212. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 213. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 214. Epigr. 1.
 Fol. 215. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 216. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 217. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 218. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 219. Epigr. 1.
 Fol. 220. Epigr. 2.
 Fol. 221. Elegia.
 Fol. 222. Epigr.
 Fol. 242. Epigr.
 Fol. 243. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 244. Epigr. 1., & 2.
 Fol. 245. Epigr. 1., & 2.

Fol. 246. Epigr. 1., & 2.

Fol. 247. Epigr. 1., & 2.

Fol. 248. Epigr. 1.

*Florilegii graci versiones in Latinum, & Italicum
idioma à fol. 51. usque ad 96.*

G

Genitori suo.

fol. 31

Gesticulatoris descriptio.

fol. 123

Gloria desiderium post mortem superstitis.

fol. 134

Guiso Eminentiſſimo.

fol. 223

H

Homo expeditus.

fol. 108

Honoris mala opinio.

fol. 104

Horologio solari inscriptiones.

fol. 33

Horologio solari, turri affixo, inscriptiones.

fol. 34

Humana inquietudo.

fol. 36

I

Iesus natus.

fol. 40

A' magis adoratus.

fol. 23

*D. Ignatii Loyola laudes dum canit Magister
suus.*

fol. 38

Imperatrici Aresii hortos ingredientis.

fol. 223

Ingenia excolenda.

fol. 129

Insula beata Oceani.

fol. 154

Italia Principibus.

fol. 240

Junius Brutus filios occidi jubet.

fol. 180

Iustitia servanda.

fol. 100

Latine

L

L <i>Latina Poesis disputans de suis laudibus.</i>	fol. 230
<i>Aliud.</i>	fol. 232
<i>Latina lingua nobilitas.</i>	fol. 139
<i>Laudantium frigide calliditas.</i>	fol. 228
<i>Ludum Expiscatores.</i>	fol. 228
<i>Libido semper famelica.</i>	fol. 170

M

M <i>Addio Jo. Baptista, è Soc. Jesu, filio suo.</i>	fol. 28. 29. 30. 53
<i>Maria Virgo Phosphoro comparata.</i>	fol. 38
<i>Mendicus stipem quasivit Imperatori.</i>	fol. 204
<i>Moles Francisco.</i>	fol. 225
<i>Mors quotidie meditanda.</i>	fol. 43. 49
<i>Mortis laus.</i>	fol. 37
<i>Mortuo N. N.</i>	fol. 140. 146
<i>Mulier febris est.</i>	fol. 102
<i>Mulierum amor lucri avidus.</i>	fol. 214
<i>Mundus habet tria periculosa.</i>	fol. 172
<i>Quasi non sit debet nobis esse.</i>	fol. 141
<i>Sine pace.</i>	fol. 41
<i>Atunus olei ad Religiosorum cœtum.</i>	fol. 100
<i>Munus placenta ad eundem.</i>	fol. 195

N

N <i>obis marmorea Statua.</i>	fol. 106
---------------------------------------	----------

O

O <i>Efficiū juxta mensuram cuique tribuen-</i> <i>dum.</i>	fol. 179
<i>Opinione sapius, quā re laboramus.</i>	fol. 170
<i>Orator bonus quis sit?</i>	fol. 198
<i>Aliud.</i>	fol. 199

P

P <i>P. Societ. Jesu.</i>	fol. 150
<i>Ad eosdem locuturus.</i>	fol. 235
<i>Patriæ sua.</i>	fol. 192
<i>Peccatori.</i>	fol. 48
<i>Philippi IV. Hispaniarum Regis funera.</i>	fol. 32
<i>Philippi IV. in obitu.</i>	fol. 46
<i>Physiognomia.</i>	fol. 238
<i>Platonis locus in pr. de Republ.</i>	fol. 183
<i>Plinii laus.</i>	fol. 179
<i>Poeta servant Majestatem.</i>	fol. 236
<i>Praesulis vigilantissimi laus.</i>	fol. 204
<i>Princeps colat artes liberales.</i>	fol. 101
<i>Probabilitas falsa.</i>	fol. 134
<i>Prodigus, & Avarus quis magis noceat?</i>	fol. 103
<i>Prudentia servanda.</i>	fol. 164
<i>Pugna descriptio.</i>	fol. 185
<i>Pusterla Barth. è Soc. Jesu.</i>	fol. 39

R

R <i>Hetorica Magistro legendum tradit, quod</i> <i>edidit in funere Phil. IV.</i>	fol. 33
<i>Rerum novarum studiosi.</i>	fol. 105
<i>Roma fons in arcâ D. Petri.</i>	fol. 235
	Rosa,

<i>Rosa , symbolum humana caducitatis .</i>	fol. 205
<i>Ruri paratō ad quietem pii Magnatis .</i>	fol. 178
<i>Ruri inscriptiones .</i>	fol. 118
<i>Rus modeste extructum .</i>	fol. 151

S

<i>Sapere ad sobrietatem .</i>	fol. 132
<i>Sapientia ad hominem allocutio .</i>	fol. 133
<i>Sedulitas stulta .</i>	fol. 205
<i>Senatoris Aula .</i>	fol. 122
<i>Sympathia .</i>	fol. 237
<i>Studia sublimia intempestivè ad euntibus .</i>	fol. 197
<i>Studiorum initium .</i>	fol. 121. 127

T

<i>Tabulis pictis in Mediolani Senatu inscriptiones , quæ apponi debebant .</i>	fol. 45
---	---------

V

<i>Verecundia , & timoris inditia .</i>	fol. 99
<i>Verum , & falsum .</i>	fol. 110
<i>Veris descriptio .</i>	fol. 126
<i>Viridarii Statuis marmoreis inscriptiones .</i>	fol. 192
<i>Viro præclaro respondet , qui gratias ei plurimas impertitur .</i>	fol. 249
<i>Virtus quandoque à Popello malè habita .</i>	fol. 110
<i>Vita hominis infelix .</i>	fol. 40. 42
<i>Vita hominis felix .</i>	fol. 117
<i>Vita cursus partitus in decem hebdomadas .</i>	fol. 173
<i>Voluptas .</i>	fol. 233

F I N I S .

